

శ్రీ రస్తు.

శ్రీమదనంత నిగనూంత సిద్ధాంత ప్రతిపాదిత
శ్రీతాతకషరబ్రహ్మ చరణారవింద నివ్యందమకరంసపానానందంబును,
అష్టానాంధకారజన్య కర్తృత్వాది కారకోత్పన్నకర్మ
నిబిడతర తమస్సునకు భాస్కరాయమాణంబును,
జన్మాంతర సహస్రార్జితానేక నిష్కామ్య పుణ్యరాశిలభ్యంబును,
నిత్యమంగళ స్వరూప పరమవద బోధరూపంబునునైన
పరమతహస్వార్థ బోధినియను

ముముక్షుజనానందము.

ఇది

విజ్ఞాన సార్వభౌములైన

సద్గురు చిన్న సామిశాస్త్రి ల వారి

ప్రియశిష్యుండగు

శ్రీపాలగోత్రోద్భవ వ్యాసనామధేయ తిరుచినాపత్తి

స్వామి రాజగోపాల నాయనివారిచే,

సంస్కృత అంధ్ర ద్రావిడ భాషలలో ప్రవీణులైన
మహానీయులగీతాదులకు విశేషార్హసహితంబుగ రచియింపబడి
తన స్నేహిత శిష్యవర్గ ప్రేరేపణ ద్రవ్యసహాయంబులచే

ఆర్. కే. రాజు అండ్ కంపెనివారి

శ్రీ వేణుగాన ముద్రాక్షరశాలయంకు

ముద్రింపించి ప్రచురింపబడియె.

చెన్నపురి.

All Rights Reserved.]

[January 1907.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

విద్యదంగీకారములు.

శ్రీకాంచీపురి ద్రావిడ ప్రపన్నవిద్వాంసులగు రామస్వామినాయుడుగారు రచియించిన శాస్త్రీకవి:—

1. తిరువారుమరుమ తైం పెరుమాన్ శీర్తి-తిగ మ్రులునట్కీర్త నామాల్తే యాల్తే మరువారుంపరమ రహస్యార్థపుణ్డై-వయంగుంబోధియెన్నుం మోక్కనూల్తే ఓరువారుముమాత్తు జనానందప్పేరాల్-ఉలగిసోర్కిజ్ఞానినువన్దళిత్రాన్ తరువారువాసోరు మగిట్టన్దుపోట్టి-శాట్టరునప్పేరిన్బం తణ్ణుక్కమాదో.
2. ఇన్నవన్ శీపాల గోత్తరత్తుదిత్రా-ఎల్లిల్ శిరాప్పళ్ళియినా నెతిరాజన్ తణ్ మన్నుతిరువడిక్కన్బన్ చిన్నసామి-మాత్తేయురవోక్ ప్రథమమాణవన్ శీర్ తున్నురామకృష్ణమహిభక్తపిన్నాన్-తుగిల్ శీర్ తమిమ్రుడనాన్దిరముంవల్లోక్ పన్నరియరాజ గోపాలప్పేర్కొల్-భాగవతనిశైమిక్క పణ్ణీనానే.

 ఇట్లు కా. రామస్వామి నాయుడు.

ఆంధ్ర విద్యచ్ఛిఖామణియగు శ్రీ పెరుంబూదూర్ రంగయ్యగారలాసంగిన చాటుధార:—

ద్వీ ప ద.

అవనిముముత్తు జనానందమనెడు-ప్రవిమలగ్రంథంబు రచియించెరాజ గోపాలనాయని గుణవంశచరిత-మేపునవర్ణింప నెవరిశక్యంబు శ్రీవిష్ణుపాదజ శ్రీపాలగోత్ర-భావుండఁ తిరుచునా పల్లిలోఁబుట్టి సప్తములులోన సత్తనుండైన-తృప్తభరద్వాజ ఋషిగోత్రమండఁ బరఁగెడుకృష్ణయ్య పౌత్రుండుమఱియు-ధరణిలో శేషయ్య తరుణిగంగాభ వానికిర్వరకును బ్రథమపుత్రుండు-జ్ఞానవైరాగ్యాది సంపన్నుడగుచు ధరఁజెన్నపురిరాజ ధానిలోఁగాంచి-పురిసమీపంబునఁ బాలుపుగానున్న కుత్తనూరనియెడు కుటుగ్రామమునను-జిత్రజాకారుడౌ శ్రీచిన్నస్వామి శాస్త్రులువేదాంత శాస్త్రముల్ ధర్మ-శాస్త్రంబులనుతత్త్వ శాస్త్రంబులందు ద్వైతంబునందు నద్వైతవిశిష్టా-ద్వైతంబులనియెడు తగుత్రిమతంబు లనునేకముగఁజేసి లక్షణార్థంబు-లనుశిష్యులకుబోధలనుజేసివెలయ నాయనఛాత్రుఁడైనట్టిగోపాల-నాయనివారిని నలువొప్పశిష్య బృందముల్ స్నేహిత బృందముల్ గాంచి-యిందునందునుమఱి యెందునుమాకు పరమాగ్రతత్త్వంబు బాగుగాఁదెలుపు-పరమగ్రంథంబును బహుప్రీతితోడ రచియింపుడనుచు పార్థనములుచేయఁ-బ్రచురంబుగాదీని రచియించెనహహ తనగురుందుపదేశ తత్త్వార్థముగను-ఘనముగాఁజేసిన ఘనకీర్తనముల వేరిదికూరిచి యెసఁగగావారి-ప్రేరేపణంబునఁ ప్రీతితోనచ్చు స్థీరముగావేయించె జెన్నొందవెలయు-ధరణిలోనాచంద్ర తారార్కముగను.

 ఇట్లు శ్రీ. రంగయ్య.

శ్రీ

మిత్ర బంధు శిష్యవర్గ అభిప్రాయములు.

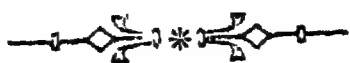
ముముక్షుజనానందమను నీగ్రంథము మత్స్యేహితులగు వ్యాసనామధేయ స్వామి రాజగోలనాయనివారిచే రచియింపబడినది. దీనియందు భక్తి వైరాగ్య యోగ జ్ఞాన మార్గములు చక్కగ వివరింపబడియున్నవి. ఈగ్రంథమును పరిశీలించిజూచువారికి వీరు సాంప్రదాయ జ్ఞానముగలవారనియు అనేక వేదాంతరహస్యములు వీరికి కరతలామలకమనియు విశదముగాఁ దెలియవచ్చును.

ఇట్లు, టి. వి. బాలక్రిష్ణ మొదలియూర్,

లోకల్ పండుయింజినీయర్, రాయచూర్.

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానంద శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః.

“ మర్లభం ప్రాప్యమానుష్యం తత్ప్రాపి నరవిగ్రహం ” అనునట్లు పురుషోదేహంబు ప్రాప్తించిన్న పరమాత్మ ప్రతిపాదితశృత్యర్థంబును సద్గురుసన్నిధిని శ్రవణ మనన నిదిధ్యాసంబులచేతగ్రహించి “తనలో సర్వంబుండగ తనలోపలవెతకలేక” జననమరణ సంసారచక్రమునందుచిక్కుబడి స్వయంకృతకర్మబద్ధులై వృథా ఆయుర్యయంబుఁ జేయుచుండువారెప్పటికి ముక్తులుకారు. గనుక అట్టివారిలక్ష్యమంబు కొరకు సద్గురువులు తాము కృతకృత్యులైనను వారివారికితగినట్లు కర్మభక్తియోగ జ్ఞానమార్గముల నుపదేశించి కృతార్థులుగ జేయుదురు. అట్టివారిలో “కాకల్ప లతాలోకే సచ్చిష్యా యాస్మితావిద్యా” అనగా సద్గుణసంపన్నులైన శిష్యులకుపదేశించిన బ్రహ్మవిద్యదీపమునుండి దీపములైనట్లు అనేక శిష్యపరంపరలయందువచ్చి ని కల్పవృక్షశాఖవలె పుడమిచినుల కాన్డవకరముగ నుండునని, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య మార్గంబులు కరతలామలకముగ సద్గురుకటాక్షముచేపొంది తనయనుభవమును లోకులకు కాలక్షేపరూపంబుగ బోధించినట్టి శ్రీమాన్ చిన్నస్వామిశాస్త్రుల వారి ప్రియశిష్యులును, సంతత శ్రీతారకనామామృతముచే తృప్తిబొందియుండు వారును, ప్రియశిష్యబృందముల భక్తియనుపాశముచేజుట్టుబడిన తనకారణ్యమును కన్యముచేతఁజిలుకబడిన తనమనస్సనెడి చల్లనుండి ముముక్షుజనానందమను నవ నితముచే లోకుల నుద్ధరింపఁజేయు మదీయ శృంగులగు స్వామి శ్రీ రాజగోపాలనాయనివారికి నేను శరణుజొచ్చుటయేగాక వారియనుభవజ్ఞానమనెడి చీగ పుచెవులచేత ముముక్షుజనానందమను పెట్లెనుతెరిచి దానియందుంచియుండెడి భక్తివైరాగ్య యోగ జ్ఞానరత్నములనుజేకొని నిత్యతృప్తి జెందియుండ కోరువాడనందరికిని నే నంజలి నొనర్చుచున్నాఁడను.

ఇట్లు, సుయోగి. కణ్ణుకుట్టిస్వామి వారి ప్రియశిష్యుండగు

ప. రామస్వామినాయుఁడు

వేదాంతశాస్త్రముల సాంగముగాఁజదివి పాండిత్యమునొందినవారలే ఈ
 మణిత్రయము లనుపాశముతో కట్టుబడుటవలన బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునొందుట
 మగ్గభంజయిండుగ, ప్రత్యక్షానుభవంబైన జననమరణాది దుఃఖములనుతెలిసి వా
 టిని నివర్తించుటకు సదుపాయంబువెనుకక గర్వభరితులై! అంధకారబంధురంబగు
 మహాకూషంబునతెలియక పడిన జాత్యంశునిచందంబున విహికసుఖానుభవపరులైన
 నరులకట్టి బ్రహ్మసాక్షాత్కారంబునొందుట అతిదుర్లభంచేగదా. గాన నెల్లవా
 రును సద్గతినొందుటకు వైరాగ్యోపశాంత్యాదులు ముఖ్యకారణములనియు అంకలు
 గుటకు శ్రీరామపరబ్రహ్మ అనుగ్రహమే ప్రధానసాధనమనియు శ్రీ భరద్వాజాది
 మహర్షులయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయము. ఆ భరద్వాజగోత్రోద్భవంజైన నుమ
 పరమగురువరుండగు శ్రీమాన్ చిన్నసామిశాస్త్రులవారి సేవాధురీణుండును! అఖండ
 సచ్చిదానందస్వరూపుండును మద్గురువరుండునగు స్వామిరాజగోపాలనాయనివారు
 మా సంశయనివృత్తికొఱకు కృపాంతరంగితమతులై అష్టాదశపాద యానతిచ్చిన
 వేదాంతశాస్త్రములవిషయములను మాప్రేరేపణమువల్ల ముముక్షువుల కుపయో
 గార్థమై పుస్తకరూపముగ ముముక్షుజనానందమును ఈ గ్రంథము రచించిందిరి.
 ఇందుపదేశింపబడియుండు అవాఙ్మనసగోచరుండగు పరబ్రహ్మ స్వరూప ఆత్మా
 రామవిచారణమునందొక నిమిషమైనను మనస్సునుంచువారికి, శృతిస్మృతిపురాణేలి
 హాస ప్రమాణానుసారముగ, గంగాసేతుయమునాది సమస్త పుణ్యకీర్తనానఫలం
 బును, సత్పురుషులకొఱకు భూమండలమంతయుం దానముజేసినఫలంబును, పితృ
 దేవతులుమొదలు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాది దేవగణంబందరి సంతర్పితఫలమును,
 గాయత్ర్యాదినుహావంత్ర సహస్రకోటి జపఫలంబును, అత్యుగ్రమైన చాంద్రాయ
 నాదితపోభలంబును గలుగుటయేగాక ముక్తియుఁ గరతలామలకంబగును. ఎట్లు
 నగా యావరాజ్యమందుండు రాజపుత్రుండు సామ్రాజ్యవాంఛచేత రాజునాశ్ర
 యించి ప్రజారంజనాదిగుణవంతుండైనరాజే యెట్లుగుచున్నాఁడో అట్లు జీవుఁడు
 ఆత్మారామంజైన సాక్షినాశ్రయించి బ్రహ్మమే యగుచున్నాఁడు. గనుక నెల్ల
 సుజనులును సద్గురువులనాశ్రయించి సాక్షినుపాసించి సద్వసాక్షియంచేకీభవించి
 సుఖింప ప్రార్థించెదము.

ఇట్లు, స్వామి రాజగోపాలనాయని శిష్యబృందములోని	
స. శ్రీనివాసులునాయుండు.	దుర్గాబాయమ్మ.
డ. నారాయణరావు.	రాంబాయమ్మ.
డ. భగవంతరావు.	రంగమ్మ.

ప్రీతి క.

అంబరాయ ఆంధ్ర వామనిక

కా రణ గు రు స్తు త్తి

ద్రావిడవృత్తము.

నానివన్ తానవన్ ఎనే) నవిస్రటియా దేయుక్త్రన నాయి నేక్కు
త్తాన్ అమరునిలైయిదు వేదాంత ఉపశాంతమిదు తానేతానాం
మోస మొక్కియిదు వెననాన్ మత్తైయిన్ ఉపనిడద మొక్కి ముసివు కాట్టుం
జ్ఞానగురు దేశిక నైనావగత్తుం పావగత్తుం నవిట్టి)వామే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

సల్లవి.

చిన్న సామియిన్ మాక్షి మైయై క్కేళుం-శీరేన్దుంవళ్ళల్ || చిన్న ||

చరణము.

ఎన్నెన్రునాజ్జళియుంబిడువోమిన్ద-మన్నుంభూతల త్తినిల్ వాక్ర ముయి
తీరాదపిణియాంజనసమగల-వారాదవర వాయ్ వన్దసంజీవి || (రగళిన్
ఇన్దియజ్జ శేన్నుం ఇభంగ శైత్తుణిక్క-శైన్దిరుమార్భన్ శేలు త్తియఖడ్గం
కణ్ణసమలమణివణ్ణనందు రైయై-తణ్ణరుశ్మిగ వేయెణ్ణిడుంపాత్రన్
ఇల్లట త్తిరున్దుం ఇదయమడక్కియ-సల్లటంపూజ్జానలమిగుం యోగి
ఉళ్ళప్పరిశుద్ధం ఉగ నెన్నాళుం-తెళ్ళముదాగియశ్రీరామమ్మగన్దోన్
ఎంగుంనితైన్ ఇరుశ్శానం-శంకైయినిసీజ్జత్తాన్ వరుమిరవి
అరుళేయురువుకొణ్ణవనియిల్ వన్ద-పొరుళేయివ నెనప్పగ నిడుంపన్దల్
పూమాలైచూడుంపూమగళేనాథనై-పామాలైకొణ్ణపణియుంవినోధన్
కామాదియాగుం కళ్ళరైవెన్రు-రామాదినామరస త్తైయుట్కొణ్ణోన్
వణ్ణమిగున్దమరకతమణియాం-కణ్ణన్ వ్యాపారం కైకొణ్ణకురిశిల్
ముడివిల్ వేదముతైమైయినున్దైయై-అడియవర్కురైత్తరుళ్ గిన్రఅణ్ణల్
తాన్ పెట్ట్ర)పేఱు జగ మెలాంపెటనే-వాన్ పోన్రకగుణై వత్తుజ్జియమేఘం
మన్నియపొరుళాం వామనన్ కత్తుత్తే-తున్నియనామ త్తుళవంచొరిన్దిడుం
భక్తియిలుయర్ పరమపురుషరడి - ముక్తియిలుమిగ మున్నియదెన్బోన్
గోకుల త్తినిల్ రాజగోపాల నెనవన్ద-మాధవన్ పదమే వణంగుంశృంగారన్
ఇన్న ముళ్ళగుణంగ శైయెడుత్తురై తిడల-ప్పన్న గంగళు క్కథిపతియాలుం
వశమో || చిన్న ||

వ॥ మద్దుకుస్వామియగు ఈమహానుభావుండు శాలివాహనశకాబ్ద
1751-యగు సర్వధారినామసంవత్సర శ్రావణమాస కృష్ణపక్ష ద్వితీ
య శనివార రేవతీ నక్షత్రసహిత శుభదినమందు పుణ్యక్షేత్రమగు
కాంచీపురమునకు సమీపమున కుత్తునూరనుగ్రామమందు భరద్వాజ
గోత్రంబు పవిత్రంబుజేయ నవతరించి శ్రీరామభక్తశిఖామణియై ప్రకా
శించుచు సామాన్యచదువుల నభ్యసించుచురాగా, తన యిరువదియవ
సంవత్సరమున చిత్రాపౌర్ణమినాడు శ్రీరామచంద్రుడే యొకసిద్ధరూప
మున దిగంబరియై జఠాధారియై పగలు ప్రాంతంబుంటలకు ఆగ్రామ
స్థులుజూడగ దర్శనమిచ్చి “నాన్వన్దే. నాన్వన్దే” అనుచు తిరు
వాయ్మలర్ న్దరుళి పూర్వకటాక్షవీక్షణంబుచే ననుగ్రహింప “మున్నో
నేమున్నినాల్ ముడియాడపారుళ్ళుణ్ణో” అనునట్లు సంస్కృత ద్రా
విడభాషలలోప్రవీణుడై శ్రీమద్రామాయణాది సత్కాలక్షేపముచేత
సకలజనుల నుజ్జీవింపజేయుచు, రుక్మాంగద అంబరీష కుచేల శ్రీభాష్య
కార రామదాసాదుల చరిత్రంబులను,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-ధన్యాసి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

గానమేయానందం- శెన్తామరైక్కణ్ణై చరిత॥ గా॥

అనుపల్లవి.

దానమీదుధ్యానమీదు గంగా- స్నానమీదదీనమెన్రుమంగా
వానవరుందానవరుంపుణ్ణియ-మానవర్ ముదలానవరుం పుణ్ణియ॥ గా॥

చరణము.

శరణైన్ద్రపోదేక్షేనీట్టి-సంత తాభయమునవిమనైయాట్టి - భరణ
మెసగుణాభరణంపూట్టి పులభాననై యోట్టిప్రణవవీణైత నిరియైమీట్టి-
ప్పేరిన్బమాంఱిముదండేట్టి- త్తరణోపాయమార్గంకాట్టి-నద్గురుతా సన్బ
దైనిలైనాట్టి । క్కరణశుద్ధి శెయ్యక్కణ్ణునణ్ణుం - కల్పితమాగియమణ్ణుం
విణ్ణుం-తిరణమెన్రుదృఢమాగ వేయెణ్ణుం- చిన్న సామియోగినిదంపణ్ణుం॥
గానమేయానందం॥

అనునట్లు భగవంతుడు గానలోలుడుగాన వేదాంతరహస్యా
రములనెల్లను గోప్యముగనుంచి గానయోగ్యములగు గీతములరూప

ముగరచియించుచు, యీలీలావిఘ్నాలయందు యేబదిమూడు తిరునక్షత్రంబులు నివసించి, అనేకులను కృతార్థులుగజేయ రచియించిన అనేక కీర్తనములలో వేదాంతసంబంధగీతములును, యోగీశ్వరుండగు వేంకటరమణస్వామివారివద్దనుండి లభ్యమైన తెనుగుకీర్తనలు పద్యములును, మఱియు, వేఱు అనేకశ్లోకములు వృత్తములు మొదలగువాటిని శ్రుతి ప్రమాణముల సహితముగ సందర్శించితముగ పొందుపఱచి భక్తివైరాగ్య యోగజ్ఞానమార్గములను దెలుపు యొకగ్రంథరూపకముగ రచియించినాడను :—

ఈగ్రంథమున కొన్ని ఆంధ్రకీర్తనాదులయందు ప్రాసాదిలక్షణములు మొదలగువాటిలో కొంతలోపము గలిగియున్నను,

ద్రావిడవృత్తము.

పొయ్యెమెయ్యెన్రమూఢర్ పుణ్ణయరెన్రుపురాణం కూప్పిడుమానాల్
మెయ్యెమెయ్యెన్రజ్ఞానిక్కుక్కుట్ట్రజ్జళ్ విధిత్తశాత్తిరముణ్ణో
పొయ్యదేదెనిల్ నామరూపంగళాంఘాతమాగియమాయై
మెయ్యదేదెనిల్ సచ్చిదానందమాయ్ వ్యాపిక్కుం ఆన్ మావే.

వ॥ అనునట్లు శుక్తికయందు భ్రమచేతకల్పితమైన రజతమువంటి భ్రమస్వరూపుండగు చిదాభాసుడైనజీవుడు అవిద్యచేతకమ్మకోబడి అన్యత జడ దుఃఖ మలిన ఖండరూపదేహాదులను స్వస్వరూపముగా నెంతవరకు స్వీకరింపుచున్నాడో అంతవరకు నేను సంసారిననియభిమానించి అశాశ్వతములైన స్వర్గాదిలోకభోగములకోరుచు యజ్ఞయాగాది కర్మనిష్ఠయందు ఆసక్తుడైయుండగను వాని పుణ్యవంతుడని పురాణములు పొగడుటవలన, అట్టివానియందే ఏదోషములను గణింపరాదనియుండగ, బుద్ధింద్రియాదులయందు ప్రతిబింబించి భ్రమరూప జీవభ్రాంతిని పొందిన చిదాభాసుడు సద్గురునియనుగ్రహముచే మిథ్యయని జ్ఞానము చేత తిరస్కరింపబడి సత్యజ్ఞానానంద నిర్మలాఖండ కూటస్థస్వరూపమే తననిజస్వరూపమని స్వీకరింపుచు అసంగచిదాత్ముడైవెలయు జ్ఞానివిషయమై యేవిధదోషమున్ను గణించినశాస్త్రములుగలనా లేవు; గనుక నిట్టివారి యనుభవగీతాదులయందు పైజెప్పిన ప్రాసాదిలక్షణములలో ఏలోపమున్నను వాటిని గమనింపరాదు. మఱియు

ద్రావిడవృత్తములు.

1. యానుంతానాయొమ్మిన్దానై యాదుమెవర్కుమున్నోనై
తానుంశివనుం బిరమునుమాగిపణై తతనిముదలై
తేనుంపాలుంకన్నలుమముదు మాగిత్తిత్తిత్తెన్
ఊనిల్ ఊయిరిల్ ఊర్వినిల్ నిస్రవొనైయుణర్దేనే.
2. నిస్రవొనైయుణర్దేనుక్కదనుళ్ నేర్నై యదుఇదువెస్రు
ఒస్రుమొరువర్కుముణరలాగాదు ఊర్దుమేలుంకాణ్బరిదు
శెణుశెణుపరంపరమా యాదుమినిత్తేయ్ నట్టు
సస్రుతీదెస్రతివరిదాయ్ ననాయ్ జ్ఞానంకడన్దే.
3. ననాయ్ జ్ఞానంకడన్దపోయ్ నల్లిందిరియమెల్లామిార్తు
ఒనాయ్ క్కిడన్దవరుంపెరుంపాళులప్పిలదనైయుణర్దుణర్దు
శెనాన్దీన్దత్తున్దంగళ్ శెట్టుక్కైన్దపనైయట్టాల్
అనేఅప్పోదేవీడు అదువేవీడువీడామే.

వచనము॥ అనునట్లు తమమేలునేకోరి శాంతశమదమాద్యసంత
కల్యాణగుణపరిపూర్ణులై నిజవైరాగ్యోపరతిమార్గంబులచే సుషుప్త్యం
దువలె జాగ్రతవస్థయందును సర్వప్రపంచంబునుమఱచి తస్మయమైయుం
డువారికన్నను,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సావేరి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కీర్తనపరయక్కు సకలమానపేరుం కీర్తి నవర్ పారుం॥ కీర్తన॥

అనుపల్లవి.

ఆర్తజనంగళిడర్ తీర్తన్దపరంధామ-సార్థకరాగచ్చెయ్యుం పార్థసారథి
చరణములు. నామ॥ కీర్తన॥

1. సకలనదిస్సానముం తప్పదుపురిన్దాలుం - జగత్తినిల్ స్థళమె
న్లుం దినందోటుంతిరిన్దాలుం-ఇగత్తిలుళ్ళకలెగళ్ ఎదుగళుం తెరిన్దాలుం-
అగమగిక్రంబజిప్పొన్ననిశముంశొరిన్దాలుం॥ కీర్తన॥

2. మానావమానంగళై మరువాదుతుట్తీన్దాలుం - తానాయ్
విశజ్ఞుంజ్ఞాని సంతతియిల్ పిఱన్దాలుం - కానాలయత్తిరున్ద కనియుండు
శిఱన్దాలుం-మోనాదికారియాగి ముగ్గుణముమఱన్దాలుం॥ కీర్తన॥

౩. వర్ణ త్రినిలుయర్ ద్దాలుం మన్న వరానాలుం నేమ-నిర్ణయప్పడి
మఖమనేకం శైయదాలుంకామ - కిన్నతైయెత్తైతాలుం విజ్ఞానసార్వ
భౌమ-చిన్న సామియైప్పోల సీతాభిరామనామ॥ కీర్తన॥

వ॥ అనునట్లు జ్ఞానవిజ్ఞానసంపన్నులై తమకు లభించినసుఖంబు
కృత్యులకునులభించిసుఖంపవలయునని తమనిజానుభవములను సర్వజనా
స్లోదకరమగు గీతములరూపముగ జెప్పిన మహానీయులవిషయమై యెంత
మాత్రమైనను యెప్పటికైనను ఏవిధదోషములను ఎన్నరాదు.

క॥ పాసములు యతులుగణములు । భాసురముగనుండవనుచు
బలికెదరేమో । దేశికగురువరచరణౌ । పాసకులకు నేలయిట్టి భ్రాంతుల
బొందక॥

గీ॥ పాసములు నెంచగురుపద పాప్తిసుమ్మి । యతులుగురుపా
దసేవను మతినిలుచుట । గణమునద్భక్తజనములఁ గలసియుండ । చెలఁగి
యీభావమునగూర్చి చెప్పువాడ॥

అని ఆర్యులు పలికియున్నందున యీగ్రంథమునుఁ జదువువారలు
హంసపగిది సారాంశములనుగ్రహించి ఆనందింపవలయుననిపార్థిం చెద.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మంగళం మంగళం మంగళం ఆచార్యనుక్కు॥ మంగళం॥

అనుపల్లవి.

పంకజభవనశీత పుంగవబ్రహ్మారాధకామ

సంకళిక్కవన్దుదిత్త ఎజ్జళ్ళోయాజ్జ్యవల్క్యరుక్కు॥ మంగళం॥

చరణములు.

1. తజ్జపశుక్కుళుయిర్ కొణ్ణజ్జణ్ణోడచ్చెయ్దయోగి - శిజ్జనుక్కు
ప్పతంగాత్మ రంగశిష్యనానవర్కు॥ మంగళం॥

2. ఐన్దువయదన్నెయిళిరున్దు మామైయిల్లావరం - తన్దుముకు
న్దవావెనవన్దుదిత్త నమ్దురైక్కు॥ మంగళం॥

3. శిన్దెయిల్ కుడియిరున్దు విన్దెయాయడుమైకొణ్ణ - ఎన్దెక్కెం
గుంపుగక్రం సునన్దెపుణ్యారాశిక్కు॥ మంగళం॥

4. వాదం శైయ్యవస్త్రదంశుం మాతవరెల్లాండభయ-పాదంపణియ
పరమ బోధమళితవనుక్కు॥ మంగళం॥

5. ఆదిశాఖైవేదతై జ్యోతిరదవకలరుళ-మేధినియోరుక్కళితై
వేదియశిఖామణిక్కు॥ మంగళం॥

6. అనఘనెన్రుపుగక్రం జనకనుళతై నడు-దినకరకపోలచ్చెయ్ద
కనకనాభనుక్కు॥ మంగళం॥

7. భూమివిణ్డలంపాతాళంమావిన్దలోక త్తఖల-నామియాయరు
క్కుంచిన్న సామితానానవనుక్కు॥ మంగళం॥

ఇట్లు, సద్గురు చిన్మసావిశాస్త్రులవారి శ్రియశిష్యుండు

టి. రాజగోపాలునాయుడు.

ఓం తత్ సత్.

ప్రకటన.

ఈగ్రంథముయొక్క వెల గూపాయ

1 0 0.

కావలసినవారలు ఈక్రింది జెప్పబడినవారిచద్దనుండి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వాల్మీకిపేయచిల్ బుక్స్టోప్డువ్వారా తెప్పించుకొనువారు వాటికయ్యెఱ్ఱి
ఖర్చులను తామే యిచ్చుకొవలయును.

10-కాపీలు మొత్తముగా పుత్రపుజేయువారికి 11-కాపీలుగా పంపబడును.

ఇట్లు, గ్రంథకర్త శిష్యులలో నొకరగు

రాంబాయమ్మ.

Messrs. RAJU & Co., SREE VENUGANUM PRESS,

No. 5, Seven Wells Street, G. T. Madras.

M. R. Ry, N. SRINIVASULU NAIDU,

Clerk, Station Supply Office, Fort St. George.

„ P. RAMASAWMY NAIDU,

Draftsman, Perumbore-Workshop, Madras.

„ D. BHAGVANT RAO,

1st Class Hospl. Asst. 30th Lancers, Bangalore.

„ T. R. DEVARAJULU NAIDU,

Clerk, Imperial Post Office, Hyderabad (Deccan.)

ఓమ్.

శ్రీరామజయం.

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః.

ముముక్షుజనానందము.

సచ్చివ్యస్వభావము.

శ్లోకం॥ సంతృప్తస్సతతంయోగీ యతాత్మాదృఢనిశ్చయః ।

మయ్యర్పితమనోబుద్ధి ర్యోమద్భక్తస్సమేప్రియః ॥

భావము॥ సతతము సంతృప్తస్వభావముగలవారై నిధంతరము
ఆత్మానుసంధానముచేయువారై నియమింపబడిన మనోవ్యాపారముగల
వారై దృఢనిశ్చయముతో నాయందే మనస్సును బుద్ధిని సమర్పించి
నాయందే భక్తిగలవారైవరో వారే నాకుప్రియులు. ఇట్టి అనన్యభక్తు
లకే సద్గురువులు పరమరహస్యమును బోధించి ధన్యులుగజేయుదురు.

సద్గురుని వర్ణన.

పద్యము॥ గురుడబ్జగర్భుండు గురుడాదినారాయణుండు మహా
శంకరుండుగురుడు । చర్చింపగురుడుసాక్షాత్పరబ్రహ్మ తద్గురునకుతుల్య
ధికుండులేడు । గు-పదార్థమెన్నంగ ఘోరాంధకారంబు రు-పదార్థ
మది తన్ని రోధకంబు! గానసజ్జానాంధకారంబులొలగింపజాలిన ధన్యుడే
సద్గురుండు! తలపనట్టిమహాత్ముసందర్శనంబు! సేయువారికిసకలంబుసిద్ధియౌ
గును । సకలనిగమాంతసంవేద్యసత్వభేద్య । శంకరాచార్యత్వ నిత్యేషస్వ
స్వరూపా॥

శ్లో॥ గు శబ్దస్త్వంధకారసాస్త్వి ద్రుశబ్దస్త్వన్నివర్తకః ।

అంధకారనివర్తత్వా ద్గురురిత్యభిధీయతే ॥

గు అనగా అజ్ఞానఅంధకారము రు అనగా దానిని నివారించు
కారణ ఆచార్యుడనియెడి దినకరుడు.

గురుశీష్యులనగా భ్రమరకీటకన్యాయము గనుక శీష్యులను త
మహాపముగ జేసుకొనుటకు సామర్థ్యముగలిగియుండువారే గురువులు.
ఇట్టిగురువులనాశ్రయించి భగవన్నిష్ఠకై ప్రయత్నముజేసి తత్వవివేకులై
జీవన్ముక్తులై సుఖించవలయును॥ ఓం తత్ సత్.

సద్గురుస్తుతి.

ధాంవిడవృత్తము.

ఎవరుడై యరుళాల్యానే యెఱ్ఱమాం బ్రహ్మంబన్బాల్
కవరుడై బృవనమెల్లాం కల్పితమెనఱిన్దు
సువరుడై వెళిపోల్యానే స్వరూప స్వభావమానేన్
అవరుడై ప్పదుమపాదం అనుదినం పఱిగినేనే.

రాగం-తోడి-తాళం-చాపు.

పల్లవి.

గురుని సేవించవేమనసా - మాగురు - రామబ్రహ్మమేమనసా॥

అనుపల్లవి.

పరిపూర్ణమైద్విదళ పద్మమధ్యమునందు

హరిహరబ్రహ్మదివేల్పుల కాది తేజోరూపమై

భాసురతచూపులఁజూడ ఆపోజ్యోతియైవిలసిల్లుచుండె॥ గురు॥

చరణములు.

1. సారవిహీనమైనట్టి-సంసారవర్థనలుపోదొట్టి కోరికలనువీడగొట్టి-
సద్గురుపాదములుచేబట్టి । ఆరూఢినుజ్ఞానమనుమార్గముబట్టి । సారెసా
రెకు దేహవృత్తుల-జూడలరసిహించియాత్మ । విచారులైబ్రహ్మైక్యపదవి
లో-జూరగోరెటివారిబ్రోచే॥ గురు॥

2. భూమధ్యమునలక్ష్మ్యముంచి-అభేదమనోదీ ప్తిమించి । ఆమికలను
తొలగించి-బ్రహ్మనందరవమాలకించి । నీమజ్జలెజ్జాన-నేత్రానందముగాం
చి । రామరామాయనుచుఆత్మా-రాముడైయున్నట్టిసద్గురు । స్వామిపా
దాబ్జములునేత్రో-త్సవముగాగనుగాంచువారి॥ గురు॥

3. పంచకళలతోడ మెలగుచు-ప్రపంచమంతటనిండివెలుగుచు । పెరి
చిభక్తులనుభావింపుచు-వారిసంచితభవములనుచుచు । కాంచనమై స్వ
ప్రకాశస్వరూపమై పంచవింశతితత్వములకును-మించినిగమములుదిరిగె ।
పంచభూతమయుండుత్రిజగత్-పావనాంఘ్రిసరోజములుగల॥ గురు ॥

4. ఘణఘణమనిబల్కుచున్న-ఓంకారమేసద్గురుడన్న । గణతింప
గురుసేవకన్న-మోక్షగతికి హేమావలెదన్న । విను మొక్కశృత్యార్థము
నుదెల్పెదనుదివ్య । మణులరంజిలనడుమసూత్రము-ఘనతరంబుగయున్న
మాడ్కిని । అణువులోపరమాణువైజగ-మంతటనువర్తించునట్టి॥ గురు॥

పంచకళలు. - నివృత్తికళ, ప్రతిష్ఠాకళ, విద్యాకళ, శాంతికళ,
శాంత్యతీతకళ.

ఓం శ్రీసద్గురవేనము.

వచనం॥ నివృత్తికళసమన్వితులై తాపత్రయరూపసంసారదావా
గ్నిలోచిక్కుకొని మండిపోవుచున్న మమ్ముకడ తేర్చుడని మొఱబెట్టెడి
సుజనుల మొఱవిని, సద్గురుండు కేవలమందాధికారులకు, -

శ్లోకం॥ హరేర్నామైవనామైవ నామైవమమజీవనం॥
కతానాస్త్యేవనాస్త్యేవ నాస్త్యేవగతిరన్యథా ॥

అన్నట్లు ఈకలికాలమందు భగవంతునియొక్కనామమే జీవన
మనియు మరియొకగతిలేదనియుఁజెప్పి తారకమంత్రోపదేశముఁజేసి త
త్ప్రభావంబును దెలుపుచున్నారు:-

శ్లోకం॥ జయతుజయతుమంత్రం జానకీప్రాణమంత్రం । విబుధవినుతమం
త్రం విశ్వవిఖ్యాతమంత్రం । దశరథసుతమంత్రం దైత్యసంహార
మంత్రం । రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రం॥

శ్లోకం॥ సంసారసాగర సముత్తరణైకమంత్రం । బ్రహ్మదియోగి మునిషా
జితసిద్ధమంత్రం । దారిద్రదోష భవదోగవినాశమంత్రం । వందే
మహాభయహరం రఘువీరమంత్రం॥

శ్లోకం॥ శత్రుచ్ఛేదకమంత్రం వ్యసనభుజగసంధప్తసంత్రాణమంత్రం॥ సం
సారోత్తారమంత్రం సముచితసమయేసంగనిర్యాణమంత్రం॥ స
ర్వైశ్వర్యైకమంత్రం సకలముపనిషద్వాక్యసంపూజ్యమంత్రం॥
జిహ్వశ్రీరామమంత్రం జపజపసతతంజన్తసాఫల్యమంత్రం॥

ప॥ సర్వోత్కృష్టమైన మోక్షసంపదతోగూడుకొన్నదై మ
హాశుభదమై కామాదివిధ్యంసియై సనకాదిమహాయోగులచేత కొని
యాడబడినదై నిరంతర కాయిక వాచిక మానసిక తపస్సులచేత పురుష
శ్రేష్ఠులైన బ్రహ్మజ్ఞానులకు జీవనమైయొప్పెడు తారకనామామృతమును
త్రాగి అంగజతాపమెల్ల విడిషింపబడిన శిష్యులు అనన్యభక్తిచే ప్రకాశిం
చుచు సద్గురు సహితముగా ఆనందించుటః—

ధ్రావిడ కీర్తన. రాగం - కాపి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

అగప్పట్టదైయ్యా - రామనామం - అగప్పట్టదైయ్యా ॥

అనుపల్లవి.

సుఖప్పట్టవాహ్ని జన్మాంతర-సుకృతత్తాల్ అఖిలముంతాతర॥ అగ॥

చరణములు.

1. సుందరనాం హనుమానుక్కుం - తొల్లులగ తైప్పడైతోనుక్కుం -
అందశివైక్కుం అవళోకోనుక్కుం - అగప్పట్టపడి అడియేనుక్కుం॥ అ॥

2. శుకకాళికరుక్కొరుక్కాలె - సుఖంతందరుశక్కి డైత్తుదుపోలె - అ
గ స్తియసుధిష్టరుక్కన్బాలె - అగప్పట్టవారైయ్యనరుళాలె॥ అగ॥

3. కవకకసిపుకుమారనుక్కుం - గంగానది ఓడక్కారనుక్కుం - అన
ఘభారతవీరనుక్కుం - అందవణ్ణం ఇన్దధీరనుక్కుం॥ అగ॥

4. పుత్తివిలుదిత్త పుణ్ణియనుక్కుం - పుగ్గ్రమ్మసుబ్బిర మణ్ణియను
క్కుం - అత్తిముఖలావణ్ణియనుక్కుం - అగప్పట్టదిన్దగణ్ణియనుక్కుం॥ అగ॥

5. నారదనుక్కుం వ్యాసనుక్కుం - సన్గదవుం ఇలంగేశనుక్కుం -
శీరుదవుం త్యాగరాజనుక్కుం - చిన్నసామి దాసనుక్కుం || అగ ||

శ్రీరామ పరమాత్మ నేసమః.

శ్లోకం || పరమంయోమహత్తేజః పరమంయోమహత్తపః ।

పరమంయోమహద్భ్రహ్మ పరమంయః పరాయణం ॥

శ్లోకం || పవిత్రాణాంపవిత్రంయో మంగళానాంచమంగళం ।

దైవతందేవతానాంచ భూతానాంయో అవ్యయఃపితా ॥

• అనునట్లు సర్వమంగళప్రదమయిన తారకబ్రహ్మమందలి శిష్యుల
కు భక్తిదృఢముగనుండునటుల సద్గురుండు మరలః -

• శ్లోకం || త్రిషక్కునిచనామాని పరేద్రామస్యయోనరః ।

సత్రయోపాధిరహితః మోక్షంసం అధిగచ్ఛతి ॥

వ || ఈప్రమాణానుసారముగా పదునెనిమిదిమార్లు శ్రీరామనామ
స్మరణజేసినవారు క్రమేణ స్థూల సూక్ష్మ కారణోపాధులునశించి ఉపా
ధిత్రయాతీత పరబ్రహ్మమాత్రులై ప్రకాశింతురు గనుక సద్భక్తితో నా
మకీర్తనంబుచే ఉజ్జీవింతుడని ఉపదేశింపుచున్నారు.

వృత్తము.

రామరామరామరామ రామరామయంచుశ్రీ
రామరామరామరామ రామరామయంచుశ్రీ
రామరామరామరామ రామరామయంచుతే
నామకీర్తనంబుఁజేసినం గలుంగుమోక్షము ॥

వచనం || పరిశుద్ధులయిన భక్తులుజేయు భగవద్ధ్యానము సగుణ
ధ్యానము నిర్గుణధ్యానమని ద్వివిధంబు. అందు సగుణధ్యానమనువదిః -

పద్యము || మౌనసకమలమనందున । శ్రీనారాయణునిమూర్తి
చింతించుచులో । ధ్యానముసేయుటసగుణ । ధ్యానంబనియంద్రుసుజనులు
మలవివేకా ॥

కీర్తన - రాగం - ధన్యాసి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

రామచంద్ర రఘునందన-దాశరథే-కరుణాపయోనిధే॥ రా॥

అనుపల్లవి.

కామజనకముఖ సోమజలధర శ్యామజనకజా వామహాశ్రీ॥ రా॥

చరణములు.

1. ర క కంజదళలోచనశ్రీకర-రావణాదిరాక్షసరణభీకర-భ క్తదురిత నిహారవిభాకర-పతితలోక సావనకరుణాకర॥ రా॥

2. కమలచరణకమలనాభమాధవ-కమలహస్తకమలాంభక కేశవః కమలాముఖకమలకమలబాంధవ-కమలవదనదరకందర్పమామవ॥ రా॥

3. శాలవిభేదననవవ్యాకరణ-స్తారజ్ఞ వినుతసాధుజనశరణ-శీలదివ్య మయకౌస్తుభాభరణ-చిన్న సామిదాసార్చితచరణ॥ రా॥

ఈసగుణ ధ్యానమనునదే భ క్తియోగము.

పద్యము॥ శ్రేయములుకురియుభ క్తిని జేయక కేవలముబోధసిద్ధి కితపము॥ జేయుటవిఫలముపొల్లం॥ దాయముజేకులు నెత్తలపక అధి కంబైనక॥

తాత్పర్యము॥ ఎల్లశుభములనువర్షించునట్టి అనన్యభక్తితో భగవత్సేవయు సద్గుణసేవయు జేయకయే కేవలజ్ఞానము లభించుటకు తపస్సుజేయుటచేత తరకలు ఎంతరాశిపోశి దంచినను అందులో బియ్యము లభించనట్లు భక్తిలేక జ్ఞానముసిద్ధింపదు. అనగా భక్తివలనవైరాగ్యమును, వైరాగ్యమువలన సద్గుణలభమును, సద్గుణనిచేజ్ఞానమును, జ్ఞానమువలన ముక్తియుగలుగును. గాన సద్భక్తులు తమనిజపాంశులను సద్గుణనియతిదుజేర్చి సగుణధ్యానమొనర్చి సుఖించవలయును.

శ్లోకం॥ బ్రహ్మనందంపర్వమకరుణం వేదవేదాంతవేద్యం॥

దివ్యాకారందురితక్షారణం దివ్యయోగప్రదానం॥

• ఆత్మాకాశంవిమలచరితం అవ్యయానంతవేద్యం ।
వందేనిత్యంమమగురువరుం యోగిరాట్ దివ్యమూర్తిం॥

కీర్తన - రాగం - పరశు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

భజరేగురునాథం-మానస-భజనిజసుఖబోధం॥

అనుపల్లవి

అజనారాయణ శంభుసమానం-అద్భుతమహిమానం గతమానం॥ భజ॥

చరణములు.

1. భూజారమణనిభంగతకపటం-ఆజానులంభితారుణసుజటం॥ భజ॥

2. యదునాథమివ వశీకృతమాయం - మృదుభాషిణమంబుదనిభ
కాయం॥ భజ॥

3. ఉన్నతపదనిలయంసత్కిర్తిం-చిన్నసాగుదరిశితశుభమూర్తిం॥భ॥

ఇట్లు ఈశ్వరునియందును సద్గురునియందునుజేయు సగుణభక్తి,

శ్లోకం॥ శ్రవణంకీర్తనంవిష్ణో స్మరణంపాదసేవనం ।

అర్చనంవందనందాస్యం సఖ్యంతత్త్వనివేదనం ॥

అను నవవిధ అంగములుగలదై బాహ్యము, అనన్యము, ఏకాంతము అని త్రివిధములైయున్నది. అందుబాహ్యభక్తిచే పరోక్షజ్ఞానమును, అనన్యభక్తిచే అపరోక్షజ్ఞానమును, ఏకాంతభక్తిచే సద్రూపుడయిన పరబ్రహ్మమును, చిద్రూపిణియయిన పరబ్రహ్మశక్తియును, చంద్రచంద్రికలవలె ఏకమనెడు నిశ్చయజ్ఞానమువలన నిత్యానందానుభవమును గలుగజేయును.

పైజెప్పిన ద్వివిధధ్యానములలో నిర్గుణధ్యానమునునది:—

పద్యము॥ కేమలాసనస్థుడై కాయంబునిక్కించి-కరములూరుల
జేర్చి కనులుమూసి । దేహేంద్రియప్రాణధీమనాదిక మెల్ల-దృశ్యమేగా

నుతద్ధృక్కునేను । దృశ్యమేగానుతద్ధృక్కునేననువృత్తి-దృశ్యంబుకాన
తద్ధృక్కునేన । అనివిజాతీప్రత్యయనివృత్తిగా-సజాతీప్రత్యయ ప్రవృత్తిక్ర
మమున॥ నాత్మ తానైనయందాకనయ్యశేష । దృశ్యదృగ్వృత్తులనునిషే
ధించుకొనుచు । ననిశమాత్మావలోకనమందుచుంట । నిర్గుణధ్యానమనఁజె
ల్లునిర్మలాత్మ॥

అనగా శరీర ఇంద్రియ ప్రాణములు దృశ్యములు. ఇవి నేగాను
వీనిని వీక్షించు సాక్షిని సాక్షిని నేననెడు వృత్తియు దృశ్యమే గనుక
ఆవృత్తినిజూచుసాక్షిని అని మాయాకల్పితములై విజాతీయములగు
దృశ్యములను ఆదృశ్యములకు సాక్షి నేననెడు వృత్తిని నేతినేతి పాశ్చా
త్యానుసారముగ నిషేధించుచు సత్తుచిత్తు ఆనంద నిర్గుణ అఖండరూప
మై సర్వదృక్కుగు పరబ్రహ్మము తాననెడు దృఢముగలుగుదాక సతత
ము నిర్వికల్ప బ్రహ్మనిష్ఠగల్గియుండుటే నిర్గుణధ్యానము.

నిర్గుణధ్యానఫలము.

శ్లోకం॥ స్వస్వరూపానుసంధానా న్నత్యంతంసర్వసాక్షిణం ।

ముహూర్తంచింతయేన్మాం యస్సర్వబంధైఃప్రముచ్యతే ॥

అనగా తనస్వరూప అనుసంధానమువలన క్రిడింపుచున్నట్టియు
సమస్తంబునకు సాక్షిభూతుండయినట్టియు పరమేశ్వరుని యేముముక్తు
వులు రెండుగడియలకాలము ధ్యానింతురో వారు సకల అవిద్య ఉపా
ధులచేతను నిశ్చేషంబుగా విడువబడుచున్నారు. ఇట్టిపరిపక్వహృదయ
ముఖ్యాధికారికి సద్గురు సన్నిధిని వేదాంతశ్రవణమాత్రంబుచేత జ్ఞానో
దయంబై బ్రహ్మప్రాప్తియగును. మంద మధ్యమ అధికారులకు సద్గు
రుని సంతోషింపజేయుచు సగుణబ్రహ్మపాసనజేసి పిదప నిగుణ
బ్రహ్మపాసనచేత బ్రహ్మప్రాప్తియగును.

అయితే ఇట్లు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ప్రాణులు వేరే
పనిలేక భగవద్ధ్యానమందే నిశ్చలముగయున్న పక్షమందు తక్కినపనులు
ఏట్లు జరుగునని శంకింప :—

శ్లోకం॥ తిష్ఠతాగచ్ఛతావాపీ స్వపతాజాగ్రతాపిహ ।

శయానోనోపవిష్టేన జప్యోనారాయణస్సదా॥ మరియు,

ధౌవిడవృత్తము.

నడక్కిలుంవాశిపారు నాటముంవాశిపారు

ముడక్కిలుంవాశిపారు మునైనుభిపాశిపారు

అడక్కిలుంవాశిపారు అటివిలుంవాశిపారు

దృఢగురునాగైనాథర్ తిరునటం శేయ్ వార్ నెంజే॥

అని ఆర్యులు పలికియున్నందున ఆనూఢబ్రహ్మవేత్తలు “సుప్తే
రుత్థాయనుప్యంతం” అనగా ప్రొద్దున నిద్రలేచినదిమొదలు మరల
రాత్రి నిద్రకుపోవువరకు సర్వేంద్రియకృత్యములను పరబ్రహ్మ ఆరాధన
మే అని భావించి సుఖింతురు. గనుకనే శ్రీగోవింద భగవత్పాదాచా
ర్య స్వాములగు శ్రీశంకరాచార్యులును,

శ్లోకం॥ ఆత్మాత్వంగిరిజామతేః పరిజనాఃప్రాణాశ్శరీరంగృహం । పూజా
తేవిషయోపభోగరచనానిద్రాస్సమాధిస్థితిఃసంచారపదయోః
ప్రదక్షిణవిధిస్తోత్రాణిసర్వాగ్నిధాః । యద్యత్కర్మకరోమితత్తదఖ
లంశంభోతవారాధనం॥ అనితనఅనుభవమునుజెప్పియున్నారు.

ఇట్టి అనుసంధానము నిరంతరము కలిగియుండుటే శ్రీపరమా
త్మను ఆనవరతము ధ్యానించుట గనుకనే మద్గురుస్వామియు;

ధౌవిడ కీతన. రాగం - మోహన - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆరాధనం శేయ్ వేనే-అజ్ఞానత్తి-అడివేరైయుంకోయ్ వేనే॥

అనుపల్లవి.

ఈరారునామనై ఇనకులసోమనై హృదయకమల త్రిని లిరుక్కుమిరామనై॥
చరణములు. ఆరా॥

1. ఆనందామృతత్రాల్ అభిషేకంపురిన్దు - ఆశైయెన్నుంపొన్నుడై
అలంగరిత్తుప్పరిన్దు- నానన్బెనుంగంధ త్తైనలమాయ్ పూశ త్తెరిన్దు-నామ
మాగుంతుళవ నవమల్లిగెచ్చొరిన్దు॥ ఆరా॥

2. మహత్తానకృపైయెన్నుం మణిమకుటంశూట్ట-వడకలై తేన్కలై
యిక్ వల్లమైఅంగదంపూట్టి - మిగప్పిసంగళ క్తియాంమిన్నుంహారం
కూట్టి - విళంగుంపాణిధూపముం వీళ్ళనదీపముంకాట్టి|| ఆరా||

3. వార్తైగళైమణివాద్దియంగళాక్కి - వణంగిళయనిప్పదైవందనంగ
ళాక్కి-సార్థకజ్ఞానప్పటియై చ్చుత్త్రచామరంగళాక్కి-సకలోపచారంగళై
సంపూర్ణంగళాక్కి|| ఆరా||

4. అరువర్గంగళాగుంఆరురసంగళో కూడుం-ఆత్మప్రసాద త్తైయర్పణం
శేయదెన్నాడుం- తేరుంబుద్ధికర్పూర దీపప్రకాశత్తోడుం - చిన్నసామి
దోసన్ జగమంగుంకొండోడుం|| ఆరా||

అని తన అనుభవమును పాడియున్నారు. ఇట్లనుష్ఠించదగిన
సర్వకర్మములను బ్రహ్మసమర్పణరూపముగా భజించుచు,

శ్లోకం|| అహింసాప్రథమంపుష్పం పుష్పంఇంద్రియనిగ్రహం | సర్వభూ
తదయాపుష్పం క్షమాపుష్పంవిశేషతః | శాంతిపుష్పంతపః
పుష్పం ధ్యానపుష్పంతథైవచ | సత్యంఅష్టవిధంపుష్పం విష్ణోః
ప్రీతికరంభవేత్ ||

అనువాక్యరీతిని పరమాత్మకు అత్యంతప్రీతికరమగు పైజెప్పిన
అహింసమొదలగు పుష్పములచేత ననవరతము భగవంతుని నర్చించు
చుండువారి భాగ్యమేభాగ్యము. ఈ అష్టవిధపుష్పములలో తపస్సు
కాయికము, వాచికము, మానసికము అని త్రివిధములగును. అందు,

కాయికము.

శ్లోకం|| దేవద్విజగురుప్రాజ్ఞ పూజనంశౌచంఆర్జవం |
బ్రహ్మచర్యంఅహింసాచ శారీరంతపపుచ్ఛ్యతే ||

వాచికము.

శ్లోకం|| అనుద్వేగకరంవాక్యం సత్యప్రియహితంచమేత్ |
స్వాధ్యాయాభ్యాససంతైవ వాఙ్మయంతపపుచ్ఛ్యతే ||

శ్లోకం॥ మనఃప్రసాదసౌమ్యత్వం మహానంతత్మవినిగ్రహః ।

భావసంశుద్ధిరత్యేత త్తపోమానసవృచ్ఛతే ॥

ఈత్రివిధ తపస్సులచేత భగవంతునియందును సదాచార్యుని
యందును సద్భక్తిగలవారెవరో వారు సద్గురూపదేశమార్గమున భగ-
వంతుడే భారక్షుడనియు అతనితప్ప తమకు పేరుగతిలేదనియు స్మరించి
సుఖించవలయును.

ధావిడవృత్తములు.

1. ఎవ్వయిరుంకాక్క ఒరు ఈశనుండో ఇల్లెయో
అవ్వయిరిల్ యానొరువనల్లవో-వవ్వి
అరుగువదుకొణ్ణిజ్జు అలైవదే అన్నే
వరుగువదు తానేవరుం.
2. కణ్ణుశ్రయ్యాక్కాట్టిల్ కరుంకల్ తవళైక్కుం
ఉణ్ణుంబడియటిన్దు ఉట్టుమవర్-నణ్ణుం
నమక్కుంపడియళప్పార్ నారియోర్ పాగర్
తమక్కుత్తోళైన్నదాన్.
3. అత్తిముదలెఱుం బీరావవుయిర త్తనెక్కుం
చిత్తమగిత్తనళిక్కుం దేశిక-ముట్ట్రవే
కట్టిత్తాన్ పోవావో కాక్కక్కడన్దెయో
అట్టవో అన్నాయరన్.
4. కరుప్పెక్కుళ్ ముట్టెక్కుం కల్లినుళ్ తేరెక్కుం
విరుప్పొట్ట్రముదళిక్కుం మెయ్యన్-ఉరుప్పొట్ట్రాల్
ఉట్టివళర్కానో వోకడువాయ్ అన్నాయ్ కేళ్
వాట్టమునక్కేన్ మగిత్రి.

ఇట్టిభక్తిమార్గ మొక్కటి దృఢపడినపక్షమున భారమునువహించియుండు పురుషుడు భారమును భూమిపైపడవైచి యెట్లువిశ్రాంతిని పొందుచున్నాడో అట్లువిశ్రమించి సకలసామ్రాజ్యములనుపొందగలరు, ధ్యావిడ కీతన. రాగం - ఆరభి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

వారాదా-రఘునాథా-మతియొడువడకంజం-వణంగక్కపైకొంజం॥ వా॥

అనుపల్లవి.

పారాళుందశరథ పార్థివన్ముఖవగం - పలిక్కవన్దదులగం పాడినాల్లిగం॥

చరణములు.

వా॥

1. సకలయోగికులత్తోడుమునికులమే సంతోషిక్తుంఇన్ద్రపొన్నిలమే-
శరణదైయుండెన్నడెక్కలమే సంపత్తుక్కెల్లాం బిరుబలమే నలమే ॥ వా॥

2. నిఖిలదేవమయంసీయెనునాడి నిర్మలగుణంగళెప్పాడి - నిత్తియ
మునైయేకొణ్డాడి నిలైక్కనినైత్తదెల్లాం తేడిక్కెక్కుడి॥ వా॥

3. చిన్నసామియునదు తిరువడియుగమె-శిన్దిక్కుంవిధంకణ్ణుజగమె.
చిన్మయమెన్నునంబకమె-శీర్పెటనిలైత్తిడుం అగమె సుఖమె॥ వా॥

ఇట్లు ఏకాగ్రచిత్తులగురుదైవభక్తిచేయువారే యోగాభ్యాసమునకు అవసరగుదురు. శిష్యులు యోగాభ్యాసముచేసుకొంచేటట్లు నిర్వికల్పసమాధినిష్ఠయందు స్వతంత్రముగ సంపదించినయోగుల అనుభవమునుబోధింపుచున్నారు.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

1. గొబ్బీయళ్ళో-గొబ్బీయని పాడరమ్మా భక్తులవైభవము గొ॥

2. గొబ్బీయళ్ళో-శివకాయాపురి పట్టమందుమేలైనవస్తువులే గొ॥

3. గొబ్బీయళ్ళో-వస్తువులవిస్తారములు ప్రస్తుతిచేసితిమె గొ॥

4. గొబ్బీ-ఆరువీధులకుమీద మేరుశిఖర మెక్కితే గొ॥

5. గొ-అక్కడకానవచ్చు అనంతకోటితేజమే గొ॥

6. గో-బండిచెరువులరెంటినడుమ పండువెన్నలబైటనే గో॥
7. గో-అక్కడపరిపూర్ణముగవున్నవారెవ్వరే గో॥
8. గో-పురములోగామూడుగలసిన గురుడురంజితూడమ్మా గో॥
9. గో-స్థిరముగాశివభక్తులపాలిట చేకొనినిలచినాడమ్మా గో॥
10. గో-శృంగారదళముమీదబృందావనమేగంటిరా గో॥
11. గో-శుచిగవిశ్వరూపసమున అందేపూనియుంటిరా గో॥
12. గో-నక్షత్రభూమార్గమున నిజేపమైయుంటిరా గో॥
13. గో-అక్షరములుఅయిదారింట సాక్షిమూలముగంటిరా గో॥
14. గో-ఆరుమూటిలోగాకంచు భేరినాదమేవింటిరా గో॥
15. గో-హరిహరేంద్రాద్దులకు ఆదిమూలమెవ్వరే గో॥
16. గో-శాంతగురులింగమే జంగమప్రభులింగము గో॥
17. గో-కంటిమింటిరెంటినడుమ వింటినొక్కనాదమే గో॥
18. గో-నాదములోవేదములు నయములొప్పుయున్నాడే గో॥
19. గో-చేతనాంబుజములందు ఉద్భవించినాడే గో॥
20. గో-ఆండాండపిండాండములకు ఆధారంబైనెలచెనే గో॥
21. గో-ఇహపరాదులకునెల్ల స్థిరముగానిలిచున్నాడే గో॥
22. గో-ముప్పైయారుతత్వాలందు ముణిగి తేలుచున్నాడే గో॥
23. గో-త్రికూటాద్రిస్థానమందు స్థిరముగానిలిచున్నాడే గో॥
24. గో-నిటలభూమధ్యమందు స్థితికవర్ణమాయనే గో॥
25. గో-త్రివిధలోకములయందు దివ్యలింగమాయనే గో॥
26. గో-గుండ్లరెంటికినడుమ పండువెన్నెలబైటనే గో॥
27. గో-కారణీకమైనలింగం కానవచ్చెచూడరే గో॥
28. గో-నీరులేనినిండుచెరువుల నిలిచినవారెవ్వరే గో॥
29. గో-పారేటిరెండేరులనడుమ పవ్వళించినవారెవ్వరే గో॥
30. గో-పాలభాగమునందుశివుడు కొలువైనిలిచినాడమ్మా గో॥
31. గో-సూత్రంపుబొమ్మలరెంటి పాత్రమాడుచున్నాడే గో॥

వి2. గా-అడించేటిఆటకాడు మేడలోనేయున్నాడే గా॥

వి3. గా-ఖ్యాతిగానేశాంబశివుడు సర్వంతావలకొన్నాడే గా॥

ఈ పాటలో గుప్తముగనుండు మర్మములను సద్గురుముఖముగ బెలిసి యింద్రియములనణచి మనస్సును చెదరకుండ కుదిరిక గానిలిపి దివ్య జ్యోతిదర్శనముచే ఆనందించుశిష్యులకు సమస్తమంగళమస్తు.

ఓం శ్రీకృష్ణసహాయం.

శ్లో॥ విమలకమలనేత్రం విద్యతోదారగాత్రం ! సరసమధురభాషం
సాధుమార్గప్రకాశం । పరనపరవిభేదం దాసలోకప్రసాదం । ప్ర
ణమితవదపద్మం యోగిరాట్ దివ్యమూర్తిం॥ అనిస్తుతించి,—

కర్మభక్తి యోగ జ్ఞానమార్గములను సవిస్తరముగ బోధించి మమ్ము
రక్షింపుడని ప్రార్థించిన శిష్యులవిషయమై సద్గురుండు కరుణించి,

శ్రుతి॥ ఏకఏవపుమాణలోకే స్త్రీప్రాయం ఇతరంజగత్॥ అనునట్లు,

పద్యం॥ కాంతాతన్నములార మీగృహములకాకళ్యాణమే ।
యేమిగావెంటుకొమికిటురండుమమ్మునిచటకొవీక్షింప । నేతెంచినారెం
తోవేడుకతో నెరుంగుదుమునిర్హేతుస్థితి । న్నన్న ధీమంతుల్పీక్రియజేరికం
దురుగదామత్సేవలకాసర్వముకా ॥ అనియానతిచ్చి,

జీవులు సంచరించుమార్గములు అంధకార ధూమాధి అర్చిరాది
విజ్ఞానమార్గములనిచతుర్విధములు. అందు,

1. అంధకారమార్గమనునది రాగము, ద్వేషము, కామము,
క్రోధము, లోభము, మోహము, మదము, మాత్సర్యము, ఈర్ష్య,
అసూయ, దంభము. దర్పము, అహంకారము అను 13 అంగములు
గలదై పాపకర్మములయందే బుద్ధిని పోవునట్లుచేయును. దీనినేమాయే
యమలమనియు పెద్దలుజెప్పుదురు. ఈమార్గమును అవలంబించినవార
ు సరకమునబడి గోడుకుడుచుచుందురు. గనుక యోగాభ్యాసముచే
సుఖించుకొరు. బుద్ధిమంతులు ఈదుర్గుణములవద్దచేరక భగవత్సేవాపరు
లై మహాత్ములను సేవించుచు ఉజ్జీవింపవలయును.

ధాన్యపీడ కీర్తన. రాగం - నాదనామక్రియ - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

అగపృట్టజనంగళుక్కన్నగతి సుఖపృడవహ్నిశోల్లుంసీతాపతి ||

అనుపల్లవి.

నిగమశోచరనాన నిన్నైయటిన్దునీలైయిల్ -

నెట్కామల్ మనందిక్కు దిక్కాయలైయవలైయిల్ || అగ ||

చరణములు.

1. అన్నైత్తులగిలుం ఉళ్ళేతుంగ త్తిలే - అనామరూపనైనంతరంగ త్తిలే - సిన్నైత్తువిడుపడామల్ తంగ త్తిలే - నిల త్తిలేపట్టిమావరంగ త్తిలే - పున్నెంది దేనుఖ మేన్రుభోగిక్కుంపొంగ త్తిలే - తన్నైమటండన త్తాననంసార పంక త్తిలే || అగ ||

2. నిగరిల్లాదపరంధామ త్తిలే - నిశ్చయమతికొండునేమ త్తిలే - అకళం కరాయనడునామ త్తిలే - అన్బొడునిత్తైన్దత్తేమ త్తిలే - సకలమెనిరామల్ తామసధామ త్తిలే - జగ త్తైయేనిజమెన్రు తెరివిక్కుంకామ త్తిలే || అగ ||

3. శొన్న వగై శెయ్యామల్ పాప త్తిలే - తుణిందడిక్కడిమనస్తాప త్తిలే - వన్నమలరడిపెరియోర్ శాప త్తిలే - మతిమయంగి త్తయంగిశకాప త్తిలే - అన్న త్తిలేపూప త్తిలే ఆశైయడైన్దాప త్తిలే - ఎన్న శెయ్ వోమెన్రులైన్దు చిన్న సామికోప త్తిలే || అగ || ఇట్లు ధనేషణ దారేషణ పుత్రేషణ అను ఈషణత్రయములకు లోబడి పుణ్యకర్మములను చెడగొట్టి పాపములను మూటకట్టుకొనుదుర్జనులకు,

శ్లో || సంసారసర్పసందష్ట సప్తచేష్టైకభేషజం ||

కృష్ణేతివైష్ణవంమంత్రం శ్రుత్వామక్తోభవేన్నరః ||

అనునట్లు సంసారమనేడి మహాసర్పముచేత కరువబడి సప్తచేష్ట లంగలవారికి కృష్ణ రామ చారే అవేడు మహామంత్రములే ఔషధము గనుక.

శ్లో॥ హ రేరామహ రేరామ రామరామహ రేహ రే ।

హ రేకృష్ణహ రేకృష్ణ కృష్ణకృష్ణహ రేహ రే ॥

అని పఠించి సుఖించుడని బోధించు మహానీయులకుగల కారుణ్యము ను యూహించవలయును గనుక,

శ్లో॥ ఆచార్యస్యహరిసాక్షాత్ పురమాపీనసంశయః ।

మగ్నానుద్ధరితేలోకాన్ కారుణ్యాచ్చాస్త్రపాణినా ॥

అనగా పైజెప్పిన అంధకారమార్గమును అధోగతియందు సంచరించువారిని సహితము దివ్యరహస్యోపదేశంబుచే యనుగ్రహించి ఆత్మజ్ఞాన సంపన్నులుగజేసి యేలుకొను సద్గురుండు సాక్షాత్ శ్రీహరియే ఈవిషయములో సందేహములేదు. గనుక ఇట్టి జగద్గురులకు సదా విజయోస్తు.

2. ధూమాదిమార్గము.

శ్లో॥ అగ్ని హోత్రంతపస్సత్యం వేదానాంచానుపాలనం ।

ఆతిథ్యంవైశ్వదేవంచ ఇష్టమిత్యభిధీయతే ॥

ఇవియే ఇష్టకర్మములు.

శ్లో॥ వాపీకూపతటాకాది దేవతాయతనానిచ ।

అన్నప్రదానమారామః పూర్తమిత్యభిధీయతే ॥

ఇవియే పూర్తకర్మములు.

ఇట్టి యిష్టాపూర్తాదికర్మములచేత ధూమాదిపదములనుపొంది క్రమముగ చంద్రలోకముజేరి అచ్చట ఆపుణ్యకర్మఫలములను అనుభవించుచు ఆవిక్షీణింపగానే పుడమియందు పుట్టిపేరిగి పుణ్యపాప మిశ్రకర్మములనుజేసి ఆత్మజ్ఞానముగలుగుదాక పుట్టుచు గిట్టుచు నుందురు. ఇట్లుఫలాపేక్షచే ధూమాదిమార్గమున సంచరించుగోరువారుసహితము తమయిష్టసిద్ధికొరకు పద్మనైశ్వర్యసంపన్నుడగు భగవంతుని సద్భక్తితో భజింపవలయు.

శ్లో॥ రామరామరామరామరామరామరామతారకం॥ రామకృష్ణవాసుదే
వభక్తి ముక్తి దాయకం॥ జానకీమనోహరం సర్వలోక నాయకం॥
శంకరాద్దిగీయమాన పుణ్యానామకీర్తనం॥ నారదాద్దిగీయమాన
పుణ్యానామకీర్తనం ॥

శ్రుతి॥ విజ్ఞానాత్మాపురుషః॥ అనునట్లు ఈవిశ్వము లోనివెలిని
సందులులేక సర్వంబై సర్వజ్ఞుడైయుండు శ్రీరామ పరమాత్మ ధ్యానమే
సర్వమంగళప్రదము.

ధ్యావిడకీర్తన. రాగం - కళ్యాణి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

తాతా తారకనామా-దాశరథిరామా॥ తా॥

అనుపల్లవి.

నీతాసమేతాపరం-తేజోమయాకారవరం ॥ తా॥

చరణములు.

1. మైత్రేయమునియైనిమిత్సమాగ-వెత్తుకొండవమాంభవరోగ -
వెద్దియనెనుకొండాడ లోక వాసనైయిలాప్పరాశరదేగ-వానాగవస్తు
శొన్నపునక్కుం-తేనామిదైచ్చెప్పవాక్కెనక్కుం॥ తా॥

2. విధిపశుపతి వాల్మీకీర్మకర్మమున్ను - త్తదియినిలనేక దాశరుక్మ
తైన్బు - కుదికొళ్ళవరుళియకులధవమేయిన్బు-ముదిరుంబడిక్రడిముళరిత్తు
తైయిల్లన్బు॥ తా॥

3. దేవరుంమునివరుంయావర్గభుజైప్పడి - నావలరుంభూమికావల
రుమెప్పడి - కేవలరానారజ్జభావంగళైచ్చెప్పడి - సేషకనామనక్కుంసీవ
రంగళప్పడి॥ తా॥

4. ఉనదమోగనామదేయమోహం - ఉత్తమజనంగళిడ త్తనురా
గం-ఎవడుకుట్టుంబత్తినిలదిభోగం-ఎవ్వేలైయుం ఉనెప్పిరియూయోగం-
ఎయ్దిడచ్చెయ్దిడర్ కొయ్దరుప్పెయ్దిడ - ఇహపరస్తుఖంపెట అగ

మదుకళిప్పట - ఇన్నదుతరలాగాదా- శొన్నదెన్న తెరియాదా- చిన్న
సామితుదిపాదా|| తా ||

ఇట్లు శ్రీపతిని భజించుటయే కాక,

శ్లో|| అకారేణోచ్యతేవిష్ణు సర్వలోకై కనాయకం ।

ఉకారేణోచ్యతేలక్ష్మీ ర్మకారోదాసవాచకః ॥

అనగా జగత్సృష్టి స్థితి లయ కర్తయగు విష్ణువు బ్రహ్మప్రణవమం
దలి అకారమునకు వాచ్యము ఉకారమునకు లక్ష్మీవాచకము అకార
వాచ్యుడైన పరమాత్మకొఱకే మకారవాచ్యుడైన జీవుడు శేషభూతుడు.
ఇట్టి శేషభూతుడయినజీవుడు పరమాత్మ అనుగ్రహమును పొందుటకు
లక్ష్మీయొక్క పురుషకారత్వము ఆవశ్యకము-గనుక సుకర్మనిష్ఠులు,

శ్లో|| మహత్వస్య సమగ్రస్య ధైర్యస్య యశసశ్రియః।

జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ షణ్ణాంభగయితిస్మృతః ॥

అనగా మహత్వము పూర్తి ధైర్యము యశస్సుగలసంపద జ్ఞా
నము వైరాగ్యము అను యీషడ్గుణైశ్వర్యములుగలది భగవతియను
శ్రీ. గనుక లక్ష్మీదేవినికూడ భక్తితో ఉపాసించుచు వారివారి అభీష్టము
లను సులభముగా లభింపజేసుకోవలయును.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆదరిప్పాయే తాయే-అనిశమునైత్తోఽవదై నినైత్తేనై|| ఆద||

అనుపల్లవి.

ఓదరియకరుణై నీతరిప్పదనాలె

ఉలగుయవదొరుక్కాలె నలంతన్దుమెన్నే|| లాద||

చరణములు.

1. ఆయనానయ నేక్షయనరియయకమతి - జయజయ వెన్రుతుది

దయానిధితది|| ఆద||

2. అఱివినుక్త టివాం ఉనైయేమనం- కుఱి త్తిడుంఘనం కొడు త్తను దినం॥ ఆద॥

3. పాతక మెల్లాం పఱక్త ప్పణ్ణి పుణ్ణియమతి - సాధక ముణ్డాగచ్చె య్యచరణకంజంగతి॥ ఆద॥

4. ఆర్త ఆర్తియైత్తిరు క్కరుణై-పార్తడియనె న్నేర్తునల్వళి - శేర్తు శ్నెబ్బొర్తునుఖిమే-పోర్తునతతంకార్తునీ॥ ఆద ॥

5. ఉన్ను మదానియంగళొడు ధనభూమియై-యిన్నంతన్దు చిన్న సా మియై॥ ఆద॥

ఇట్లు దయాగుణగణ ఉదారులైన జగన్నాథా పితా స్తుతిగావించు ఫలాపేక్షసహిత సత్కర్మ మార్గమునే ధూమాదిగతి లేక కర్మయోగ మందురు.

అర్చిరాదిమార్గం.

శ్లో॥ అమానిత్వం అదంభిత్వం అహింసాత్మాంతిరార్జవం ।

ఆచార్యోపాసనంశౌచం స్థైర్యంఆత్మవినిగ్రహః ॥

అనగా గొప్పవారిని అగౌరవించకుండుటయు తన్ను ధార్మికుడ ను ప్రతిష్ఠనుకోరక ధర్మమునాచరించుటయు త్రికరుణములచే పరులను బాధింపకుండుటయు పరులుతన్ను బాధించినను చిత్తవికారములేకుండు టయు పరులంగూర్చి తన త్రికరణప్రవృత్తి ఏకరూపముగనుండుటయు ఆచార్యుని ఉపాసించుటయు శుచిత్వము స్థిరత్వము మనోనిగ్రహము మొదలగు ఇట్టివైరాగ్య ఉపశాంత్యాది తపస్సులవలన అర్చిరాదిపద పులఁబొంది క్రమముగ సూర్యలోకముజేరి అచ్చటనైన లేక బ్రహ్మలో కముననైనవేదాంత మర్థమెరిగి అత్మజ్ఞానముగలవారై బ్రహ్మతోడ ము క్తులగుదురు అట్లు బ్రహ్మజ్ఞానము పొందక ముక్తులుగానివారు తామా రాధించిన దేవతాంతరలోకములయందు తమ నిష్ఠామ్య పుణ్యానుగు ణముగ సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సాయుజ్య పదపులనుపొంది బహుకాలమునకు వెనుక విజ్ఞానముగలవారై ముక్తులగుదురు. ఇట్టి

ఉత్తమమైన చతుర్విధ పదవులను పొందుటకు భగవంతునియందు అనన్యవకాంతభక్తులే కారణములగుచున్నవి గనుక,

ధౌవిడవృత్తములు.

1. తక్కరవికణ్డ సరోరుహంపోల్ ఎన్నిదయం
మిక్కతరుళో కణ్డ వికసిష్టదేన్నాళో
2. వానముఖిల్ కణ్డ మయూరవక్షిపోలవియ్యక్
జ్ఞాననటంకణ్డనటిక్కుంనాళేన్నాళో॥ అనియు,

ధౌవిడకీర్తన: రాగం-తోడి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

దేవన్ అరుళో ఎప్పొదుదాన్ వరుమో-స్థిరసుఖంతరుమో॥ దే॥

అనుపల్లవి.

భావంకోన్డజంభోరిభీమ-పంకజభవరుంభజిక్కుంరామ॥ దేవ॥

చరణములు.

1. కరణశుద్ధితరణ్డ - కిరణసమాంబరకృష్ణ॥ దేవ॥
2. కాయాభిమానితంగ కళిపుసుతనాండ్డత్తుంగ - కాయాదవణ్
వణజ్ఞక్రాంతరుళుంసారసింగ॥ దేవ॥
3. కరివరణ్డరిగియేమేవ కణ్డలిల్ నీరోడుకూవ - పరిమళమలర్ సు
రత్తువ పరిన్దాదరిత్తిడుందేవ॥ దేవ॥
4. ఆదియాంసర్వసురాసు- రాద్రిపాదపపశుభూసు- రాదిగట్టుతో
వెలిభాసు-రాంగనాగివసిక్కుంవాసు॥ దేవ॥
5. ఉన్నతమాంపరంజ్యోతి-చిన్న సామితోఁజ్జమ్మఅనాది॥ దేవ॥

అని యిట్లు ఆత్మారామని అనుగ్రహముపొందుటకు గురుడి
మూలకారణము గనుక,

శ్లో॥ దైవాధీనంజగత్సర్వం మంత్రాధీనంతుదైవతం ।

తస్మత్త్రందేశికాధీనం ఆచార్యోమమదైవతమ్ ॥

అను హాక్యము ప్రమాణప్రసిద్ధముగనున్నదిగాన మోక్షము
నందు అపేక్షగలహారు పరబ్రహ్మమే యుష్టదేవమైప్రకాశించుననియు
ఇష్టదేవేవే సద్గురునూపమునవచ్చుననియు సద్గురుసేవయే సద్ధర్మమనియు
సద్గురుబోధయే వేదమనియు, వేదసారమనియు, వేదాంతమనియు,
వేదాంతరహస్యార్థమనియు జెలిసి నిరంతరము భక్తిశ్రద్ధలతో గురుసే
హారతులై వర్తించుచు ఉత్తములైఅతనిచే ఉపదేశింపబడిన మంత్రము
ననుసరించే యేవిషయమునందును లోపముగలుగక అఖండోనందజలధి
లోనోలలాడు సుఖముగలెగె ఆనందస్వరూపులై ప్రకాశించుచు,

శ్లో॥ పూజామూలంగురోఃపాదం మంత్రమూలంగురుర్వచః ।

ధ్యానమూలంగురోర్హృత్త్రై ర్మోక్షమూలంగురుఃకృపా ॥

ఈదివ్యసూక్తి ననుసరించి హంసము కమలవనమును అపేక్షిం
చునట్లును, చాతకము మేఘమును హంఘించునట్లును గురుచరణ
సరోజమునే అభిలషించుచున్న శిష్యులకు సద్గురుండు లోకములోప్రసి
ద్ధములగు నారాయణ శివ పంచాక్షరి మంత్రములలో జీవాక్షరములై
ప్రకాశించు రెండవఅక్షరములు రెండుచేరి తారకరూపమైనందున,

భావిడవృత్తము.

నన్దైయుం శైల్వముం నాళుంశల్లమే

త్తినైయుంపాపముం శిదైన్దుతేయుమే

జన్మముంమరణముం ఇన్రితీరుమే

ఇష్టయైరామవైన్రిరణ్డైత్తినాల్ ॥

పద్యము॥ అనవరత ధామసామకీర్తనపరుండు । వెనుకటిఅఘరి
బులదలచివెటువవలదు । ఘనత సేనుగ నెక్కికుక్క అనుగాంచి । భయప
డగ నేలటపంకజాక్షి॥ అనిచెప్పి తారక నామార్థముబోధింపుచున్నారు.

శ్లో॥ రకారఃపరమాత్మాచ మకారశ్చక్తిరుచ్యతే ।

తయోరైక్యంపరంబ్రహ్మ రామైత్యభిధీయతే ॥

అనగా పరిపూర్ణ సత్య జ్ఞాన ఆనంద నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త
నిష్క్రియ నిష్కళ నిర్గుణ ఆద్వితీయంబై తేజరిల్లు పరబ్రహ్మమునందు
అగ్నియందు ఉష్ణశక్తియున్నట్లుగా అమల సత్యగుణ స్వభావముగలిగి
బ్రహ్మమునకు అన్యముగాక బ్రహ్మమందున్న మూలప్రకృతిస్వరూపిణియై
సర్వజ్ఞత్వ సర్వస్వతంత్రత్వ అనాదిబోధత్వ నిత్యతృప్తిత్వ
నిత్యమలుప్తత్వ అసంతత్వములనెడు షట్చక్తులుగలదై ప్రకాశించి
మలినసత్యస్వభావముచేత త్రిగుణసహిత భగవత్కాయోగమాయాదే
వియ్యై భక్తులకు ఇహపరసుఖములనొసగునదిగాన నద్దేవిని సద్భక్తితో
ఆరాధించవలయును.

ధ్రావిడకీర్తన. రాగం-హిందూస్థాన్ కాపి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

నీతరువాయే ని త్తియతూయే॥ నీ॥

అనుపల్లవి.

ఆదరత్తోడుపర మానందముండాగుంవరం॥ నీత ॥

చరణములు.

1. పంకజనుంవంగవరై శంకరనుంఎంగళదురై - పుంగవనుంపు
గత్తిస్థిరై మంగళపరంపరై॥ నీ॥

2. మాధుర్యవాక్కియం మన్నియశ్లాగ్గియం - చాతుర్యయోగ్గి
యం సంతతభాగ్గియం॥ నీ॥

3. ఉన్నదుపాదయుగం ఉన్నవదెన్దకలగం - చిన్నసామిక్కెయ్
దిగం చిన్నయానందసుఖం॥ నీ॥ మరియు,

శ్లో॥ లోకత్రయమహాగేహే గృహస్థస్త్వండదాహృతః ।

త్వంవిష్ణుర్జ్ఞానకీలక్ష్మీః శివ స్త్వంజానకీశివా॥

2. బ్రహ్మత్వం జానకీవాణీ సూర్యస్త్వం జానకీప్రభా ।

వాయు స్త్వంరామసీతాతు సదాగతిరీరితా॥

3. కుబేర స్వంరామసీతా సర్వసంపత్ప్రకీర్తితా ।

రామత్వమేవవరుణో భార్గవీజానకీశుభా ॥

4. రుద్రాణిజానకీప్రోక్తా రుద్ర స్వంలోకనాశకృత్ ।

లోకేస్త్రీవాచకంయుద్య త్తత్సర్వంజానకీశుభా ॥

5. పున్నామవాచకంయుద్య త్తత్సర్వంత్వంహిరాఘవ ।

తస్మాల్లోకత్రయందేవ యువాభ్యాంనా స్తికించన ॥

ఆని నారదుడు శ్రీరాముని వినుతించినలాగున భగవంతుని ప్రకృతిపురుషాత్మక స్వరూప పరబ్రహ్మంబుగాభావించి,

ధౌవిడ కీతాన. రాగం-కళ్యాణి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

వీరరాఘవనే-వేదభూతనాథాపణి పాదదివ్యబోధమణి॥ వీర ॥

అనుపల్లవి.

పారమిల్లాదసంసారమెనుం. పారావార త్తిరున్నెనె

ఉత్థారకంశెయ్దువైత్త - ధీరా దశరథకుమారా

కల్యాణగుణహారా-లీలనరావతారా శూరాధిశూర॥ వీర॥

చరణములు.

1. మోక్షాధిపకృపాకటాక్షా - చండకోదండదీక్షాగురువెన్రుంఅపే
క్షానుసారంవిరూ - పాక్షాదిగళుంతుది దౌక్షారసనామనాయ్ వీక్షా
రణ్యత్తిలిన్ద-సాక్షాత్కారమాయ్ వన్ద॥ వీర॥

2. ఆలితైయిలుంవేదంనాలిలుం పాట్కుడల్ మేలిలు మిరుప్పదుపో
లిక్కుకొస్తుభ-మాలిగైముదలొడుం కాలిణైయొక్కణ్డాడుమ్-శాలిగోత్తి
రముని పాలిలిరుక్కుమెంగళో॥ వీర॥

3. తుల్లియమారుమిల్లానల్లియెన్రడిక్కడి తొల్లిమైయవర్ మాధర్
అల్లిలుంపగలిలుం - శొల్లిక్కుణ్డాడిదివ్యమల్లిగెచ్చొరన్దడి పుల్లితొఱ్ఱమ్
కనకవల్లిమగ్నివన్ద॥ వీర॥

4. వామిఆమలపుణ్యనామయోమం శివభామినిక్కుంపురారీనేమిత్త
దటిన్దిన్ద-భూమియిలొరువనే కామితవరద.నెన్రేమిక్కనమ్మిచ్చిన్న సామి
దాన౯పణియుం॥ పీర॥ అని,

కల్యాణగుణములను కొనియాడుచు నిత్యమంగళ స్వరూపులై
ముందుజెప్పిన ఆమానిత్వంబు మనోనిగ్రహంబు ఇంద్రియార్థంబుల వై
రాగ్యంబు జన్మమృత్యు జరావ్యాధి దుఃఖిదోషదర్శనంబు పుత్రదార
శ్రమహాదులయందులనాసక్తి ఇష్టానిష్టలభ్యములందు సమచిత్తత్వంబు
జననంగతాసక్తివివర్జనంబుమొదలగు లక్షణములుగల నిజవైరాగ్యసహిత
తపోయోగమార్గమున సంచరించవలయు. ఈ ఉత్కృష్టమార్గమునే
అర్చిరాదిగతి లేక తపోయోగమార్గమందురు.

శ్లో॥ యోగీయుఃశీతసతతం ఆత్మానంరహసిస్థితః ।

ఏకాకీయతచిత్తాత్మా నిరాశీరపరిగ్రహః ॥

భావం॥ యోగనిష్ఠుడు నిర్జనప్రదేశమునందుండి ఒంటరిగాడై
మనస్సునునిలిపి ఆశలులేనివాడై దేనియందును మమతలేనివాడై ఆత్మ
యోగమునకు ప్రయత్నముజేయవలయును అను భగవద్వాక్యమును
గ్రహించవలయును. ఈధూమాది అర్చిరాదిమార్గములచేత పుణ్యలో
కప్రాప్తియు బహుకాలమునకువెనుక జ్ఞానద్వారాముక్తులగుదురు.

ఈరెంటినిగెంటిన శ్రుతి॥ జ్ఞాన మేవ మోక్షః ॥

శ్రుతి॥ జ్ఞానంవినామోక్షోనసిద్ధ్యతి ॥

అనునట్లు విజ్ఞానమార్గముచేతనే తక్షణమేముక్తికలదు గాన
సజ్జనులు విజ్ఞానవంతులై ప్రకాశించవలయు.

విజ్ఞానమార్గం.

శ్లో॥ స్వయంభాతన్నిరాధారం యోజానంతిసునిశ్చితం ।

తేహివిజ్ఞానసంపన్నా ఇతిమేనిశ్చయామతిః ॥

అనగా స్వప్రకాశమానుండై ఆధారశూన్యుండై శ్రుతులచేత

తెన్నగా నిర్ణయింపబడిన పరమాత్ముని ఎవరు సాక్షాత్తుగా స్వాత్మభా
వంబుచే నెరుంగుచున్నారో వారే విజ్ఞానసంపదగలవారు.

పైశ్చోకమందుజెప్పబడిన పరమాత్మ యెదియని శంకింప,
శ్రుతి || త్రిషుధామసుయద్భోగ్యం భోక్తాభోగశ్చయద్భవేత్ |
తేభ్యోవిలక్షణస్సాక్షీ చిన్మాత్రోహంసదాశివః ||

అనగా జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులనెడి ఏ అవస్థలుగలవో ఆమూ
డవస్థలయందును క్రమంబుగ స్థూలసూక్ష్మ కారణరూపమయిన ఏ భో
గ్యంబుగలదో వానియందు విశ్వతైజసప్రాజ్ఞరూపుడైన ఏభోక్తగల
డో వానియందు ఆయాసుఖదుఃఖాది యనుభవరూపమయిన యేభో
గంబుగలదో వీనికన్నిటికంటే విలక్షణుడై చిన్మాత్రస్వరూపుడై సాక్షి
యైన సదామంగళమూర్తియగు యే ఆత్మారాముడుగలడో ఆ ఆనంద
రాముడే పరమాత్మయని సద్గురునికృపవలన నెరింగి సుఖించవలయును.

ధౌవిడ కీర్తన. రాగం-పంతువరాలి-తాళం-రూపకం.

కణ్ణిగల్.

1. ఆనందమేపరాకాశం- ఆనందమేజ్ఞానదీపం- ఆనందమేరామ
రూపం ఆనందమే|| ఆ||

2. ఆయుదతాల్ అడిపడామల్ - ఆత్మపత్తాలుండలరామల్ - ఛా
యువినాలుం అశ్చేయాద వస్తువైక్కణ్ణేనే|| ఆ||

3. మశ్శాయిలుంననైయామల్ వాక్కు - మనజ్జకుక్కుంఎట్టా
మలికుక్కుం - పశ్చయవస్తువామిరామనై స్వార్తుక్కుణ్ణేనే|| ఆన||

4. ఆశైయెనుంపశాశైఅగట్టి - అగముఖమాయ్ స్వార్కుంబోడి
దు-తేశైయిరుత్తేక్కడన్దపొరుత్తే తెరిన్దుకొన్డేనే|| ఆనం||

5. ఇంగుం అంగుం ఎంగుం ఒన్మాయ్ - ఇరుక్కుంపొరుత్తేప్పగల్
ఇరవాయ్ - క్కజ్జులెప్పగలాగస్వార్తు క్కలన్దుకొన్డేనే|| ఆనం||

6. పూరణపూరణనాగిఆరణ- పురాణాదిగళుంఅటియాద-కార
ణకారణనారణనై క్కణ్ణుక్కొణ్ణేనే|| ఆనం||

7. ఇదుముడివాంజన్మమెన్రుం-ఇనిపిఱప్పెనక్కిలైయెన్రుం- అతు
లితవస్తువిన్ అరుళాల్ అఱిన్దుకొణ్ణేనే|| ఆనం||

8. ఇహపరంగళిరణ్ణుమఱ- నేకమాగుంబోదుణ్ణాగుం- సుఖరూప
నైక్కణ్ణుపరమ సుఖమడైనేనే|| ఆనం||

9. అన్న వాహనన స్త్యత్తిల్ డలగం- అఱ్ఱిన్దుంఅఱ్ఱియాదిరుక్కుం
పొరుళై - చ్చిన్న సామిదానన్ అఱిన్దు శేర్ న్దుకొణ్ణేనే|| ఆనంద||

ఇట్టి అత్తజ్ఞానంబువల్ల నే బ్రహ్మప్రాప్తిగలుగును బ్రహ్మప్రాప్తియే
ముక్తి యనంబడును||

ధావిడవృత్తము.

ఎన్ని లేయిరున్దదొనై) యానఱిన్దుదిల్లయే
ఎన్ని లేయిరున్దదొనై) యానఱిన్దుకొణ్ణిపిన్
ఎన్ని లేయిరున్దదొనై) యావర్ కాణవల్లిరో
ఎన్ని లేయిరున్దిరున్దు యానుణర్ న్దుకొణ్ణేనే ||

వచనం|| శబ్ద స్వర్గ రూప రస గంధములను విషయములనెల్ల
దెలిసికొను శోత్ర త్వక్ చక్షు జిహ్వ ఘ్రాణంబులను జ్ఞానేంద్రియము
లును; ఈయింద్రియములను దెలుసుకొను మనాది అంతఃకరణములును.
ఈ అంతఃకరణములను దెలుసుకొను చిదాభాసుడైనజీవుని, వీనినెల్ల
మఱుగుపరచు అవిద్యను, వీని నన్నిటిని దెలుసుకొనుచు సాక్షిమాత్ర
ముగా వెలయుచున్న పదార్థమే ప్రజ్ఞానం కూటస్థః ప్రత్యగాత్మ దృక్
బోధ సచ్చిదానంద నిత్య నిర్మల నిర్వికార ఆత్మస్వరూపమనియు
ఈ ప్రకారముగానే సమస్తభూతములలో నివసించి వానినెల్ల దెలుసు
కొను సర్వసాక్షియే పరబ్రహ్మ పరిపూర్ణ పరాత్పర నిరాకార
నిష్కళంక నిష్క్రియ నిశ్చల అక్షయ అఖండ పరమాత్మయనియు

వేదాంత శాస్త్రములు ఏకరీతిగ ఘోషింపుచున్నవి. ఆత్మ పరమాత్మ
అను నామములు భిన్నములుగానున్నను స్వభావముమాత్ర మొక్క
టిగనే యుండును గనుక తత్వమస్యాది మహావాక్యములయొక్క
రహస్యార్థమును సద్గురుముఖముగ విచారించి ధన్యులై సుఖించువారి
భాగ్యమే భాగ్యము॥

కీర్తన - రాగం - ధన్యాసి - తాళం - ఆది.

1. అదేచరాచరమంతయుతానై ఆడుచునుండేద దేకదా - పదారు
కళలతోపరిపూర్ణంబై తుదామొదలులేన్ద దేకదా॥ అ॥

2. ముదంబుతోజీవుడ నేనని మరిముక్తుడననియేద దేకదా - నిధాన
ముగజగమంతటవెలిగే నిరంజనమునిజమదేకదా॥ అ॥

3. విద్యులేఖలతాగ్రమందున వింతరుచులపండ దేకదా - చిద్యో
మంబైనిష్కళంకమై సిద్ధపదంబైన్దకదేదా॥ అ॥

4. సోమసూర్యవహులవెలిగించే జ్యోతికళిక అల్లదేకదా - కార్య
కారణములకు హేతువు విజ్ఞానరూపమల్లదేకదా॥ అ॥

5. పంచభూతములపంచావస్థల మించినకళతానదేకదా - పంచ
భువనతత్వములనుగాంచే ప్రజ్ఞానఘనంబదేకదా॥ అ॥

6. నిజమైకేపలమైనిరుపమమా నిర్వాణసుఖంబదేకదా - ఆజరుద్ర
హరీంద్రాది దేవతులకధిదైవతమల్లదేకదా॥ అ॥

7. గంగపట్టశితికంతుడైనగురు బంగారాంహ్వయరూపదేకదా-సంగ
తిగాబుద్ధింద్రియాదులకు సాక్షిభావమల్లదేకదా॥ అ॥

పద్యము॥ తన్ను దెలిశిన మరికీడుతనకులేదు । తన్ను దెలిశిన
బ్రహ్మమైతానెనిల్చు । తన్ను డెలియునుసద్గురూక్తములవలన । నవ్యతర
భోగి । శ్రీసదానందమోగి॥

శ్లో॥ దేహేంద్రియమనఃప్రాణ బుద్ధ్యాదిభ్యోవిలక్షణః ।

ఆత్మాశుద్ధస్వయంజ్యోతి రవికారీనిరాకృతిః ॥

2. యావద్దేహేంద్రియైఃప్రాణై ర్భిన్నత్వంసాత్మనోవిదుః ।

తావత్సంసారదుఃఖాహ్నేః పీడ్యంతేమృత్యుసంప్లుతాః ॥

3. తస్మాత్త్వంసర్వదాభిన్నం ఆత్మానంహృదిభావయ ।

బాహ్యేసర్వత్రకర్తృత్వం ఆవహన్నపిరాఘవ ॥

అనగా చేతనుడైన ఆత్మ దేహేంద్రియప్రాణ మనోబుద్ధి మొదలైనవాటికి విలక్షుణుడు శుద్ధుడు స్వయంప్రకాశకుడు నిర్వికారుడు ఆకృతిలేనివాడు ఓ లక్షణా ఎదివరకు దేహి యీ దేహేంద్రియాదులకు ఆత్మవిలక్షుణుడని తెలిసికొనజాలడో అదివరకు జనన మర్థణాది దుఃఖములచేత పీడింపబడి మృత్యువశమగును గాన సర్వకాల సర్వావస్థలయందును నీవు విలక్షుణుడైయేయుండు ప్రత్యగాత్మయేయని హృదయమందు భావించి బాహ్యమున సర్వకర్తృత్వమును బొంది వట్లున్నప్పటికిన్ని అట్టి కర్మములచేత నంటబడవుఅను శ్రీ రామోపదేశమును ఆనుభవమునకు దెచ్చుకొని సుఖించవలయును. మరియును ఆత్మయొక్క ప్రతిబింబరూప చిదాభాసుడైన జీవునికే సంసారంబనియు ఆత్మవస్తువునకు లేదనెడి బోధయే విద్యయనంబడును ఈ విద్య సద్గురుని సన్నిధినిజేయు విచారణంబువలన వచ్చుచున్నది గనుక జగజ్జీవ పరస్వరూపములను సర్వదావిచారించవలయును. అట్టి విచారణంబు వలన జగ జీవ పరములు మిథ్యయని బాధింపబడుచుండగా స్వాత్మయే సత్యమై శేషింపుచున్నది.

శ్లో॥ సర్వసాక్షీణమాత్మానం వర్ణాశ్రమవివర్జితం ।

బ్రహ్మరూపతయాపశ్యత్ బ్రహ్మైవభవతిస్వయం ॥

అనగా స్థూలసూక్ష్మాది సర్వప్రపంచంబునకు సాక్షియై వర్ణాశ్రమధర్మంబులులేని ప్రత్యగాత్మయగుతనను సద్గురూపదేశమార్గంబున పరబ్రహ్మంబుగా జూచుచున్నవారై తామే సత్యజ్ఞానానందలక్షణ పరబ్రహ్మంబగుచున్నారు. ఈ ఉత్తమోత్తమమార్గమే విజ్ఞానమార్గమనంబడును.

- శ్లో॥ మంగళంకోసలేంద్రాయ మహనీయగుణాత్మనే ।
చక్రవర్తితనూజాయసార్వ భౌమాయమంగళం ॥
2. వేదవేదాంతవేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే ।
పుంసాంమోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయమంగళం ॥
3. విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః ।
భాగ్యానాంపరిపాకాయ భవ్యరూపాయమంగళం ॥
4. అసాధ్యనగరీందివ్యాం అభిషిక్తాయసీతయా ।
రాజాధిరాజరాజాయ రామభద్రాయమంగళం ॥

ఓం శ్రీ కృష్ణఃప్రీయతాం. ఓంతత్ సత్.

ఓం శ్రీ కృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

పద్యము॥ ఊరకరారుమహాత్ములు । వారధములయిండ్లకడకు
వచ్చుటలెల్ల ॥ కారణము మంగళములకు । నీరాకశుభంబుమాకు
విజముమహాత్మా ॥

ధ్రావిడవృత్తము.

అడియేనెయాళ అరుల్ మేనిశాత్తి
పడిమీదువన్దపరనే - కొడియే నె
నెన్ణాదిమైప్పళవిలిజ్జనే వీడలిత్త
కణ్ణాకడైపోగక్కా ॥

ధ్రావిడకీర్తన - రాగం - ఉశేని - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆదరిప్పారారుం ఇల్లైయె - ఉనై యల్లాలెనై॥ ఆ॥

అనుపల్లవి.

ఓదరియపారుళేవ - న్దొక్కెయటిన్దొనందంత న్దొదరిప్పార్ ॥

చరణము.

1. ఎనదరిగ్గలైప్పోక్కి - యిడరండంగలుంసీక్కి - ఉనదరుళ్ వెళ్లం
 తేక్కి - ఉళం నిలైత్తవనాక్కి---సనకసనందన సనత్తుజాత - సనత్తు
 మారసంతనువాత---తనయశుకజనక శౌనకసూత - కనకకళిపు తన
 యాదిపూత---జనంగ్గలైప్పోలున్నైసాధిక్క సత్తమగుణంగ్గలై అను
 వాదిక్క-శినమిరాఁసంగ్గలై చ్చేదిక్క - చ్చిన్న సామికవి ఆమోదిక్క-
 అనవరతంపదవనజ మనదిలుఱ---ఆశైకొణ్ణు పూజై శేయ్దు సుఖం
 పెఱ - అజ్ఞానంగ్గలై క్కెల్లి - అడియోంగ్గలైయుంపుల్లి - అభయతవచనం
 శొల్లి || ఆద||

అని స్తుతించి ఆత్యంతభక్తి పూర్వకంబుగా ననేకప్రణామంబు
 లాచరించి తన్నేభజించుచు అర్చించుచు భావించుచు తన సన్ని
 ధినినిలుచున్న శిష్యులకు సద్గురుండు సుముఖుడై మీకు నెయ్యెది
 యిష్టంబు ఇచ్చెదమడుగుమనగా సంతోషభరితచిత్తులైన శిష్యులు,

పద్యము|| ప్రాణనాథ తనదుపతినిగొల్చుటకంటె! వేరుపనులు
 గలవెచారుమతికి! గాన నీదుసేవ గావించుటయెగాని! యెండుకోర్కి
 లేదఖండమూర్తి ||

ఇట్లు మాకు అన్యోపేక్ష లేకున్నను మాయభీష్టమొసగెదనని
 ఆనతిచ్చితిరిగాన సకలజనులకు తేమము గలుగజేయు భక్తి యోగ జ్ఞాన
 మార్గములను విస్తరించి బోధించుడని ప్రార్థింప సద్గురుండు, చర్య
 క్రియ యోగ జ్ఞానమును చతుర్విధ క్రమముక్తిమార్గములలో చర్య
 క్రియలయందు విరక్తిగలిగినపిదపనే శుద్ధవైరాగ్యసహిత నిజయోగ
 మార్గము పట్టుబడును దీనికి శ్రీ రామచరణ కమలభక్తియే కారణంబు
 అని బోధింప శిష్యులు ఆర్తిజెంది,

ధ్రావిడవృత్తము.

ఇక్కాయమెనుం ఓరిరుట్కట్టినడువిలే యిన్బట్ట ఇల్ వాళ్ళక్కైయాం
 ఇణైయట్టమరమిది లెన్నిదయమాగుమో రెళ్ళిలట్ట కుఱంగడంగా

దేక్కాలం ఓడిచ్చుచునుచునాడియే యిన్బతున్బక్కనిగ్గలై
యిడైయతాడున్బు మిగవెరికొన్బుతిరిదలై యినియాగిలుం తవిర్పాయ్
పోయ్క్కాదనిన్నామ పుగణాచుప్పడిత్తువరుంపునిదమాం ఇన్బమదైయే
పోరున్దుంనాళెన్ద నాళన్దనాళల్లవో పోక్కువర వట్టిరుప్పే
ఇక్కాలమక్కాలమెన్బ దొనిల్లామలెన్రుం వాత్తికరుణై ముఖిలే
ఇమ్మెయినుం ముముయైనుం ఏకపురువాగియ ఇన్బవడివానపోరులే ||

ధ్రావిడకీర్తన. రాగం-తోడి-తాళం-చూపకం.

పల్లవి.

ఇనియాగిలుం వైనె యాదరి - యెనైయే రఘునందనహరి ॥

అనుపల్లవి.

తనియాం ఉద్దన్ సన్నిధానంనణ్ణి - శరణ్డేనేనన్ సామిదయైవణ్ణి॥ ఇని॥

చరణము.

1. ఆనవరతముం ఉన్నెత్తుది శెయ్యుం-అడియేనుడన్ వాదా-మనదు
కొంజముం ఇరంగాదేనో - వర్మమెల్లామెన్మీదా - వనందనిలగల్గిగై
త్తుయరముం - మాట్టియమలర్ప్పాదా - ఎనదుకవల్లె అఱుక్కా
దిరుప్పదే నిన్ పెరుమైయీదా - దినకరకులపతిసీయే - తీవ్విన్మెఱ్ఱదుం
వెల్ల - గనవానెన్రున్దన్ తిరుక్కళిణైత్తోఱ్ఱదేన్ నల్ల - ధనమ్మదేత్తరు
వాయెన్రుం తన్నొడువెగువాయ్చ్చొల్ల - వినవియుం ఈయామల్
కైవిడలామో సరియల్ల - జనకిమణాళా - సుగుణాళా - దానవకుల
కాలా - ఘనసమనీలా - భువిపాలా - లక్ష్మణకవిలోలా॥ఇని॥

ఇట్లు అనన్యభక్తిచే భగవంతుని ప్రార్థించిన శిష్యులను గురుం
డుక్రేగంటిచే వీక్షించి లోకమునందుగల జపము తపము ధ్యానము
మానము భక్తి విరక్తి మొదలగునవి జ్ఞానములేకున్న నిష్ఫలమగును
ఇట్టి జ్ఞానమునకు పురాణ వైరాగ్యము, స్మశాన వైరాగ్యము,
ప్రసూతి వైరాగ్యము, మత వైరాగ్యము, రాక్షస వైరాగ్యము,

చీఫల వైరాగ్యము, అజ్ఞాన వైరాగ్యము, హఠ వైరాగ్యము, మొదలగు
అశుద్ధ వైరాగ్యములు, ఆత్మతరణోపాయమునకు సహాయముచేయక
పోయినను అహంకారముచు అభివృద్ధిజేయుచును. గాన నిట్టి అశుద్ధ
వైరాగ్యములకడద్రోచి శుద్ధ వైరాగ్యమునుపొంది సుఖించవలయును.

శ్లో॥ ద్వేపదేబంధమోక్షాభ్యాం నిర్మమేతిమమేతిచ।

మమేతిబంధ్యతేజంతుః నిర్మమేతివిముచ్యతే॥

అనగా నాదియని జెప్పబడెడి పదంబొకటియు నాదియని జెప్ప
బడని పదంబొకటియు బంధమోక్ష కారణంబులగుచున్నవి అందు
నాదియనెడు భ్రమరూప దృఢాభిమానమువలన ప్రాణులు బంధింప
బడుచున్నారు. నాదియని దృఢముగా అభిమానించనివారై ప్రపం
చము మిథ్యయని తెలియుటచేత సంసారబంధవిముక్తిని పొందుచు
న్నారు. అహంకారము ప్రవృత్తిమార్గముననున్నప్పుడే జగములు
తోచుచుండును గనుక అజ్ఞానరూపమగు ఈ అహంకారమే జగద్రూ
పముగనున్నది. నివృత్తిమార్గమువలన అహంకారము తొలగిపోయి
నపుడు ఏదియు లేకపోవును జడపదార్థ జ్ఞానమున్నవరకు చిత్ జడ
పదార్థములు రెండును ఉండును. నిర్జలస్థలమునందుబడిన సూర్య
ప్రకాశమే ఎండమావులుగ గనపడినలాగున ఎదుటదోచు దృశ్యప్రపం
చము చిన్నాత్రమని సద్గురుని కృపవలన దెలియబడుచుండగా జడపదా
ర్థమే లేకపోవును. ఎండమావులను గనుగొని జలభ్రాంతి నొందిన
వారు ఆ జలమునందు స్నానపానాదిక్రియలు జేయదలచి తుదకు
విచారజ్ఞానముచేత తమకు గనపడినవి జలముగాదనియు ఎండమావు
లని దెలిసికొన్నను మరల జలప్రవృత్తిమాత్రము తొలగదు అటువలెనే
ఆత్మయందు ఆరోపించబడిన దృశ్యప్రపంచము అధిష్ఠానమైన ఆత్మ
కంటె అన్యముగావని తెలిసికొన్నను దృశ్యప్రపంచమును తద్వ్యవ
హారములును మరల గలుగుచుండును. ఇది నిశ్చేషంబుగా తొలగు
టకై ఆత్మరామధ్యానమే అసవరతము జేయవలయును.

ధ్రావిడకీతన. రాగం - అథాణా - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

రామా ఇన్నం జాలంశేయ్య లామా
రమణీయధామ గమనీయనామ॥ రామా॥

అనుపల్లవి.

కోమానే నల్ల శీమానే మిగు
కోమళనే ఘనశ్యామళనే రఘు॥ రామా॥

చరణములు.

1. మున్దమొట్టినిడుం మొట్టినిలైయో - అన్దమట్టుందానో అప్పఱి
మిలైయో - ఉన్దనైయేనమ్బుం ఉఱుధిప్పలైయో - ఎన్దనైయాళువ
దెన్నమలైయో॥ రామా॥

2. ఆశైయిరుక్క పూజై యగ్నిడుమో-మాశై యఱుక్క మన
స్తాపంతోడుమో - ఓశైప్పడాదిరున్దాలున్నైవిడుమో- మీశైప్పడైత
వీరనెనప్పడుమో॥ రామా॥

3. భూమియిలున్దనై పోలేదుమన్న - కామిత్తురక్షిక్కుం కర్తనెన్రు
తున్న - నేమిత్తిరుప్పడై నీయఱిన్దంచిన్న - సామియైయాళాద తామన
మెన్న॥ రామా॥

ఇట్టి నిజభక్తి సహిత శుద్ధవైరాగ్యమే మంగళకరము.

శ్లో॥ మాతానాస్తి పితానాస్తి నాస్తిబంధు సఖ్యాదరః ।
అర్థంనాస్తి గృహంనాస్తి తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః ॥

2. ఆశయా బద్ధతేలోకే కర్మణాబహుచింతయే ।
ఆయుర్క్షీణాం నజ్ఞానాతి తస్మాత్ జాగ్రతజాగ్రతః ॥

3. జన్మదుఃఖం జరాదుఃఖం జాయాదుఃఖం పునఃపునః ।
సంసారసాగరందుఃఖం తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః ॥

4. కామక్రోధంచలోభంచ దేహేతిష్ఠతితస్కరః ।

జ్ఞానరత్నాపహరేణ తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః ॥

ఇట్లు రాగద్వేష కామక్రోధాది దుర్గుణవృత్తులనువిడిచి, శమ దమ ఉపరతి తితిక్ష మొదలగు సద్గుణములుగలవారై జననమరణాదుల తోఁగూడిన సంసారబంధ మేలాగున విడుదలయగును మేమెప్పుడు నెమ్మదిగనుందుము అని సుజ్ఞానుల ఉపదేశజాగ్రతనొంది ఆత్మయోగము కొరకు సద్గురునిసేవ సద్భక్తితోజేయ ప్రయత్నించువారికి సద్గురుని ప్రసాదములభించును.

కీర్తన. రాగం-మోహనం-జంఝూటి-తాళం-చాపు.

1. ఈజన్మమిఖదుర్లభమురా - ఓహూజీవ నీవేగురుబోధలే వినరా॥ ఈ॥

2. ఎన్నిజన్మంబులెత్తితివో - కన్నకన్నయోనులబుట్టి గాళి జెందితివో - నిన్నునీవెరుగకుండితివో - ఇంతటన్నజన్మముచాల్చుననివేస రితివో॥ ఈ॥

3. దేశికులచెంతనేచేరు - ఉపదేశమిమ్మునుచు ప్రార్థించితే వారుదోషములుఁగొట్టివేసేరు- సేవఁజేసిననుమెచ్చినీచింతదీ ర్చేరు॥ ఈ॥

4. ఒక్కడేదైవమనుకోరా-అతడేపెక్కునూపంబులై పెంపొందె వినరా - గ్రక్కుననేసీలోనెగనరా - అల్లముక్కుతుదనిక్కమాదిక్కు గన్గొనరా॥ ఈ॥

5. చక్కగా గురుసేవజేయరా - మనసుచిక్కబట్టినముక్తి చేరు వైయ్యేరా - గ్రక్కుననుశాంతిగైకోరా - ఏచక్కిజూచిన పరమసంతోష మారా॥ ఈ॥

6. ముమ్మాటికీమాటనమ్ము-నీవుసమ్మతిగ గురుపాదజలజముల నమ్ము - కమ్ముకొనువిఘ్నములచిమ్ము - ఎంతసమ్మికొలచిన అంతనయ వూనుసుమ్ము॥ ఈ॥

7. ఎంత జెప్పిన తెలివిలేక - నీ ఆంతర్యమందు ఏ ఆశవిడలేక -
చీంతిలుటమాత్ర మేకాక-ఎప్పుడెంతప్రాప్తంబానో-అంతయాగాక॥ ఈ॥

8. ఏమిరానామాటవినవు - యాలకామక్రోధమువృధాకష్టపడి
యేవు - ఏమిసతమనియెంచినావు - గురుస్వామిడయయుంచితే జన్మ
మిఖరావు॥ ఈ॥

9. గురుపాదపద్మముల సేవ-ఏమరకజేసితే మహామానివేగావా-
మరిజన్మమెత్తబొయ్యేవా-అట్టిపరమగురుకృపచేత బ్రహ్మమేగావా॥ ఈ॥

10. గంగపట్టణశివుడెతాను - ఘనుడుబంగారాంహ్వయగురుడు.
పరమాత్మడేను - నింగినిండియుసాక్షియాను - ఈయింగిత మెఱుంగు
వాడిలముక్తుడెను॥ ఈ॥

ఇట్టి హితోపదేశమును గ్రహించినవారై జ్ఞానవిజ్ఞానముచే
వెలుంగు సద్గురు సన్నిధినినిలిచి,

పద్యం॥ చరణసేవకులకు సంసారభయమును । బాపిశ్రీకరంబు
పట్టుగలిగి । కామదాయయైనకరసరోజంబు । మామస్తకములనునిచి
మనువుమీశా॥

అని తన్ను మరల శరణుజొచ్చినవారిని పీక్షించి,

పద్యం॥ వైరాగ్యంబింతటికినికారణము! ఆనందకరముగావునకా
అదిచేకూరిన । సమస్తమునుసమకూరుతనుదాన । పరమగుహ్యమిది
నుతా॥ అని అర్చిరాది మార్గసంచారులకు,

శ్లో॥ మంత్రోలయోహారోరాజ యోగశ్చేతిచతుర్విధః ।

అనునట్లు మంత్ర లయ హఠ రాజయోగములను చతుర్విధ
యోగములలో ఏదైనను లేక అన్నియు సమకూరును అని ఆనతిచ్చి,

ధావిడవృత్తము.

తాల త్రిణమరంగళీ కాట్టి తనిప్పితైకాట్టువార్ పోల్
ఆల త్రిణ ఉడుక్కళీ కాట్టి అరుంధతికాట్టువార్ పోల్

తూల తైమున్బుకాట్టి నూత్తున్బురూపమాన
మూల తైప్పిన్బుకాట్ట మునివరర్ తొడంగినారే ||

అనునట్లు అపరిపక్వచిత్తులకు అభ్యాసయోగమనియు పరిపక్వ
చిత్తులకు జ్ఞానయోగమనియు ద్వివిధంబు, అందు;

అభ్యాసయోగంబు ప్రాణాయామంబనబడును ఇది ప్రాకృత
ప్రాణాయామము వైకృతప్రాణాయామము కేవలకుంభకప్రాణాయా
మము అని త్రివిధంబు అందు ప్రాకృతప్రాణాయామమనునదే మంత్ర
యోగము ఈ మంత్రయోగము క్రియ, జపము, అజపము, స్మరణ, అని
చతుర్విధంబు, అందు,

1. యజ్ఞదులు మొదలైన కర్మములయందు వేదోక్తాదిమంత్ర
ముల నోటజెప్పుచు చేతులలో పుష్పచందనాది పదార్థములచేత క్రియల
నడిపించునది క్రియారూపమంత్రయోగము.

2. యంత్రవిగ్రహాది ఆరాధనములనుంచి వశ్య - మారణ - స్తం
భన - మోహన - విద్యేషణ - ఉచ్ఛాటన - ఆకర్షణ - ఆవేశములనెడి -
అష్టకర్మముల సిద్ధికొరకు - జపింపబడునది జపరూపమంత్రయోగము
ఇది నికృష్టగురువులచే యుపదేశింపబడునది. గాన వీని బుద్ధిమంతులు
వడలుకోవలయును.

3. నేటిప్రాద్దుననుండి రేపటిప్రాద్దువరకు మూలాధారాదికమల
అధిదేవతలైన గణపతి మొదలగువారికి 21600 హంసగాయత్రి మంత్ర
జపమును సమర్పించుటే అజపారూప మంత్రయోగము.

4. శ్రీరామ - నారాయణ - శివాదినామములను రాగతాళముల
తోడ భక్తితో భజనసేయుటయు ఆ శ్రీరామాదినామములను కోటి
సంఖ్యగవ్రాయుట మొదలైనవి స్మరణరూపమంత్రయోగము పైజెప్పిన
చతుర్విధంబులలో అజపారూప స్మరణరూప మంత్ర యోగములు
ఉత్కృష్టములు.

శ్లో॥ భర్జనంభవబీజానాం ఆర్జనంసర్వసంపదాం ।

తర్జనంయమదూతానాం రామరామేతిగర్జనం ॥

అను తారకనామ పఠన బలంబిట్లుండుటవలన సద్భక్తులు అన
వరతము,

ధ్యావిడకీర్తన. రాగం - సాదసామక్రియ - తాళం - ఆది.

1. ఓ హారఘవతి యునక్కేయడుమైయే - న్మఱుదియాయురై
ప్పదుం ఎక్కాలమో - ఏకోభిత్తిహ పరంగళుడ న్దైయుమఱం - దిరుక్కుర
నుఖంపెఱువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

2. అలైయుమనదై యలైయాదునిలైనిరుత్తి - ఆనందమడైవదుం
ఎక్కాలమో - పులైయాంపొటిగ్గణం బోధత్తెప్పటిక్కామల్ - బుంధి
యుళ్ళడంగువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

3. శ్రీమాన్మదైవత్తుక్కే పరత్తువమెన్రువాదం - శేయిదుజయం
పెఱువదెక్కాలమో - సామాన్మదైవంగళి - శరీరంగళాగైయాల్ జడం
గళెన్రుతళ్ళువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

4. ఊరిలిరుక్కుంపల దైవంగళెప్పణియ-ఓడామలిరుప్పదుం ఎక్కా
లమో - వేరిల్ సీరిత్తైక్క విరుక్షంతఱ్ఱాయుమెన్రు - వివేకంకొల్లువదుం
ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

5. పెండుపిళ్ళైగళిడ త్తన్బళవావదు- పెరుమానిడ త్తిల్ వైప్పదెక్కా
లమో - వండుఱుంతణ్ తుళభణియుమార్భ నిరు-మలరడిచ్చేరువదెక్కా
లమో॥ ఓ॥

6. శొల్లాదశొల్లై నీశొల్లియరుళక్కొణ్డై - తూంగామల్ తూంగు
వదుం ఎక్కాలమో - ఎల్లామున్మయందా నెన్రువీకల్ప- మిల్లామల్
పార్పదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

7. కరుమధరుమంగళైక్కళిత్తు బ్భవక్కడలైకడన్దు - కరైయేఱువ
దేక్కొలమో - అరుమైపెరుమై తెరియాద దుర్జనసంగం - ఆగాదెనొళి
ప్పదుం ఎక్కొలమో॥ ఓ॥

8. పాడిత్తిరియుం ఇన్దపావందనైయగట్టి-ప్పరిశుద్ధనావదుం ఎక్కొ
లమో - నాడియున్నె వెళియిల్ తేడియక్రమవిదై - నాశమాయ్పోవ
దుం ఎక్కొలమో॥ ఓ॥

9. అగమమకారత్తై యడక్కినడప్పదెల్లాం - అవన్ శెయలెన్రటివ
దేక్కొలమో - సుఖంపోలిరున్దాలుం అదిలుపాధికణ్డొన్రుమ్ - శొల్లామ
లిరుప్పదుం ఎక్కొలమో॥ ఓ॥

10. భావనైయాల్వరుం బంధంగళైయగట్టి-ప్పరిపూరణనావదుం
ఎక్కొలమో - జీవనైయాళుం దేవదేవనేయెన్రున్నె - శేవిక్కాదిరు
ప్పదుం ఎక్కొలమో॥ ఓ॥

11. శొన్నదన్దవగైనడక్కుంయోగసిద్ధి-శోధనైక్కాణ్బదుం ఎక్కొ
లమో - చిన్నసామి యిన్నం చిన్నసామియాగి - జగత్తైయుళ్లడక్కువ
దెక్కొలమో॥ ఓ॥

అని యిట్లు తారకబ్రహ్మమును ఆర్తితో నిరంతరము భజిం
చుచు ఆనందించవలయును.

శ్లో॥ వాసనాద్వివిధాప్రోక్తా శుద్ధాచమలినాతథా ।
మలినాజన్మకృత్ప్రోక్తా శుద్ధాజన్మవినాశనీ ॥

అనగా బురదను బురదనీళ్లతో కడుగుకొనగానే బురద
వదలనట్లును కల్లుకుండను కల్లుపోసి కడుగగానే కల్లు కంపు పోవ
నట్లును కర్మమార్గమున సంచరించు నిషిద్ధగురువులచే యుపదే
శింపబడు పునర్జన్మకారణమగు మంత్రాదుల జపములనువదలి శుద్ధ
వాసనగలవారై,

శ్లో॥ మకారంమననంచైవ త్రకారంత్రాణముచ్యతే ।

మననత్రాణమిత్యాహం ర్మంత్రమిత్యభిధీయతే ॥

అనగా మననమునకును రక్షణమునకును తగులక్షణములుగల ప్రణవసహిత అష్టాక్షరద్వాదశాక్షరాది మహామంత్రములే, సద్గురునిజేరి శృతి స్మృతుల ప్రమాణానుసారముగ, భవసాగరతరణోపాయమగునని గ్రహించి సుఖించవలయును.

శ్లో॥ నారాయణాత్పరోదేవో నభూతోనభవిష్యతి ।

ఏతద్రహస్యంవేదానాం పురాణానాంచసమ్మతం ॥

శ్లో॥ ఆలోడ్యసర్వశాస్త్రాణి విచార్యచపునఃపునః ।

ఇదం ఏకంసునిష్పన్నం ధ్యేయోనారాయణస్సధా ॥

అనగా సర్వశాస్త్రములను క్రోడీకరించి మాటిమాటికి విచారించగా నారాయణుడొకడే ధ్యానింపదగినవాడుగా నిశ్చయింపబడుచున్నాడని భగవత్స్వరూపుండగు వేదవ్యాసమహర్షి మహాభారతాంత్యమందు చెప్పియుండుటను యూహించి,

శ్లో॥ ఆ స్తికోధర్మశీలశ్చ శీలవాఽవైష్ణవశ్శుచిః ।

గంభీరశ్చతురోధీరః శిష్యయిత్యభిధీయతే ॥

ఇట్టి సుగుణములుగల శిష్యులు శుద్ధభావవర్తనంబుల భక్తిజేయుచు,

శ్లో॥ నాస్తినారాయణసమో నభూతోనభవిష్యతి ।

ఏతేనసత్యవాక్యేన సర్వార్థాన్సాధయామ్యహం ॥

అని సద్గురునిచే పవిత్రములకెల్ల పవిత్రమైన తిరువష్టాక్షరి మంత్రరత్నమునుబొంది కృతకృత్యులై సుఖించవలయు.

శ్లో॥ ప్రణవాద్యంనమోమద్యం నారాయణపదాంతిమం ।

మంత్రం అష్టాక్షరంవిద్యా త్వర్వసిద్ధికరంసదా ।

ముముక్షూణాంసదాజప్యం భక్తిముక్తిఫలంప్రదం ।

వైష్ణవానాంసదాజప్యం భక్తిజ్ఞానప్రవర్ధనం ॥

శ్లో॥ ఋచోయజ్ఞాంషిసామాని తద్దైవా ధర్వణానిచ ।

సర్వం అష్టాక్షరాంతస్థం యచ్చాన్యదపివాఙ్మయం ।

సర్వవేదాంతసారార్థ సంసారార్థవతారకః ।

గతిరష్టాక్షరోన్మాణాః అపునర్భవకాంక్షీణాం ॥

అనగా ఋగ్యజుస్సామ అధర్వణముల నెడు నాలుగు వేదములయొక్క ఘర్మమంతయు ఈ తిరుమంత్రమందు గోప్యమైయున్నది. మరియు,

శృతి॥ విశ్వంనారాయణందేవం ।

„ సర్వభూతాత్మకోనారాయణః ।

„ ఏకోనారాయణః నద్వితీయోస్తి ।

నారంవిజ్ఞానం తదయనమాశ్రయోయస్యసః నారాయణః ॥

అనునట్లు చరాచరరూప విశ్వమంతయు నియమించి చేతనా చేతన సమస్తభూతములయందు నివసించి సర్వమును ప్రేరేపించి వాటి నెల్ల ప్రకాశింపజేయుచు సర్వసాక్షియైన నారాయణుడొకడే అతని కన్న నన్యంబేమియులేదని నిశ్చలమైనబుద్ధి అనుజ్ఞాననేత్రంబుచేగాంచి నిత్యానందముజెంది సుఖించు పుణ్యులయొక్క భాగ్యమే భాగ్యము. గనుక సచ్చిష్యులు రహస్యార్థములనెల్ల సద్గురుముఖముచే గ్రహించ వలయును.

ఇట్టి ఉత్తమమంత్రాదుల జపయోగమే ప్రాకృతప్రాణాయామ మను అభ్యాసయోగంబు. ఇకను వైకృతప్రాణాయామమనునదే లయ యోగము.

తాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

1. ఘగువరోయోగము జెప్పేమూటకాదే - మంచి తెగ్గువతోజూచి నకాని తెలియరాదే॥ మ॥

2. అష్టాంగయోగములు శానాకష్టమమ్మా - దానినివృదలెసిన వారికది యిష్టమమ్మా॥ మ॥

3. ప్రణవమేదశనాదములు బల్లునమ్మా - దానిచెఱుకుజెప్పబోతే
శానాగలదెకొమ్మా - క్షణక్షణనిక్షణనిక్షణనిక్షణ - ఝణ ఝణ
ఝణ ఝణ ఝంతరికిటతక॥ మ॥

4. పొందుగాభూమధ్యమున దృష్టినిలిపి-మనసుకుదురుగాచిద్రూప
మునతానునిలచి - భగభగమంటలు భుగభుగమనితగు - నిగనిగసత్తళ
లగుపడుదిగులగ॥ మ॥

5. సరసులైనవారికదిసాధ్యమమ్మా - మునివరులకు అనుభవమైన
మూలమమ్మా - నరవరగిరిధరహరిహరులగు స్వ - స్థిరభాస్థర శశికిరణ,
ములగుపడు॥ మ॥

6. పలికినంతకన్న శానా గలదెకొమ్మా - యోశాత్తులకుప్పటూరి.
శునకుదెలుసునమ్మా - లలనరొబలుగెజ్జలుగలరవమున-చెలువెన్నెలలో.
శలయసుఖముగల॥ మ॥

ధావిడవృత్తము.

మిగమేనిన్రప్రాణనై అంగపాననిమైయేవుగవిట్టుల్
అగమేనిన్ర అపాననై ఇప్రాణనిడై ఆహుతిపణ్ణి
ఇగమేయిరండుమయక్తమఱ ఇరుప్పార్ శిలర్ మట్టివర్గళ్ కాణ్
తగమేనిన్రప్రాణాయామతై తలైనిన్రవరెన్బార్ ॥

అనగా అథస్సంచారముగల ప్రాణప్రవర్తనమునందు ఊర్ధ్వ
సంచారముగల అపానమును, ఉపరిసంచారియైన అపానమునందు అథ
స్సంచారియైన ప్రాణవాయువును, లయంబుగావించుట ఒకవిధ లయ,
యోగంబనంబడును.

శ్లో॥ అనాహతస్యశబ్దస్య తస్యశబ్దస్యయోధ్యనిః ।
ధ్వనిరంతర్గతంజ్యోతిః జ్యోతిరంతర్గతంమనః ।
తన్మనోవిలయంయాతి తద్విష్ణోఃపరమంపదం ॥

భావం॥ కొట్టబడకనే మ్రోగుచుండెడి అనాహతచక్రమందలి
దశవిధప్రణవనాదములనెఱిగి, దశమనాదమెచ్చుట, లీనమగుచున్నదో.

అచ్చట ప్రాణాగ్రస్థితమైన చిత్త శాదర్శనముతోగూడి తద్దర్శనమునందు మనోలీనమగుటయే మరియొకవిధ లయయోగము.

ఇట్టి స్థితి బ్రహ్మవేత్తల యోగీశ్వరుల నిరంతర సాంగత్యము చేతను సద్గురువుల సదా ఆశ్రయించియుండుటచేతను లభించును.

పద్యము॥ యోగీశుమహిమలిట్లన | వాగీంద్రునకై నఅల్ల వాసవు
కై నన్ | భోగీంద్రపతికి నై నమఁబూగడవియ్యంగవశ మెయ్యిశ్వరుకై నన్ ॥

రాగం - దర్భాంగ - తాళం - చూపకం.

పల్లవి.

శుకమునియే - పరానందసుఖకనియే ॥ శుక॥

అనుపల్లవి.

ఇహపరంగళై అహం ఆగట్టిడుం
ఏకాకార యోగాయాధ॥ శుక॥

చరణములు.

1. పనిరణ్ణాణ్ణన్నైయుళిరున్దు - భగవన్నాయైయిల్లవరై -
తనియాంపరవాసుదేవతార - ధరణియిలవతారం శెయ్ద॥ శుక॥

2. లోకత్తుక్కుపకారమాగ - లోకాతీతతత్తువనూలెనుం -
భాగవతైప్పరిక్షిత్తున్దు - ప్పడిత్తుప్పరమపదం ఆరుళియ॥ శుక॥

3. శుద్ధనిర్గుణస్వరూపమామెంగుం - తులంగుం అతివుక్కుటి
వాయ్విశంగుం - సత్తమగురువాయెన్దు చిన్న - సామిమనదైత్తనక్కు
శ్లడక్కియ॥ శుక॥

బ్రహ్మ స్వరూపుండగు శుకయోగివలె తన్నుఁదా విచారించు వారికే సద్గురు కృపవలన తత్త్వం ఇట్టిదన్న నిశ్చయజ్ఞానము పుట్టుటయు అపరిమిత ఆనందమును గలుగును. కాయకష్టముచేసి ఆయాస పడినవారికే తనంతటనే నిద్రవచ్చులాగున ఆచార్యునియొక్క యనుగ్రహమును శుద్ధమైన భక్తి శ్రద్ధలచేత పొందినవారికే తుర్యదృష్టి

యందుఁదగిలి బ్రహ్మమాత్రముగ ప్రకాశించుచు తనంతటనే బ్రహ్మ
నందముడయించి పరవశతనొంది నుఖింతురు. ఇట్లు తమ నిజరూపమును
నేర్చుకొనినన్నిధిని తెలుసుకొన్న సచ్చిష్యులు నిస్సంశయముగా కృతా
ర్థులగుదురు.

పద్యము॥ ఎఱిగినవారలెఱుంగుదు | రెఱుగక బహుభాష లేలనీ
శ్వరనీ | పెంపెరుగమనోవాక్కులకు | గుఱిశేయకొలదికాదుగుణ
రత్ననిధి॥

అని తన్నే పూజించుచు ధ్యానించుచున్న సచ్చిష్యులవిష
యమై గురుండు మరల కరుణించి,

శ్లో॥ మనోగ్రేవసతేబిందుః ప్రాణాగ్రేవసతేకళా ।

ఉభయోర్లయతేనాదం లయయిత్యుచ్యతేబుధై ॥

భావము॥ చెఱువులోనినీరు తూముద్వారాబయలుదేరి పోల
ములలోప్రవేశించి ఆ పోలములరూపముగా నిలుచునట్టుగా చిత్తము
ఇంద్రియములద్వారా శబ్దాదివిషయములలో ప్రవేశించి ఆ విషయ
ములరూపముగా పరిణమించుటే చిత్తవృత్తియనంబడును ఇట్టి చిత్త
వృత్తిని నిరోధించుటకు అష్టాంగములుగల యోగమును గురూపదేశ
ముచే వాడుకకు తెచ్చుకొని మనోగ్రస్థిత చిద్బిందువును ఆ బిందువం
దలి ప్రాణాగ్రస్థిత చిత్కళలను ప్రణవదశవిధనాదములను దర్శించి
ఆలించి వాటియందు మనస్సును లయింపజేయుటయే వైకృతప్రాణా
యామము లేక లయయోగమను అభ్యాసయోగము.

రాగం - నాదనామక్రియ - తాళం - అది.

1. యోగియోగి బ్రహ్మనందభోగిభోగి॥ యోగి॥

2. నిలచినిటలమున గోలచి ఉభయపీఠి-గెలచిత్రిభువనముగెల

చినవాఁడే॥ యోగి॥

3. జననమరణస్థితి స్మరణమరచిగురు-చరణస్మరణయుగ సరణి
వీవేకి॥ యోగి॥

4. విడచిప్రకృతిమతి గడచివిషయరతి-నడచిక్రియనుగతి తుడచి
సవాడే॥ యోగి॥

గురునిచేత నిర్ణయింపబడిన పత్యములనుజేయుచు అధోమత
ములను వక్షస్థల కంఠగత పిత్తాదులను కపాలనాసికలయందలి దుష్ట
జలమలాదులను విసర్జించుచు కాయశుద్ధియు, స్థిరాసనుడై మూలబంధ
ఉడ్డాణబంధ జాలంధరబంధములతోడ ప్రాణవాయునిరోధనముచేసి
కాయసిద్ధినిపొంది, ఆకాశగమన దూరదృష్టి దూరశ్రవణ ఘటికా
పాదుకాసిద్ధులను అణిమాది అష్టమహాసిద్ధులను స్వేచ్ఛామరణాదు
లను గలిగియుండుటయే కేవల కుంభకప్రాణాయామమును హత
యోగము.

ఈ హతలయయోగములు యమ, నియమ, ఆసన, ప్రాణా
యామ, ప్రత్యాహార, ధారణ, ధ్యాన, సమాధులనెడు ఎనిమిది
అంగములుగలదియగును. అందు,

యమలక్షణములు.

అహింస, సత్యము, అస్తేయము, అపరిగ్రహము, బ్రహ్మచ
ర్యము అనునవియే పంచయమములు ; అనగా జంతుహింసచేయుట,
అసత్యమాడుట, పరధన అపహరణము, దానపూర్వకముగా నొసగ
బడునది గ్రహించుట, వ్యభిచరించుట, ఇవి అనుచితములని పరిత్యజిం
చుటయే యమమనబడును. ఇట్టి హేయగుణములు ఏ భగవంతుని
సంస్మరించినమాత్రమున స్వయముగా సన్యాసమునుజొందునో ఆ ఆత్మా
రాముని సదా, అనన్యభక్తితో భజింపవలయు.

శ్లో॥ రాక్షూయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయవేదసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయేనమః ॥

2. ఆపదామపహర్తారం దాతారంసర్వసంపదాం ।
 లోకాభిరామంశ్రీరామం భూయోభూయోనమామ్యహం॥
3. ఆర్తానాం ఆర్తిహర్తారం భీతానాం భీతినాశనం ।
 ద్విషతాం కాలదండం శ్రీ రామచంద్రం నమామ్యహం ॥
4. అగ్రతఃపృష్ఠతశ్చైవ పార్శ్వతశ్చమహాబతో ।
 ఆకర్ణపూర్ణధన్వానా రక్షేతాంరామలక్ష్మణౌ ॥
5. సన్నద్ధకవచీఖడ్గీ చాపబాణధరోయువా ।
 గచ్ఛన్మమాగ్రతోనిత్యం రామఃపాతుసలక్ష్మణః ॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఇన్నంమాయమా - రామా - ఇదువుంన్యాయమా॥

అనుపల్లవి.

పన్నగశయన పంకజనయన॥ ఇన్న॥

చరణములు.

1. వహిక్కక్కుడాదమాయై సట్టిడైన్దుం - నహిక్కక్కుడా
 మల్ శరణం అడైన్దుం॥ ఇన్న॥
2. కామాదిగళోరాటుం రామావెనపోమెను-శ్రీమాన్గళురై
 త్తదు పోయ్యామా ఇదువెగునను॥ ఇన్న॥
3. దాసలక్షణమీదెను తమియేళశరణెనోది - ఈశలక్షణ
 మీదెన్రటిన్దేళ ఇప్పడియాశేది॥ ఇన్న॥
4. ఇనిమేలుంశోధిత్తాల్ ఎళ్ళళవుం యాన్తాళేళ - తనియే
 నీవన్దు సమాధానంశొల్లినుంకేళేన్॥ ఇన్న॥
5. సుకుమార మిగుధీర - వెగుశూర రఘువీర॥ ఇన్న॥

6. పన్నగేశసాధిరూఢ-నిన్న పాంగపార్వతున్న - ఉన్నదానై
యాయరుక్క - చ్చిన్న సామిమిదిలేన్న || ఇన్న ||

నియమలక్షణములు.

శౌచము, తపస్సు, సంతోషము, స్వాధ్యాయము, ఈశ్వర
ప్రణిధానము అనునవియే పంచనియమములు ; అనగా బాహ్య
అంతరశుద్ధియు, త్రివిధతపస్సును, ఆపద శుభలభ్యములయందు
సమభావముచే మనోల్లాసముగనుండుటయు, అందరు వినులాగున చదు
వుట అనువాచిక ఇతరులు వినకుండునటుల తానే చదువుట అను
ఉపాంశువు మనసున జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొనుట అనుమానసిక
ఈ త్రివిధస్వాధ్యాయమును, తన గురూపదేశ భగవద్గూర్తిని తన
హృదయమందుంచుకొని ఆరాధించుటయును ఈశ్వరప్రణిధానమును,
ఇవియే పంచనియమములనంబడును. ఇట్టి నియమములతో సద్గురు
భక్తిగలవారై గురూపదేశ దేవతామంత్రమును జితేంద్రియైజపించుట
వలన నా దేవత ప్రత్యక్షమై సర్వభీష్టసిద్ధినిఁ గలుగఁజేయును.

శ్లో॥ జన్మాంతసహస్రేషు తపోధ్యానసమాధిభిః ।

నరాణాంక్షీణపాపానాం కృష్ణేభక్తిప్రజాయతే ॥

శ్లో॥ ఏకోపి కృష్ణశ్చ సకృత్ ప్రణామో - దశాశ్వమేదేన ఫలేన తుల్యః ।

దశాశ్వమేదేన పునరేవ జన్మా-కృష్ణత్ప్రణామోన పునర్భవాయా ॥

అనునట్లు సూర్యకీరణములచేత మిగులదట్టమగు చీకటియెట్లు
నశింపుచున్నదో యటువలెనే జనన మరణలక్షణ సంసారకారణమగు
అజ్ఞానాంధకారము కృష్ణపరమాత్మయనెడు సూర్యనియొక్క భక్తి
స్నేహ వైరాగ్య జ్ఞానములనెడు ప్రభచేతనే నశించునుగాని యితరసాధ
నములచే నశింపదని దెలిసి ఆత్మజ్ఞాన సంపదనొంది సుఖించువారికి
సమస్తమంగళమస్తు.

రాగం - కల్యాణి - తాళం - మాపకం.

పల్లవి.

గోపాలాహేహీ - రాజగోపాలాహేహీ - మాంపాహీ॥

అనుపల్లవి.

శ్రీప భూప వరచోళపురాధిప॥ గో॥

చరణములు.

1. అంగజజనక విహంగతురంగ-సుమంగళాంగ భవభంగసత్సంగ॥ గో॥
2. పాలితభక్తకుచేలకనకమయ-చేలకరుణాలవాలనుశీల॥ గో॥
3. కూరానురసంహారనవమణి-హారనీరదాకారసుకుమార॥ గో॥
4. మందరధరణపురందరప్రముఖా-బృందారకనందితగోవింద॥ గో॥
5. భాసమానకైలాసవాసనుత-వాసుదేవరుక్మిణీశనుదర్శన॥ గో॥

శ్రీకృష్ణపరమాత్మ జగన్మోహన దివ్యమంగళ స్వరూపుండై
నందున,

పద్యము॥ నీవడవిన్పగల్దిరుగ నీకుటిలాలకలాలి తాన్యమిచ్చా
విధి॥ జూడకున్ననిమిషంబులుమాకు యుగంబులెచనుకాకావున॥
రాత్రులైననిన్నుకన్నుల నెప్పుడుజూడకుండలక్తివర॥ తెప్పలడ్డముగ
జేసెనిదేలవిధాతకూర్చుడై॥

పద్యము॥ హృదయేశ్వర మాహృదయము॥ మృదుతరముగ
జేసి తొల్లిమిక్కిలికడసి॥ హృదయము కఠినముజేసెను॥ మదియసా
భాగ్యమిట్టి మందముకలదే॥

ఇట్లు గోపికలు శ్రీకృష్ణనియందు ఆర్తిజెందినట్లు సద్గురుని
యందు నిశ్చలభక్తిజేయువారికి నిస్సంశయముగ బ్రహ్మప్రాప్తిగలుగును.

శ్లో॥ కృషిర్భూవాచకశ్శబ్దో ణశ్చనిర్వృత్తివాచకః॥

తయోరైక్యంపరంబ్రహ్మ కృష్ణ ఇత్యభిధీయతే॥

అనగా ఎవనిచేత మనస్సు ప్రేరేపింపబడి విషయములనెల్ల
గ్రహించుచున్నదో ఎవనిచేత ప్రాణము మహా ప్రియముగానున్నదో

ఎవనిచేత నోరు మాట్లాడునట్లును కన్నులు చూచునట్లును చెవులు వినునట్లును చేయబడుచున్నవో ఆ పరబ్రహ్మమైన ఆత్మారాముడే మనస్సునకు ఘనస్సుగాను, ప్రాణమునకు ప్రాణముగాను, వాక్కునకు వాక్కుగాను, కంటికి కన్నుగాను, చెవికి చెవిగాను, సకలమునకు మూలకారణంబై యిట్టి చతుర్దశవ్యాపారములకు సాక్షియై స్వయం ప్రకాశమై వెలుంగు పూర్ణానందస్వరూపుడే కృష్ణపరమాత్మ. ఇట్టి స్వాత్మారామునియందు ఐక్యమగు విజ్ఞానసంపదనొంది సుఖించవలయును. పైజెప్పిన స్వాధ్యాయత్రివిధములలో,

పద్యము: అందుపాచికజపమున కధికతరము. పాంశుజపము య్యుపాంశుజపమున కధికతరము. మానసజపముగు దానికధికతరము. లేదని తెలియు మోధర్మనిరత॥

అనియున్నందున సద్భక్తులు తమ మానసకమలమునందు,

శ్లో॥ యథాసర్వేషు దేవేషు నాస్తి నారాయణాత్పరః ।

తథాస్థర్వేషుమంత్రేషు నమంత్రోష్టాక్షరాత్పరః ॥

అను ప్రమాణముననుసరించి ఈ దివ్యమంత్రమును సద్భక్తితో సదాస్మరించినయెడల,

శ్లో॥ నారాయణేతియశ్చాస్తే వదనేనామమంగళం ।

నారాయణస్తమస్వేతి వత్సంగారివవత్సల ॥

అనగా నారాయణ అనెడు మంగళనామము ఎవరివాక్కుయందుండునో వారివెట్ల నారాయణుడు గోవు దానిదూడను అనుసరించి నట్లు అనుసరించియుండును.

ధ్యావిడకీర్తన. రాగం-హిందూస్థానికాపి-తాళం-చూపకం.

పల్లవి.

కట్టుణానా - కణ్ణన్ మణివణ్ణన్ - కట్టుణానా॥

అనుపల్లవి.

ఎటక్షర తైయుం ఎణ్ణుం శొక్కుభాయ్

ఇష్టానితైవేర ఇవన్ అశ్శోయ్ ॥ కట్టు॥

చరణములు.

1. వరభాగ్గియవతి శోదైయాలె-యరలిలే కట్టుణ్డదుపోలే||కట్టు||
2. కటైక్కణ్డన్ కన్జన్ కాణాదదేవన్-మటైక్కు మెట్టాదమహా
నుభావన్ || కట్టు||
3. మనంకువిన్దు వరవరనాన్ - ఎనదట్ట్రవరిడం తన్జుంతాన్ ||క||
4. చిన్నసామియుళ్లం శేర్ న్దవనెన్రు - చొన్నసామిగట్టుం
సులభన్ ఇన్రు || కట్టు||

ఇట్టి నియమమే స్వాధ్యాయమనంబును.

ఈశ్వరప్రణిదానము.

పద్యము|| కరణంబులఖలోపకరణంబులునుగాగ - పాణంబు
లుపచారభటులుగాగ | గంగాప్రముఖనాడికలుజలంబులుగాగ - షట్క
మలములు పుష్పములుగాగ | జతరాగ్ని హృత్తము జ్వలధూపము
గాగ-పటుజీవకళలుదీపంబుగాగ | సందితానందంబునైవేద్యముంగాగ-
రవిశశిజ్యోతులారతులుగాగ || నంగదేవాలయమునసహస్రకమల | వీర
మునశాంతి జనకజోపేతుడగుచు | చెలగుపరమాత్ము రామునర్చించు
చుంట | తత్వవిధులీశ్వరప్రణిధానమండ్రు ||

భావము|| జ్ఞానకర్తృత్రియ అంతరింద్రియములను పూజాపాత్ర
ములుగాను, దశవిధపాణములను పనివాండ్రుగాను, గంగాయమునా
సరస్వత్యాదినామములుగల ఇడ పింగళ సుషుమ్న మొదలగునాడులు
అభిషేకజలముగాను, మూలాధారాదిషట్కమలములు పుష్పములు
గాను, జతరాగ్ని ధూపముగాను, చిత్కళలు దీపముగాను, బ్రహ్మనం
దము నైవేద్యముగాను, సూర్యచంద్ర అగ్నిమండలజ్యోతులు ఆరతులు
గాను, శరీరమనెడిదేవాలయమందలి సహస్రీరకమలమనెడి సింహాసన
మున శాంతియను నీతతోగూడిన పరబ్రహ్మమగు శ్రీరాముని నెల్లప్పుడు
పూజించుచుండుటయే ఈశ్వరప్రణిదానము.

శ్లో॥ నమో వేదాంతవిద్యాయ నిత్యసత్యానుసారిణే ।
శ్రీ మోక్షలక్ష్మీనాథాయ శ్రీ రామబ్రహ్మణేనమః ॥

రాగం - పంతువరాళి - తాళం - నూపకం.

పల్లవి.

జ్ఞానజానకిన మేతా-నదాతీత॥ జ్ఞాన॥

అనుపల్లవి.

దానందరుమమానపెరుక్కుం - పోనపిన్ ఉళవాన త్తిరుక్కుం॥ జ్ఞా॥

చరణములు.

1. నాదవత్సితనై యోచిక్కుం - నల్లమతియొడు నేసిక్కుం -
సాధుజనంగళ్ విశ్వాసిక్కుం - దహరవెలియిల్ ప్రకాశిక్కుం॥ జ్ఞా॥

2. వేదక్కలపై యుళమెనుంశొన్ద-మిథిలైయిల్ ఉక్రంబోదు
తగున్ద-సాధకం శెయ్య అఱివెనుం ఇన్ద-త్తంగపెట్టియి లిరున్దవన్ద॥ జ్ఞా॥

3. పరమకోపియెన్నుందండ-పాణిభయ త్తెనీక్కి అండ - శిరమ
మిల్లామల్ తెలిన్దకణ్డ - చిన్న సామియై యడుమైకొణ్డ॥ జ్ఞా॥

ఇట్లు పంచయమములను పరచనియమములను చక్కగా ఆచరిం
చుచు గురు సేవారతులై,

ఆసనలక్షణం.

పద్యం॥ హామాంకంబున దక్షిణాంఘ్రియును తద్వామేతరాంకం
బునక 1 హామాంఘ్రిన్ ఘటియించి పశ్చిమదిశావ్యాప్తంబుతాచేతు
లక 1 సేమలబారగకాళ్ల అంగుళములజేకొన్న పద్మాసనం బొముక్కు
నొక్కనజూపునుం జుబుకవృద్ధ్యాసంగమున్గల్గినక ॥

అనగా ఎడమతొడమీద కుడిపాదముచు కుడితొడపై నెడమ
పాదమునునిచి, వెనుకప్రక్కగ కుడిచేత నెడమతొడమీదనున్న కుడి
కాలి పెద్దవ్రేలును, ఎడమచేత కుడితొడమీదనున్న ఎడమకాలి పెద్ద

వేలిను పట్టుకొని తొమ్మిదగడ్డముంచి భూమధ్యమందు దృష్టిని నిల్పుట పద్మాసనంబనబడును.

ఇట్టి పద్మాసన, స్వస్తికాసన, వీరాసన, సింహాసన, కూర్మాసన మొదలగు 84 ఆసనములలో ఎవ్వరికెదినుఖకరమో దాని నభ్యసించుట ఆసనమనబడును.

ప్రాణాయామము.

ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసములను నిర్ణయప్రకారము నిరోధించుట ప్రాణాయామమనబడును. నాసికముచుండి వెలుపలికివదిలెడు శ్వాసము రేచకమనియు, లోనికి లాగుశ్వాసము పూరకమనియు, లోన నిలుపు శ్వాసము కుంభకమనియు జెప్పదురు.

పద్యం॥ ప్రణవపంచాక్షరాష్ట్రాక్షరాది । కములమాత్రగాజేసి పూరకమాత్రలకును । రెట్టికుంభకముననిల్పి రేచకంబు । నాడిశోధన ముచేయంగవలయు ॥

అనగా 16 మాత్రలకాలము రేచించునట్టును 32 మాత్రల కాలము పూరించునట్టును 64 మాత్రలకాలము కుంభించునట్టును నిర్ణయించి ఆ నిర్ణయప్రకారము ప్రతిదినముతప్పక జేసినయెడల రేచక పూరకములుపదలి కేవల కుంభకమునందుమాత్రము నిలుచును ఇట్లు పరిపక్వమైన చిత్తమునకు ఎక్కడనిలిపిన అక్కడ నిశ్చలముగనుండు శక్తిగలుగును.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

చూడుబ్రహ్మమునీలోచూడు-ఓమంచమనసా॥ చూడు॥

అనుపల్లవి.

చూడుబ్రహ్మమికసూటిగ వెలిగే - ఆనందంబున ఆనందురునిక॥ చూడు॥

చరణములు.

1. అకారముననంటిచూడు - అందులోనాదం - ఉకారమున ఉడిగిచూడు- ఉడిగినవెనుక-మకారమున అందెననుచు! ఆనందంబొందగ

శ్వాసంబుననిశ్వాసములోపల - ఆవలయూవల దోవలబోవక-ఏకమార్గమున ఎక్కిజూడుమిక చక్కనిజీవుని॥ చూడు॥

2. ఇడపింగళయనునాడి - ఈరెంటినడుమ - వీణతంతులబోలునాడి - మేలైనపుష్పం-బోలువాసనగలనాడి। వట్టుక్రంబులసాధకంబున-వేయురేకులవెలిగేపద్మం-నాదబిందుకళలుండేతావున- నాగస్వరములు బలికేవిధమున - నాశమధ్యమున నాదబ్రహ్మము - కనివినియిక సద్గురుని బోధము॥ చూడు॥

3. ఆధారంబున అణిగిచూడు-ఆదోవలోనే-వింతనొక్కటినేడుగంటి। కంటినద్గురునికమలముపై-ముక్కంటివిధంబున మూడక్షరముల-ఆపరివిధమున పలికేప్రణవము-అక్కడఖండ జ్యోతులువెల్లుగ-ఆహెచ్చరికగ ఆత్మలోపల - కన్నులుచల్లగ కంటినిజీవుని॥ చూ॥

పద్యం॥ సోముదైనగాలిగొనుచు సుషుమ్నబట్టి। సూర్యదేవ, పీడి క్రమ్మరసూర్యువలని। పింగళంబునగొనిపట్టి పిదపనిగుడ। విడువ, వలయు యథాశక్తినుడుగకెపుడు ॥

అనునట్లు ఎడమముక్కున ప్రాణవాయువును గురూపదేశమంత్రముతోపూరించి సుషుమ్నయందునిలిపి కుడిముక్కునవిడిచి, మరల కుడిముక్కునపూరించి సుషుమ్నయందునిలిపి ఎడమముక్కునవిడుచుచు, నాడియందలి వింతలజూచుటే వేరొకవిధ ప్రాణాయామము. ఇట్టి అభ్యాసముచే యోగసిద్ధిగలవారు వార్ధిక్యాది వ్యాధిమృత్యు భయములులేక సుఖింతురు.

ప్రత్యాహారము.

ఇంద్రియములనెల్లను విషయములయందు జొరవీయక వానిని స్వస్థములయందు నిలుపుటే ప్రత్యాహారమనబడును.

పద్యము॥ కూర్మమఖిలావయవములకుదియముడుచు। మాడ్కి యోగియింద్రియమానసములకు। అమరమరలించుకొంద్రియార్థములవలన॥ ఆతడాత్మస్థితప్రజ్ఞుడగుమహాత్మా॥

ఇట్లు చతుర్దశయింద్రియములను తదింద్రియ వ్యాపారముల నుండి త్రిప్పి నిశ్చలముగనుండు శిష్యులు సద్గురుని పూర్ణానుగ్రహము నకు పాత్రులగుదురు.

• శ్లో॥ చాతుర్యవాన్విషేకీచ అధ్యాత్మజానవాణశుచిః ।

మానసంనిర్మలంయస్య గురుత్వంతస్యశోభతే ॥

ఇట్టి బ్రహ్మజ్ఞానులగురుత్వమే ప్రకాశించును.

• భ్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కబీర్ దాసర్ సీరే-కడైత్తేఱుంవగైచ్చోల్వీరే ॥ కబీ ॥

అనుపల్లవి.

అభీతరాయడుత్తవర్ నితైక్కప్పరియుం

అరుళ్ పెట్ట్రవరైబద ట్కడ్డియుముణ్డో తెరియుం॥ క॥

చరణములు.

1. నదీజలత్తికామిందు - నడక్కిఅవిదైయుమ్మొనణ్ణుంబోదు -

అతీతజ్ఞానిసీరనో పారుంపారుం - అడియేన్ భాగ్గియం - అగప్పట్టిర్ వారుం వారుం॥ క॥

2. సాధుసేవైదుర్లభం - దాశరథియినదుకరుడై శుభం -

ఈదుసందేహమిల్లె యినియెనక్కీడార్ - ఇప్పడిక్కొత్తవుమ్మొ ఎవర్దాక్ తేడార్॥ క॥

3. ఆమ్మైయడక్కుంవగైపోల్ - ఐందిందిరియంగ్గైయడక్కియ

దాల్-శీమైయిలుమక్కీడు తేడినుంకిడైయాదు-చిన్నసామయేయెన్నురై తప్పాదు॥ క॥

వచనం॥ కబీరుదాసులవంటి బుధోత్తములు సంసారమందుండి

నను తద్గుణదోషంబులచే నంటబడక నేయుందురు.

పద్యము, తరుణివేషంబుఁ జేకొన్న పురుషుఁడరయన్ | పురు
షుఁడగుఁగాక పరికింపన్ తరుణియగునె | జీవభావంబుఁజేకొన్న కేవలా
త్ముఁ | డాత్ముఁడగుఁగాక మఱిజీవుఁడగునె తెలియ ||

అనగా స్త్రీ వేషధారియైన పురుషుఁడు స్త్రీ చిహ్నితములైన
విరహతాపంబులంబొందినట్లు అభినయము గనపరచుచు నవ్వేషంబుచే
తుండినను తాను పురుషుఁడను దృఢజ్ఞానముఁగల్గి అవ్వేషమందు నిరభి
మానియైయుండుటచే తద్గుణంబుల నంటక నేయుండునట్లు, జ్ఞానులున్న
తాము ఆత్మస్వరూపులమను అపరోక్షజ్ఞానముచే ప్రకాశించుటవలన
సంసారమందున్నను తద్గుణదోషంబులచే చలింపక ఎప్పటికి బ్రహ్మ
మందే దృష్టినుంచుచుందురు.

ధారణాలక్షణము.

మూలాధారాదినహస్తాశ్రయములు అనెడు కమలములయందు
వాటికి నధిదేవతలైన గణేశాదిగురుచరణములను అక్కడక్కడ ధ్యానిం
చునపుడు నిశ్చలమునా చిత్తమును గుప్తముగానిలుపుటే ధారణయన
బడును.

పద్యము|| యోగాభ్యాసమువలనసడాగతి | చిత్తేంద్రియముల
దర్పములడగున్ | రాగద్వేషాదులుచనుబాగుగ | నాత్మకు సుఖాను
భవముంగలుగున్ ||

ధ్యానలక్షణము.

హృదయపద్మమందు తటస్థలక్షణస్వరూపుడైన విరాట్పురుషుని
నిలిపి తద్ధ్యానమునకు వ్యతిరిక్తములగువిషయములను ధారణాస్థలము
నందు పోసీయక జాగ్రతగలిగి ధ్యానించెడి స్వరూపమునుమాత్రమే
స్థిరముగాభావించుట ధ్యానమనబడును;—

శ్లో|| శ్రీమద్భక్తజనోఘచిత్తనిలయం చిద్భాషద్భగోచరమ్ | చత్తా
త్రేయకులాబ్ధి పూర్ణశశినంస్మేరాననంచిన్మయం | నిత్యం
సత్యం అనంతం అవ్యయపదం నిద్ధారణం కారణం | శాంతో
దాంతక్షమాధిపం గురువరుం శ్రీరామబ్రహ్మాంభజే ||

ధ్యావిడకీర్తన. రాగం - పంతువరాళి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

శుద్ధసత్యగుణదురైయేరఘువీర - శూరాధిశూర
సుందరాంగకరుణాపారావార|| శుద్ధ||

అనుపల్లవి.

నిత్రనిత్రమన్బట్ట) భక్తదురి-తత్తైసీక్కి-పరతత్తువత్తై తైరివిత్తు
మతిశయసుఖత్తైపెట్ట)హరి-చిత్తమొత్త ప్రసిద్ధ మెత్తపరి|| శు||

చరణములు.

1. అడియిల్ శరణడైయుం అడియిలిరక్షిప్పే నె - నడియిలురై త్త
దప్పడి-పడియిలెవ్వుయిరుక్తుం పడి అళప్పవ-నిప్పడి శెయ్దా లెప్పడి|వడిత్తు
వడిత్తుప్పలవాఱుకశడుశిన్ద-పడిత్తుప్పడిత్తుగన్దపడిప్పామరంపిన్ద- నడిత్తునడి
త్తుం ఆనందశబరిమున్ద-కడిత్తుక్కడిత్తువై త్త కనియుణ్డరుళవన్ద|| శు||

2. కోళికమునివనుం కుఱుమునివనుం ఆది-గురువెన్మన్నెమది
క్క-వాళిఘ్టరుంవళిఘ్టమునివనుం అవరభి-మతంసరియెన్మత్తుదిక్క|దూశి
ల్లాదభూసురరుం ఉరైక్కవల్ల-తేళిల్లారిదయం శివనిడమే శెల్ల-మాళిల్లా
దభృగుమామునికణ్డశొల్ల-కాళినిదనిల్ మునిగణజ్జళుగన్దనల్ల|| శు||

3. వన్నమగుం వలదుపోన్నడియినై యెరు-వానర మేన్దుంతుత్తై.
ఇన్నమోరడియై యెనదు మనక్కుట-జ్జేన్దిడిలెన్నెకుత్తై| మన్నుమణిగళు
టుం వారధిప్పడికొండ్ల-మన్నరుం అమరరుంవణజ్జిడుం గెడికొండ్ల-మన్న నె
న్నుంభాగవతరెఘ్రిలడికొండ్ల- చిన్నసామిదాసన్ చిత్తమైశెకుడికొండ్ల శు||

సమాధిలక్షణం.

వచనం|| ధ్యానమేధ్యేయముగామాటి ధ్యానస్వరూపములేక
పోవుటే సమాధియనబడును. ధాతణాధ్యానసమాధులు నొక్కచోట
సమావేశమగుటకు సంయమమనిచెప్పబడును. ఇట్టి యోగమును చక్క
గా నభ్యసించి సుఖించవలయును.

అయితే మనసు సహజంబుగానే చంచలస్వభావముగలది గా
వున నిట్టి సమాధియోగంబు నభ్యసించుట దుర్లభంబని శంకింప,

శ్లో॥ రసస్వమనసశ్చైవ చంచలత్వంస్వభావతః ।

రసబంధోమనోబంధః కిన్నుసిధ్యతిభూతతే ॥

అనగా పాదరసమునకును మనస్సునకును సహజంబుగానే చంచ
లత్వంబున్నది. లోకమందు రసము బంధింపబడుచుండగా మనసును
నిరోధించుట దుర్లభంబుగాదు.

ధ్యావిడవృత్తము.

మనదుసత్తునస్వరూపం మట్టిరణ్డ్రం-వన్దుకలన్దన

అవట్టిమాట్టినాల్పోం-తనదునన్మార్గతై

విడాదిరున్ద్రపోదు- తామదముంరాజసముంశమిక్కుంపిన్నై

గనపరిణామంచలనంపోం పోనక్కాల్-కళంకం అట్టునిన్ద్ర

ఆకాయంపోలుం-నినదుళం అప్పడియాం

అబ్బిరమత్తొనాయ్-నిరువికల్పసమాధియితే నిట్కుంతానే ॥

శ్లో॥ మూర్ఖితోహరతివ్యాధిం మృతోజీవయతిస్వయం ।

బద్ధఃఖేచరతాంధత్తే బ్రహ్మత్వంరసచేతసి ॥

అనగా రసము మూర్ఖునిపొందినదగుచు ప్యాధిని హరించు
చున్నది తానుమృతమై అనగా పుతములచేత శుద్ధినిపొందినదై తనను
బక్షించువారిని చిరకాలము జీవింపజేయుచున్నది బంధింపబడినదై
అకాశగమనము జేయుచున్నది. గనుక రసమనెడి మనస్సు బ్రహ్మ
మందులీనమై జీవుని ఆమృతస్వరూపునిగా జేయుచున్నది.

గనుక తామసరాజసములను కడద్రోచి సత్వమందే నిలిచి
ఆత్మారామధ్యానము నిశ్చలముగజేసినయెడల మనసును నిరోధించుట
దుర్లభంబుగాదు.

అట్లు మనసుయొక్క చంచలమును గెలిచినవారు,

పద్యము॥ అణుజంతువులయందు నణువైచరించుట-లణిమాహ్వ
యైశ్వర్యమలఘుచరితే । అబ్జజాండాది మహాన్మహుణ్డైయుంట - మహి

మాఖ్యభూతినిర్మలవిచార । బ్రహ్మాండమునకంటె భారమైయుండుట -
గరిమాఖ్యసంపత్తికలుషదూర । అమరాద్రినదృశుడై ఆతిసూక్ష్మగతి
నుంట - లఘిమావిభూతినల్లలితహృదయ ॥ 'వాంచితార్థావలంబనావా
ప్తిప్రాప్తి । గగనగమనాదిసీద్ధిప్రాకామ్యమర్క । శశిముఖనియామకత్వ
మీశత్వమఖిల జీవవశ్యప్రవృత్తి వశిత్వమనఘ ॥ అనగా,

1. అణుప్రమాణములైన ప్రాణులకంటె యణుప్రమాణమై
యుండుట - అణిమ.

2. విరాట్పురుష అండములకంటె పెద్దవాడగుట - మహిమ.

3. బ్రహ్మాండమునకంటె బరువైయుండుట - గరిమ.

4. మేరువంతటి బరువుగలిగియుండియు పత్తివలె తేలికయై
యుండుట - లఘిమ.

5. ఇష్టపదార్థములను లభింపజేసికొనుట - ప్రాప్తి.

6. ఆకాశగమనము దూరశ్రవణము మొదలైన సిద్ధులు గలిగి
యుండుట - ప్రాకామ్యము.

7. సూర్యచంద్రాది దేవతలను పనులయందు నియమించుట -
వశిత్వము.

8. సకలజంతువులను స్వాధీనముచేసికొనుట - వశిత్వము.

ఇవియే అణిమాది సిద్ధులను అష్టమహాదైశ్వర్యములు. ఇట్లు
పైజెప్పిన యమనియమాది అష్టాంగములుగల లయ హఠ యోగీశ్వరుల
కే తమతనువును అణురూపముగనైనను మహద్రూపముగనైనను చేసు
కోగలిగిన శక్తియు దూరస్థములై ఇంద్రియములకు ప్రత్యక్షముగా గోచ
రముగాని సమస్తపదార్థములయొక్క స్వరూపస్వభావమును ఎఱుగదగిన
దివ్యశక్తియును సాధ్యమగును.

మంగళం.

రాంగం.- బైరవి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

కణ్ణానుక్కుమంగళం- మణి-వణ్ణానుక్కుమంగళం॥ క॥

అనుపల్లవి.

విణ్ణవర్కోనుం ముక్కణ్ణనుం అంద
వేదాపుంతోఁఁఁఁ పాదారవింద॥ క॥

చరణము.

తన్నైక్కళిప్పొడు దరిశిక్కనన్ద-ధరణిదేవన్ తన్దరిద్దిరంచిన్ద-
చిన్నసామిమనం తెలియ అనంత- శెల్వసమూహంగళ్ పల్వగైయుం
తన్ద॥ క॥ ఓం తత్ సత్.

రాజయోగము.

పద్యము॥ శ్రీగురుపదపద్మసేవజేసినగదా - కలుగునువైరాగ్య
విలసనంబు । దేశికేందునిపాదతీర్థమాడినగదా - పరతత్వబోధసంపద
లభించు । సద్గురుదివ్యప్రసాదమబ్బినగదా - మానితోపరతిక్రమంబు
దెలుసు । కారణగురుతత్వసారమెరిగినగదా - సంతతానందాతిశయము
గలుగు ॥ గాననీరీతి గురుభక్తికౌశలముగ । సేయవారలె సుజ్ఞానసిద్ధు
లరయ । సకలనిగమాంతసంవేద్యసత్వభేద్య । శంకరార్యాత్మనిజ్ఞేపస్వ
స్వరూపా॥

ఇట్లు వైరాగ్య బోధ ఉపరతులచే జీవన్ముక్తి సుఖంబుపొంద
గోరు సచ్చిష్యులు,

శ్లో॥ స్వవర్ణాశ్రమధర్మేణ తపసాగురుతోషణాత్ ।
సాధనంప్రభవేత్ పుంసాం వివేకాదిచతుష్టయం ॥

అనగా తమతమ బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్ర అను చతుర్విధ
వర్ణంబులయొక్కయు బ్రహ్మచర్య గార్హస్థ్య వానప్రస్థ సన్యాస
అను చతుర్విధ ఆశ్రమంబులయొక్కయు ధర్మంబుగల తపస్సుచేత
సద్గురుని సంతోషింపజేయుటవలన నిత్యానిత్యవస్తు వివేకంబు మొద
లైన చతుర్విధ మోక్షసాధనంబు ఉదయించును. ఆవివర మెట్లనగా:-

శ్లో॥ నిత్యానిత్యవివేకశ్చ ఇహముత్రవిరాగతా ।

శమాదిషట్కసంపత్తిః ముముక్షుస్తత్సమభ్యసేత్ ॥

భావం॥ సత్యంబగుబ్రహ్మచ్యుయొక్కయు అసత్యంబగుప్రపంచంబుయొక్కయు వివేకంబు, ఇహలోక పరలోక భోగంబులయందు వైరాగ్యంబు, శమము దమము ఉపరతి తితిక్ష సమాధానము శ్రద్ధల నెడి షడ్విదసంపద, ముముక్షుత్వంబు, అను సాధనచతుష్టయంబును మోక్షపేక్షగలవారు,

ద్రావిడవృత్తము.

సాధనం ఇని ఒనై చ్చాధిప్పార్ ఉలగిలిల్లె

ఆదలాల్ ఇన్దనాన్లం అడైన్దవర్కటివుణ్ణాగుం

నూతనవివేకియుల్లిన్ నుణ్ణాయూదు నుణ్ణాయుమాగిల్

భూతజన్మంగళే కోటి పునిదనామ్ పురుషనామే॥

అనియున్నందున, చక్కగా సభ్యసింపవలయును.

ఈ చతుర్విధమోక్షసాధనములలో తృతీయసాధనంబైన శమాదిషట్కసంపద వివరమెట్లునగా,

1. మనస్సు మొదలగు అంతరింద్రియంబుల శ్రవణాది వ్యతిరిక్తంబులైన శబ్దాదివిషయంబులనుంచి త్రిప్పి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట శమంబనబడును.

2. జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియంబుల శ్రవణాది వ్యతిరిక్తంబులైన శబ్దాది విషయంబులనుంచి త్రిప్పి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట దమంబనబడును.

3. సన్యసింపి విహితంబులగు కర్మాదులను శాస్త్రోక్తంబుగా విడుచుట, లేక, సన్యసింపని పక్షమందు కర్మాదులకు కర్తృత్వాద్యభిమానరహితులై కర్మఫలంబపేక్షింపక కర్మములను ఈశ్వరార్పణబుద్ధిచే జేయుట ఉపరతియనబడును.

4. ప్రారబ్ధ కర్మవశంబున సంభవించెడి సుఖదుఃఖాదులను సమంబుగ జూచుట తీతీక్ష యనంబడును.

5. త్రిప్పిన మనస్సున్ను ఇంద్రియంబులున్ను వాసనావశంబున విషయంబులయందే పోవును గనుక వాటినిమట్లించి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట సమాధానంబనబడును.

6. సద్గురునియందును వేదాంతశాస్త్రంబులయందును ఈశ్వరునియందును గల విశ్వాసమే శ్రద్ధయనంబడును.

“ అథాతోబ్రహ్మజ్ఞానా ” అను వ్యాససూత్రము ననుసరించి సాధన చతుష్టయ సంపత్త్యనంతరం బ్రహ్మవిచారణ జేయుటకు అధికారియని వేదాంత ప్రమాణము; గనుక ఈశ్వరానుగ్రహముచే ఇవి సులభముగా లభ్యమగుటకు సద్గురునిజేంది,

రాగం - మణిరంగు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

సదాచార్యచరణం - శరణం - శంకార్ణ వతరణం॥ సదా॥

అనుపల్లవి.

ఉదారముకుంద పదారవింద - కథారసానంద సుధారసగంధం॥ సదా॥
చరణములు.

1. దివిభువియకరణం కవికులాభరణం - అవిద్దియావరణం కువియరవికిరణం॥ సదా॥

2. అగుణమెనవెఱుక్కుం సగుణమెనప్పొఱుక్కుం - తగుంతగా దెన్దిరుక్కుం మిగుమిరుజ్జెయఱుక్కుం॥ సదా॥

3. తొన్దమిల్లనామి సంతతాభిరామి - అన్దముక్తికామి ఇందచిన్నసామి॥ సదా॥

ఇట్లు భవసాగర తరుణోపాయమగు సద్గురు పాదారవిందముల నాశ్రయించిన సచ్చిష్యుని చల్లని చూపులంజూచి,

ద్రావిడ విరుత్తము:

అన్నై తళశిశువై ఐయ్యన్ ఆమైమిన్ పఱవైపోల
 తన్నగం కరుదినోక్కి త్తడవి సన్నిధియిరుత్తి
 ఉన్నదుపిఱవిమాట్టుం ఉపాయమొన్రుణ్ణుశోల్వేన్
 శొన్నదుకేట్టాయాగిల్ తొడర్ భవం తొలయుమెనార్.

అనునట్లు దృక్ దీక్ష వాక్ దీక్ష స్పర్శదీక్షలను త్రివిధదీక్షలచే
 అనుగ్రహించి జీవులు ఉద్భవించినది మొదలుగా అవిద్యచేత కమ్ము
 కోబడి స్వస్వరూపమును మఱచి సుఖదుఃఖములను అనుభవించుచు
 బహుజన్మముల యందలి సుకృత విశేషముచేత బ్రహ్మవేత్తల దర్శన
 ముకలిగినతొడనే నిత్య పవిత్రులగుదురు. గాన నెల్లవారును సద్గురుని
 జెంది అతని చతుర్విధ శుశ్రూషలచే సంతసింపజేయుచు బ్రహ్మజ్ఞాన
 సంపన్నులై ముక్తికాంతను చేపట్టి సుఖించవలయును. సచ్చిష్యులు
 సదాచార్యునికొనర్చు చతుర్విధ శుశ్రూషలు ఎవియనగా,

1. ఆచార్యాభిమతపదార్థంబుల నొడంగూర్చి సమర్పించుచు
 తమ తను ధన మనంబుల వారి యాధీనంబుజేసి ఒదిగి వర్తించుట ఆత్మ
 శుశ్రూష.

2. పాదసేవ అభ్యంగన మొదలుగాగల సేవలచే వారిని సుఖ
 పఱచుట కాయశుశ్రూష.

3. తే తగృహదులయందు వారలనునిచి సేవజేయుట స్థానశు
 శ్రూష.

4. తల్లి తండ్రి కర్త భర్త వారేయని త్రికరణశుద్ధిగాఁదలచిభ
 క్తిచేవర్తించుట సద్భావ శుశ్రూష. ఇట్లుచతుర్విధ శుశ్రూషజేయుచు,

శ్లో॥ త్వమేవమాతాచ పితాత్వమేవ త్వమేవబంధుశ్చ సఖాత్వమేవ
 త్వమేవవిద్యాద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వం మమ దేవదేవ॥

పద్యం॥ గురుడే తల్లియు తండ్రియు! గురుడే బాంధవుడుహితుడు
గురుడే దైవం! గురుమూర్తికన్న నెక్కువ । పరిపూర్ణుడు లేడటంచు
స్మార్థన సేతుఁ.

ఆని ఇట్టిసద్భావముచే ప్రాణావసానకాలపర్యంతంబైన లేక, ద్వా
దశాబ్దంబులైన సచ్చిష్యులు సద్గురుని నెడబాయక నుండవలయును.

ఆట్లు జేసినయెడల గురుడు సకలమాయా ప్రపంచజాల నటన
లన్నియుగాల్చి పరతత్వజ్ఞానంబునుపదేశించును గాన మనోల్లాసము
కలుగునటుల సద్గురుని సదా భజింపవలయును.

రాగం - సింధుబైరవి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

గురునిభజించుజీవా - ఓఅనాదిజీవా॥ గురు॥

అనుపల్లవి.

గురునిభజించు జీవా - పరము నీకేమికోదువ॥ గురు॥

చరణములు.

1. బ్రహ్మాండబాండమున బాహ్యత్రయమునవెలిగే- బ్రహ్మము
నీవేజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

2. పిండాండంబులుశోధించి కుండలిని భేదించి-కొండపైనుండుజీ
వా ఓఅనాదిజీవా॥ గురు॥

3. చూచేటి చూపునీవె చూపులోగానునీవె-సూక్ష్మమునీవెజీ
వా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

4. సత్యజ్ఞానానందమున నిశ్చలాత్మవైయండెడి - నిత్యమునీవె
జీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

5. కామముబాచిబట్టి కన్నులుచెదరకనిలిపి - నిష్కామివై
యందుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

6. ఒచ్చేప్రోయ్యేదోవదెలిసి దోవకుపైగానునిలిచి-నిటలమందుం
డుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

7. పుట్టలోజుట్టుకొన్న బుస్సనేపాముదెలిసి-గట్టిగానటిఁ గుజీవా
ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

8. ఆరిటరిపులగెలచి ఆమికలణచి శుద్ధ-జ్ఞానినైయుండుజీవా ఓ
అనాదిజీవా॥ గురు॥

9. తరికొండనరహరి శేషగిరిపతి సుబ్రహ్మణ్యం-గురుడనిజూడు
జీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

ఇట్లు నిశ్చలగురుభక్తిగల సచ్చిష్యులను సదా ఆనందభరితు
డైయుండు సద్గురుండు కరుణతో వీక్షించిచండాశవాకిట బ్రాహ్మణునికి
ప్రవేశ యోగ్యముకానట్లు జ్ఞానరత్నమును అపహరింప సమయమును
వీక్షించి పొంచియుండు కామాది అరిషడ్వర్గమును చండాళులు సమీ
పమునుండు పర్యంతము చేతనుని హృదయము స్వస్వరూప విచారణ
మునకు యోగ్యముకాదు; గాన అహంకార మమకారాదులను దూర
ముగ జేయవలయు. మరియు,

శ్రుతి॥ జాతంమృతం ఇదందేహం మాతాపితృ మలాత్మకం ।

సుఖదుఃఖాలయామేధ్యం స్మృప్త్యాస్నానం విధీయతే॥

2. ధాతుబద్ధంమహారోగం పాపమందిరం అధృవం ।

వికారాకారవిస్తీర్ణం స్మృప్త్యాస్నానం విధీయతే॥

3. నవద్వారమలస్రావం సదాకాలేస్వభావజం ।

దుర్గంధందుర్మలోపేతం స్మృప్త్యాస్నానంవిధీయతే ॥

అనునట్లు హేయమైన ఈదేహమే తాననెడి నిశ్చయమును
పుట్టించి విషయసుఖములను గడ్డిమేయుచు విష్టవీగులాగునజేయు మహా
మోహమును పోగొట్టుకొనుటకును అన్నవస్త్రాది భోగేచ్ఛచే గలుగు
విశ్వాస ఘాతకాది ధుర్గుణములు వదలుటకును భగవదనుగ్రహమును
యేవిధమునసైనను పొంది సుఖించవలయునని సద్గురుండు బోధింప
శిష్యుండు,

ధావిడకీర్తన - రాగం - సురటి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

ఎన్నత్తుక్కిందకోపం- ఇదిలునకెన్నలాభం॥ ఎ॥

అనుపల్లవి.

అన్నత్తుక్కుం వస్తీరాదిగట్టుంతిరి-నల్లెవదుం మనంకలైవదుం
తేరి నెన్నత్తుక్కిందకోపం॥ ఎ॥

చరణములు.

1. వాలియై మత్తెన్దిరున్దంబెయ్దు- వదైత్తవనెనైనా- వన్దఖరనై
క్కుండొరుకాలెప్పిన్ వైత్తవనెనైనా - శూలిముదలోరైయుం తురత్తి
యుమ్బాణా- సురనై వెనవనెనైనా వీణా॥ యెన్న॥

2. డెలగైప్పడైత్తలిత్తళిక్కుం వెళి-యూరనెనైనా-ఉట్టోరుం
పెట్టోరుం ఇల్లాదవన్- ఒండిక్కారనెనైనా-అలఘిలండంగళిలుం అభి
న్నమాయుం అలక్కునెనెనో వీణాయెన్నం॥ ఎన్నత్తు॥

3. జగత్తిల్ పొదువాగియరక్కర్ వేరైక్కొయ్దవనెనైనా-
దేవర్కముదం తన్దసురరై మోసం శెయ్దవనెనైనా- అగత్తిల్ కుడి
యిరామల్ పోనాలుం-అణ్ణత్తపోదుం వారామలానాలుం॥ ఎన్నత్తు॥

4. తాటకై కార్క్కియెన్రటిన్దుమ్ శంగరిత్తవనెనైనా- జారచోర
శిఖామణియెన్రుపేర్ ధరిత్తవనెనైనా- నాటకమాడుం జగన్నారితన
క్కుం- నట్టువనెనెనో నాథనేయునక్కుం॥ ఎన్నత్తు॥

5. మామన్మీదంబై విడుత్తవన్ వానరప్పడైయనెనైనా-
మామనైక్కొన్రవన్ మాడాడుమేయ్త్తవన్ ఇడయనెనైనా - డేమ
మిగుంపరంధామ సేపోదుం-చిన్న సామిదాసనెన్బవన్మీందుం॥ ఎన్నత్తు॥

ఇట్లు భగవంతుని శరణుజొచ్చిన శిష్యులకు గురుండు

శృతి॥ కర్తృత్వాద్యహంకార సంకల్పోబంధః॥ అనగా,

అహంకర్త అహంభోక్త అహంసుఖ అహందుఃఖ అను దేహ
ము తానను భావముచేతయు,

శృతి॥ అనిత్యసంసారవిషయ బద్ధోదుఃఖః ॥ అనగా,

నాభార్య నాబిడ్డలు నాధనము అను అభిమానముచేతను గలుగుబంధము వీడకున్న పునః పునః భగవద్భావక్షేపజేయవలయునని భోధింప శిష్యుండు మరల,

రాగం - సారాష్ట్ర ౧ - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఇదువాళొల్లువేణ్ ఇన్నం ఎత్తనెయోళొల్లువేణ్ -
ఎనదుమనదునొన్దాల్ ॥ ఇదు॥

అనుపల్లవి.

పొదువానదైవమెన్రు పోట్టి ౧యరంజనైయిల్ -
పుగ్గి ప్పుగ్గి నీపురిగి న్రవంజనైయిల్ ॥ ఇదు॥

చరణములు.

1. తాయ్ మొత్తయినై ప్పరిపాలనం శెయ్యలన్రు - తనైయైత్తళర
విట్టు వనవాసియానవన్-వాయ్మాత్తిరం పాణ్ణిక్కినిక్కిక్కిణ్ణైయెన్రు
వన్దైఅత్తిన్దువిడామల్ మతిమోసంపోనవన్ ॥ ఇదు॥

2. అగ్గినియైచ్చుడు మెంగళనైన్దొగరుబ్బత్తుడన్ - అరణియం
తన్నిల్ విట్టువరుంబడి ప్పరిన్దవన్ - ముక్కియకరుణై క్కడలెన్రుఱుది
యాగనమ్మి - మోసంపోనదిలులగం ఏళ వయితెరిన్దవన్ ॥ ఇదు॥

3. హుంకారం శెయ్దడు మైగంగాధర నైబ్బయన్దోడచ్చెయ్దవన్
అన్బర్కుదవువా నెన్రుళొల్లుం - శృంగార పేచ్చింగే శెల్లుమో శెల్లాదెన్రు
చిన్న సామిదానన్ ప్రసిద్ధమాయ్ పోదుళొల్లుం ॥ ఇదు॥

- అనిస్తుతింప మరలగురుడు,

పద్యము ॥ బాంధవముననైనపగనైన వగనైన । ప్రీతినైన ప్రాణి
భీతినైనభక్తినైనహాకి పరతంత్రులెయుండుజనులు మోక్షమునకు జను
దురధిప॥

ఇట్లు ఏవిధముననైన శ్రీహరికిపరతంత్రులై అతనినే సర్వదాస్య
రించుచుప్రవర్తించువారు తప్పక బ్రహ్మాజ్ఞానములభించి మోక్షమును
పొందుదురుగాన ఎల్లపాపములనుహరించునట్టి శ్రీహరి సాకార నిరాకార
రమహిమలను కొనియాడుచునుండవలయునని ఆనతిచ్చినవినిశిష్యుండు,
శ్లో॥ త్రాహిమాంకృపయా దేవ శరణాగతవత్సల ।

అనునట్లు తననేరములను క్షమించిరక్షించుటకై, భగవంతుని

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-దర్పాద్ - తాళం-ఆది.

పల్లవి.

నిన్దితేననువిశ్వాదే - నెంజత్తిల్ కోపంకొల్లాదే॥

అనుపల్లవి.

వీన్దితువన్దితు చీన్దితుచీన్దితు - సంధిత్తిడాబ్బున్ది మన్దితుమన్దితు॥ నిన్ది॥
చరణములు.

1. ఎన్దనైబ్బాదిక్కుం బంధంతనక్కంజి - ఇన్దవగైశొన్న దున్ద
నైయుంబుంజి॥ నిన్దితే॥

2. కైతన్దరుళ్ మారి పెయ్దరుళుంఎమ్మానే - వైదాలుంతోత్తి
రం శెయ్దాలుం ఉన్నైత్తానే॥ నిన్ది॥

3. కున్నమాగనెఱుక్కుం కిన్నంగళైమాట్టు - చిన్నసామి
యెన్నుం ఎన్నైయుంకాపాట్టు॥ నిన్ది॥ అనిప్రార్థింపగురుండు మరల,
శ్రుతి॥ అసత్యసంసారవిషయజనక సంసర్గయేవనరకః ॥

అనగా విషయములయందు మనస్సును స్వేచ్ఛగాప్రవేశించునట్లు
ప్రేరేపించు జీవాహంకార ఈషణత్రయాభిమాన అశుద్ధవ్యాపారమే
సరకముగనుక వీటినివదలి,

శ్లో॥ సత్యంమాతాపితాజ్ఞానం ధర్మోభ్రాతాదయాసఖా ।
శాంతిపత్నిక్షమాపుత్రా పౌత్రైతే మమబాంధవః॥

అనునట్లు ఇట్టి బంధువుల నిరంతరసహవాసముచే బ్రహ్మనిష్ఠులలో శ్రేష్ఠుడగునంగురునిపొంది వారిముఖమనెడు చంద్రబింబమునుండి దిగజారుచుండు మోక్షరూపమైన అమృతమును సదా పానముజేయు వారికి జరామరణములుఁగల స్థూలశరీరము నేననెడుభ్రమ నశించును సూక్ష్మశరీరధర్మమైన ఆకలియు దప్పియు దూరమగును కారణ శరీరధర్మమైన శోకమోహములువీడును అనగా త్రిశరీరములు నేననెడు అభిమానమువదలి,

శ్లో॥ “ ఉపాధిత్రితీయాధన్యం ఆత్మానం అవధారయేత్ ”

అనునట్లు పరబ్రహ్మము నేనను తెలివిప్రభలుటచేత అంతఃకరణము నిర్మలమై సంతోషింతురు గనుకనే,

శ్లో॥ జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాది ప్రపంచం యత్ప్రకాశతే ।

తద్బ్రహ్మహం ఇతి జ్ఞాత్వా సర్వబంధైః ప్రముచ్యతే ॥

అనగా ఏసత్యజ్ఞానానందాది లక్షణబ్రహ్మంబు బుద్ధ్యాదులకు సాక్షాత్వముగావర్తింపుచు జాగ్రదాదిప్రపంచమును ప్రకాశింపజేయునో ఆబ్రహ్మంబేనేననియు బుద్ధిచిదాభాసాదులు నేనుగాననియు నెరింగిన వారు సర్వబంధములచేత విడువబడుచున్నారు అని భోధింపుచున్నది గాన ముముక్షువులు,

శ్లో॥ రజ్జుసర్పవదాత్మానం జీవోజ్ఞాత్వా భయం వహేత్ !

నాహంజీవః పరాత్మేతి జ్ఞాత శ్చేన్నిర్భయోభవేత్ ॥

అనగా రజ్జువును త్రాడని తెలుసుకొనునట్టి తెలివిలేనిచే ఆరజ్జు సర్పరూపంబైతోచి దేహకంపనాదులు మొదలైన భయము కలుగుచున్నది అది సర్పముకాదు త్రాడేయని ఆపునిచే తెలియవచ్చుచుండగా సర్పభయమువదలుచున్నది ఆలాగే సద్గురుబోధవలన అన్మత్త జడ దుఃఖ మలిన ఖండరూపమైన దేహాదులను అభిమానించు జీవస్వరూపులముకాము సత్తు చిత్తు ఆనంద నిర్మల అఖండపరబ్రహ్మస్వరూపులమని ఎరుంగుటవలన జననమరణాదిభయమువదలి నితీశయానందులై

ధౌవిష్ణకీర్తనః రాగం- పున్నాగవరాళి- తాళం - ఆది.

పల్లవి.

నమ్మెయారెన్న శెయ్యలాం - ఓమనదే|| నమ్మె||

అనుపల్లవి.

ఇమ్మైమఱుమైయిలుళోక్ తమ్మైబొమ్మైగళెనెణ్ణి -
అమ్మైజానకినాథనై చెప్పొమ్మాయ్ నంబియిరుక్క|| నమ్మె||

చరణములు.

1. కామనైయెరిత్తుం ఉదైత్తేమనై వెన్రవన్ ఓదుం - నామనై
ప్పరంధామనై రామనైనంబియిరుక్క|| నమ్మె||

2. వాణియ్యనీశన్ సరువాణి వాసవనుంఱింది - రాణియుం
తొఱ్ఱం కోదండపాణియై నంబియిరుక్క|| నమ్మె||

3. భావనై శెయ్దానందిక్కుం జీవనైయాళుంమహాను - భావనై
దేవర్కుం ఆదిదేవనైనంబియిరుక్క|| నమ్మె||

4. ఆరణంగళుంకాణాద కారణకారణనాగి - పూరణపూరణ
నాప నారణనైక్కుడివాఱ్ఱం|| నమ్మె||

5. ఎళ్ళుక్కు శ్చేణ్ణైయెప్పోల్ ఉళ్ళుక్కుళ్ళాయిరుక్కుం - శ్చెళ్ళుం
మణియైయటిందు తుళ్ళుం ఉళ్ళుంసుఖంకొళ్ళుం|| నమ్మె||

6. నల్లారుంపొల్లారుం ఇల్లారుండళ్ళారుం - ఎల్లాం అవన్మయ
మెన్రుల్లాసమాయిరుక్కుం|| నమ్మె||

7. యాజ్ఞ్యవల్క్వియగురు వాక్కియత్తైమఱవాద - యోగ్గియ
తైయాలిన్ద భాగ్గియమడైన్దిరుక్కుం|| నమ్మె||

8. పన్నగపతిశయనన్ పొన్నడిక్కడుమైయాన - చిన్నసామి
ధాసన్మతం ఇన్నదెన్నటిన్దిరుక్కుం|| నమ్మె||

అనియిట్లు నుఱుంతురు. ఓం తత్ సత్ ||

శ్లో॥ నిత్యనిర్మలభావాయ నిరావరణరూపిణే ।

శంకరాచార్యదేవాయ తస్మై శ్రీహానాత్మనేనమః ॥ అనిస్తుతించి,
ముందుజెప్పిన మంత్ర లయ హఠ రాజయోగముల ఘర్మ
ములను విస్తరించిబోధింపుడనిప్రార్థింప సద్గురుండు,

శ్లో॥ ఏకాక్షరం ద్వ్యక్షరంవా షడక్షరంఅధాపివా !

అష్టాక్షరంవామంత్రాయ మంత్రయోగీ సదాజపేత్ ॥

శ్రుతి ॥ ఓం ఇతిబ్రహ్మ-ఓం ఇత్యేతదక్షరం ఇదంసర్వం- ఓం ఇత్యేకాక్ష
రం బ్రహ్మ- అనుప్రణవమే బ్రహ్మము.

2. ద్వ్యక్షరమనగాఅజపమంత్రము. జపముజేయకనే నిత్యము
ఇరువదియొకవేల నాహ్నురుల జపమగుచుండునది.

శ్లో॥ సకారోధ్యాయతేజంతు ర్హకారోహిభవేధృవం ।

అనగా సకారరూపుడైనజీవుడు హకారరూపుడైన పరమా
త్మతో అయిక్యమగునట్లుధ్యానించిన హకారబ్రహ్మమేయగును.

3. ప్రణవముతోగూడినశివపంచాక్షరి షడక్షరియనంబడును.

ద్రావిడవృత్తము.

1. అంజెక్ర త్రినిలొరుపుడై పతియెనఅమరుం
వంజముట్టుశివొరుపుడై పాశమాయ్ వదియుం
తుంజలిన్రియగ్డైయినిల్ పశువెనత్తులజ్గుం
అంజెక్ర త్రినిల్ ముమ్ముద లటిన్దవర్ పిటవార్ ॥

2. పాశమాగియగరణ్డైయుం పడితెనత్తల్లి
నేశమాగియగరణ్డై నెంజిడైయక్ర త్తి
కాశనీగ్గియకణ్డెన ముత్తియెక్కాణ్బాయ్
ఆశెనీగ్గియనిలైయిదు ఇదట్కిలైవయ్యం ॥

4. ప్రణవయుక్తంబైన నారాయణమంత్రంబు అష్టాక్షరి యనం
బును.

శ్రుతి॥ యస్యకించి జ్ఞగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేపివా ।

అంతఃకాశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్థితః ॥

ఎట్టి పరబ్రహ్మంబుచుగూర్చి విధి శివ సకలసందన నారదవ్యాస వాల్మీకపరాశరాదులు ఇట్టిదట్టిదని నిర్ణయింపలేక గుణయుక్తుండో గుణ రహితుండోయనుచుచింతింతురో అట్టి సకలభూత అంతఃకాశ్చార్యాప కుండగు గుణసహిత గుణరహిత నారాయణశబ్దవాచ్యులైన పరఃజ్యోతిరూపంబు సహస్రదశపద్మంబునందు ఈదివ్యమంత్రబలముచే దర్శనీయంబగును.

శ్లో॥ మంత్రాణాంపరమోమంత్రో గుహ్యానాంగుహ్యముత్తమం !

పవిత్రంచపవిత్రాణాం మూలమంత్రస్సనాతనః ॥

సప్తకోటిమంత్రములలో,

1. గాణాపత్యేషుశైవేషు శాక్తిసారేష్వభీష్టదః । వైష్ణవేష్వపి సర్వేషు రామమంత్రఃఫలాధికః ॥

2. గాణాపత్యాదిమంత్రేషు కోటికోటి గుణాధికః । మంత్రస్తే శ్శ్వాప్యనాయాస ఫలదోయంషడక్షరః ॥

3. షడక్షరోయంమంత్రస్యా త్సర్వాఘాఘనివారణః । మంత్ర ర్హజఇతిప్రోక్త స్సర్వేషాం ఉత్తమోత్తమః ॥

గనుక తారకమంత్రమే మంత్రరాజము.

శ్లో॥ రమంతే యోగిన్దోనంతే సత్యానందేచిదాత్మని । ఇతిరామ ఫదేనాసౌ పరబ్రహ్మభిధీయతే ॥

అనగా నేను బ్రాహ్మణుడను, క్షత్రియుడను, వైశ్యుడను, శూద్రుడను, బ్రహ్మచారిని, గృహస్థుడను, వానప్రస్థుడను, సన్యాసిని, సుఖిని, దుఃఖిని, పాపిని, పుణ్యుడను, బద్ధుడను, ముక్తుడను, జననమరణ ములుగలవాడను, దేహేంద్రియ ప్రాణాదులతోగూడిన జీవుడను, శివ రామ గోవింద నారాయణ నామములు గలవాడను అనెడి భ్రాంతి జ్ఞానమును పుట్టించునది అజ్ఞానము. ఇట్టి అజ్ఞానమును సశింషజేయు

నది నేను నచ్చిదానందనిత్య నిర్మల పరబ్రహ్మస్వరూపుడను అని నద్దు
రుని సన్నిధిని శ్రవణమనన నిధిధ్యాసములవలన దెలిసి ఆ జ్ఞప్తిని తప్ప
కుండు యోగీంద్రుల హృదయములయందు రమించునతడెవడో అట్టి
యోగీంద్రులహృదయములు యెవనియందు రమించుచు ప్రకాశింపు
చున్నవో ఆ పరబ్రహ్మమే రాముడుగనుక తారకమంత్రంబే ఉత్త
మోత్తమంబు అని బోధించి గురుండు పిదప,

రాగం - హుసేని - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

యాల తెలియరా దెమర్చుము-ఓమనసనీకు॥ యాల॥

అనుపల్లవి.

యాల తెలియరా దెనీకు బాలనేనుజెప్పినట్టి -

మూలమెరిగిగుర్తినడుమ - మేలుదెలియమంబెనీకు॥ యాల॥

చరణములు.

1. జంట రేకులంటమంటినే-మదిగట్టిజేసి-జుంటి తేనెగోలమంటి
నే । కంటిపాపవెంటనంటి మంటిమింటిరెంటినడుమ - ఇంటిలోనవెలుగు
వొల్లంటి తెలియమంబెనీకు॥ యాల॥

2. కొండలేడుద్రొక్కమంటినే - అపైనమూడు-మండలములు
జూడమంటినే । అండపిండమనెటి బ్రహ్మాండమందువెలుగుచుం - డఖం
డజ్యోతిఅండల్లిలిచి యుండమంబెనీకుయిప్పుడు॥ యాల॥

3. మూడునదులుగడువమంటినే-ఆతలుపుదీశి-మూలయిల్లుచొ
రమంటినే । కాటుపడకమేడమీద వేడుకలరచేడతోను - జోడుగూడి
అరసియందు వాలలాడమంబెనీకు॥ యాల॥

4. ఆరుమెట్లుదాటమంటినే-కదసిమూ-డారుమూసి యుండమం
టినే । చేరికతోపదారునాలుగారుదాటిఆవలజేరి - యాలయీ విచార
మనుచు ఎంతజెప్పినానువినవు॥ యాల॥

5. చక్కనిక్కిజూడమంటినే - నీముక్కుదిక్కు - ఎక్కుబెట్టిజూడ
మంటినే । సొక్కిసొక్కిమక్కువలర యెక్కువైనవదవిజేరి - దిక్కువేంగ
గురుడెయనుచు మ్రొక్కియుండమంటెనీకు ॥ యాల ॥

ఇట్లు రేచక పూరక కుంభక మార్గములచేత;

పద్యము ॥ పరమహంసనుబట్టి బ్రహ్మరంధ్రములోన । ఊర్ధ్వ
ముఖముఁజేసి యునిచిజూడ । కోటిదోషములన్ని కూలినున్నంబగును
సంశయంబులులేకచాటుమనసా ॥

అనునట్లు శ్వాసమును బ్రహ్మరంధ్రమునకెక్కించి దశవిధప్రణవ
నాదములువినిదొక్కుచు చిదాకాశమనుబయల సహస్రార కమలమను
సౌధములోపల గంగాయమునసంగమమగు రంగస్థలమున దివ్యజ్యోతి
దర్శనముఁజేసినుఖించువారికి నిస్సందేహముగ సకలదోషంబులునున్నం
బై బ్రహ్మనందములభించును.

ధ్రావిడకీర్తన - రాగం - కేదారశాశం - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

రంగం మోహనాంగా-ఎన్నైరక్షిక్కాదునక్కుప్పాంగా ॥

అనుపల్లవి.

గంగానమక్కొళ్ళడంకావేరి - కరైయిల్వాక్రమ్.

ఎన్దురైయేకస్తురి ॥ రంగా ॥

చరణము.

ఇజ్జాగిలుంఅజ్జాగిలుం ఎజ్జాగిలుంతజ్జామలుం - పొజ్జామలుం మ
జ్జామలుంశజ్జామలుం కా!పంకజభవశంకరసురపుంగవనుత మంగళగుణ
పన్నగపతిశయనసాంద చివ్న సామిదాననంద ॥ రంగా ॥

ఇట్లు త్రికూటమనెడిస్థలమందలి సూర్యసోమ అగ్నిమండలముల
పడుమ సప్తజ్ఞానభూములలో కడపటిదియైన తుర్యమనెడి యొంటిస్తం
భపుమేడయందు శ్రీరంగనాథుని దివ్యజ్యోతిదర్శనముచే సంకల్పవికల్ప

ములు మానావమానములు మొదలగువానిఁగడచి సుజ్ఞానమును దివ్య
నేత్రమువలన మాయాశక్తినిఁగనుఁగొని విశ్రాంతినొంది ఎఱుకలోఁ
గలిసి నివాతదీపచందముననిశ్చలతనొంది సచ్చిదానందపరిపూర్ణస్వరూ
పమునుఁగానకఁగని సర్వమునుమఱచి తన్మయమై చిన్మయమై అద్వితీ
యమై అవాఙ్మాననగోచరమైనబ్రహ్మనందమను సుధారసమును పాన
ముఁజేయుచు పరవశతనొంది సుఖించేవారి భాగ్యమేభాగ్యమని, గురుం
డు మఱల,

పద్యము॥ రాజయోగంబుముక్తికిరాజపథము । రాజగుహ్యంబు
పరమంబురాజవిద్య । అదియుమూడువిధంబులనలరుచుండు । సాంఖ్య
తారకసదమనస్కములనంగ ॥

యోగములకెల్ల రాజుగానుండుటచే రాజయోగమనఁబడియె.
ఇది త్రివిధంబులు.

పద్యము॥ తారకంబుమనశ్శుద్ధికారకంబు । సాంఖ్యమాత్మస్వ
రూపవిచారకంబు । అనుభవజ్ఞానమమనస్కమట్లుగాన నాద్యమెరిగింతు
మొదలసీవవధరింపు ॥

తారకంబనగా అక్షిపురుషయోగము.

రాగం - సింధుభైరవి - తాళం - ఆది.

1. ఫలితంబుగ భూమధ్యమునందున- భానుజ్యోతియేమోయి
శివ-విలసితముగపిండాండచక్షులీ-వివరము తెలియవెగారి॥

2. మలహరభూమధ్యమునవెలగే- మహిమజ్యోతియేమోయి
శివ-విలసితముగబ్రహ్మాండచక్షులీ-వివరము తెలియవెగారి ॥

3. తడయకచక్షులుమూసి తెవెలిగే-తఱుచుజ్యోతియేమోయి
శివ-ముడిగొనుషడ్రహితంబైనట్టి మూలంబిదియెగారి॥

4. హృదయకమలమునగురులింగంబై-యుద్భవించు తేమోయి
శివ-పదిలంబుగగురునమ్మిననమ్మిక ఫలముసిద్ధమేగారి॥

5. విశ్వరూపమై వెలుగుచునుండెడి - శాశ్వతరూపమేమోయి
శివ-పశ్చాత్తాపములుడిగినయపుడే భావాతీతమేనాతి॥

6. పంచముఖంబున ఊర్ధ్వముఖంబై - పనిగన్నించుటేమోయి
శివ-నిశ్చయమనుచు నె నమ్మినవారికి నిజచిన్మయమేమగువ॥

7. చూటిగపవనమునందుజూచితే - స్వప్రకాశమేమోయిశివ-
పుట్టిపుట్టనిల్లాలినిగెలిచిన పొలతివిశేషమేకొమ్మ॥

8. నీలమేఘపుఛాయలలోపల - నిండుమెరుపులేమోయిశివ -
కాలాకాలునిగెలిచినమయమున కదసినమేలేభామ॥

9. కోటిమన్మథులమీరినరూపము- కోరినమహిమేమోయిశివ-
నాటకశ్రీగురునమ్మిననమ్మిక నటనమహిమ యిదినాతి॥

10. ఏడుకొండలాదొంతిగవెలిగెటి - వేడుకచూపేమోయిశివ-
ఏడువ్యసనములు వెనుకొనిగెలిచిన వేదాతీతమేభామ॥

11. వేయిరేకులకమలముమీదొక - వింతచూపులేమోయిశివ-
గౌరీశుండనిజపాన్పడి నీమదికనుగొనిచూడవేగారి॥

12. కీలితఘమఘమఘమమనిమ్రోసే - మేలునాదమేమోయి
శివ-వ్రతలుదుడిచినొకవ్రతముననుండే మేలునాదమేభామ॥

13. కీలాస్వరముసమత్తగజమునొక - మేలునాదమేమోయిశివ-
నీలవినోదునిప్రభువునినణచిన నిజస్వరనాదమెగారి॥

14. ఆరువర్ణముల అందులవెలిగెటి - అధికంబదియేమోయిశివ-
ఆరుచక్రముల అందులవెలిగెటి అల్లమాప్రభువేమగువ॥

15. అనిగౌరడిగిన అనుభవమహిమలు ఆనతిచ్చేనుశివుడు-విని
భవానిశంకరులీరితిని వేడుకతోకూడుండ్రె॥

ఇట్టి భవానిఅనుభవ తారకయోగమహిమలను గ్రహించి
సుఖంపవలయును.

శ్లో॥ మూలాధారగుడస్థానం స్వాధిష్ఠానంతంమేహనం ।
నాభిస్తుమణిపూరాఖ్యం హృదయాబ్జం అనాహతం ।
తాలుమూలంవిశుద్ధాఖ్యం ఆక్షాఖ్యంనీటలాంబుజం ।
సహస్రారంబ్రహ్మరంద్రం ఇత్యాగమవిదోవిదుః ॥

వీటినే మూలాధార స్వాధిష్ఠాన మణిపూరక అనాహత విశుద్ధ ఆజ్ఞేయ సహస్రారకమలంబులని బ్రహ్మవిదులుఁజెప్పుదురు.

పద్యము॥ రక్తశ్వేతముకృష్ణసీలము మహారమ్యంబుగావీతము॥
యుక్తంబన్నియు నొక్కతాచుఁగలయు॥ ఏపారగాతీతమై । వ్యక్తంబై
పరమైవెలుంగునవలం ఏరూపము॥ ల్యాకయు॥ । శక్తిస్సహితముగా
గనుండు గురుని॥ సేవింతునైకార్థమై ॥ అనునట్లు,

పైజెప్పిన ఆధారాదిచక్రములలో మెలగుచుండు వర్ణములయందు
వెలుగుచు అతీతముగనుండు ఆత్మసందర్శనముచేత, తనువ్యసన, మనో
వ్యసన, ధనవ్యసన, రాజ్యవ్యసన, ఐశ్వర్యవ్యసన, ఉత్సాహవ్యసన,
సేవకవ్యసనంబులను దుఃఖసాగరంబును,

శృతి ॥ తరతిశోకం ఆత్మవిత్ ॥

అనునట్లు తరింతురు. గాన ఆత్మజ్ఞానముకొరకు సదాసద్గురుని
అనన్యభక్తితో భజింపవలయునని బోధింప, శిష్యుండు

శ్లో॥ అన్యథాశరణంనాస్తి త్వమేవశరణంమమ ।

తస్మాత్ కారుణ్యభావేన రక్షరక్షోజనార్థన ॥

రాగం - యదుకులకాంభోజి - తాళం - చాపు.

1. ఇన్నం ఇరుళొచ్చియాదిరుప్పదే హరిదాసనెన్నవా రఘు
మన్నవా - అన్నవస్తిరంగటూయవనియెంగుల తిరిన్దల్లాడవా వున్న
ప్పాడవా॥ ఇ॥

2. అన్నైత్తన్దనీయల్లామలిల్లెయెన్బదుం పొయ్యచ్చుదోపక్షం
పోచ్చుదో - ఎన్నైయిన్దసంకటత్తి లిరుత్తలాగుమో - జగదీశనే హృషీ
కేశనే ॥ ఇన్నం॥

3. ఉన్నైయల్లాలోన్రుమిల్లె యెన్రువేదంగళురైక్కుం-ఓదవా
తానోమాధవా - మున్నైయోదుంమొళిమాటి - మోసంశెయ్యలా
మోదయామూర్తియే నల్లకీర్తియే ॥ ఇన్నం॥

4. ఇవనుక్కుని నైత్తదుదవ నమ్మెత్తుదియా నెనెణ్ణమో - ఇదు
తిణ్ణమో - ఇవనుక్కుం కంజభవాదిగళుక్కుం తరలామో శ్రీధరా
దామోదరా || ఇన్నం||

5. ఓరవంజగం పురిన్దాలున్నై నాథనెనులగం ఒప్పుమో -
పురైతప్పుమో - ఈరనెంజిల్లాదునక్కు కరుణానిధియెనుంపేరేదైయా
వనోదయా || ఇన్నం||

6. పారంవారం ఉన్నైరఘువీరనెనులగం ఓదుం వాడిక్కె-
వెగు వేడిక్కె - ధీరనానాలెనదమిత్తిరరై జ్ఞెయిత్తిడాయో చిన్మయా
నందతన్మయా || ఇన్నం||

7. ఆగమిల్లా దన్బరగ నోగవైవారెను భయమాగవా - వీర
రాఘవా - దేగమిల్లెయాగిలిన్ద శేవైయిల్లె యెనుతానో శ్రీపతి సకల
భూపతి || ఇన్నం||

8. ఎజ్జుం నల్లమేన్నైతన్దుం ఇప్పడియేన్ ఉరైశెయ్దాయె
న్నైయే - పారాయన్నైయే - ఇంగునిఖలరుంపడియేఱ క్కడైత్తేఱ త్తొఱ
దేట్టినేఱ ఇవైశాట్టినేఱ || ఇన్నం||

9. పేశాదునదుపదం పెట్టుం ఇన్నం పిఱన్దెజ్జుంపేశసా - ఆది
కేశవా - కూశాదకలవియిల్ కుత్తున్దై యత్తదాలిన్బం కొళ్లుమో సుఖం
తుళ్లుమో || ఇన్నం||

10. పొయ్యెన్రగట్ట్రీయదై మెయ్యెన్రనమ్మి శెయ్యప్పోగుమో - సరి
యాగుమో - నెయ్యెచ్చొరిన్దిట్టాలుం వమనోదనత్తై యుణ్ణ నేరుమో
శుద్ధంశేరుమో || ఇన్నం||

11. అల్లుంపగలుం ఉన్నై యడుక్కి లిదయచ్చుఖం అల్లవా
ఇన్నం శొల్లవా - నెల్లుక్కు ప్పాడువట్టాల్ వైక్కల్ తానే వారాదో
నిత్యనే నిత్యశుద్ధనే || ఇన్నం||

12. శొన్నసూత్తు మతిన్దు సుఖం తన్దరుళ్ వదున్దన్ సొందమే-
పరమానందమే - చిన్నసామిక్కు వేఱు దిక్కిల్లె యెను నసాన్మ
త్తెరియుమే కృపై పురియుమే || ఇన్నం||

ఇట్టి ఆర్తిఁజెంది అనన్యభక్తిచే ప్రకాశించువారు, ముందుఁ జెప్పిన తారక సాంఖ్య అమనస్క యోగములలో ప్రథమమందు తారకయోగము నభ్యసింపవలయును. ఎట్లనగా,

పద్యము॥ కనులురెండుగురుని యనుమతిగొనిమూసి । బొమల నడిమి ద్విదళకమలమునను । విమలదృష్టినిలిపి శమలలితాత్ముడై । చూడవలయు లక్ష్మ్యశోభనముల ॥ ఇట్లుజేయుచు,

శ్లో॥ శ్రీరామరామరామేతి రమరామేమనోరమే ।

• సహస్రనామతత్తుల్యం రామనామవరాననే ॥

పద్యము॥ శ్రీమనోరామ శ్రీరామరామరామ । యనుచు రమి యింతురామునియందు రామనామమువరానన సహస్ర నామతుల్య । మట్లుగావునదీనినీవవధరింపు ॥ అనిశంకరుండు పార్వతికిబోధించినట్లు,

తారకనామ త్రిరావృత్తి పఠనంబుచే దేహత్రయ అవస్థాత్రయ జీవత్రయ పారిశుద్ధ్యలై సుఖించువారే భాగ్యులు.

ఈ మంత్రప్రభావము.

పద్యము॥ నిఖిలరోగంబులనిర్మూలముగఁజేయు-భవభయంబుల నెల్లపాటదోలు । బంధనంబులపటాపంచలుఁగావించు - నొలయునాపద లనునులిమివైచు । శాత్రవవిజయంబుసతతంబుసమకూర్పు - తూలించు బహువిధదుఃఖములను । తలఁజూపకుండదుర్దశలనుతొలగించు - సకల శుభంబులసంగ్రహించు॥ పరమపావనమంగళప్రదముగాన కలితధర్మార్థ కామమోక్షములలోన । నెసగుభక్తులకొసగినిదెద్దిలేదు । ఏమిఁజెప్పుదు శ్రీరామనామమహిమ ॥ అని ఆర్యులు పలికియున్నందున,

ఈ మంత్రరాజమును సద్గురునిచే యుపదేశింపబడి రహస్యార్థ ములనెల్ల శ్రవణమనన నిదిధ్యాసములచే అనుభవమునకు తెచ్చుకొన్న వారికి దాని మాధుర్యము గోచరమగును. గనుకనే మద్గురుస్వామియు,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-కమాస్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

రామనామమేకట్కుండు-ఇంద్రస మఱియారుశమేకట్కుండు॥ రామ॥

అనుపల్లవి.

కామవిషయవస్తుక్కలై యరున్ది ప్పెరుం-కశప్పడైన్ద
వాయ్గళుక్కుం మధురంతరుం ॥ రామ॥

చరణము.

జానకిక్కుం నుఖంతన్దిడుంపోరుళిదువే - సరసిజభవశివపవనతన
యముఖ-సకలయోగిగళుం ఉగన్దదాల్ ఇదుపొదువే - ఆనదాల్ తార
కం అఖిలశుభకారకం - ఆమిదెన్రునమ్మిచిన్న-సామి తుదిక్కుం
ప్రసన్న ॥ రాము॥ అని తనఅనుభవమును పాడియున్నారు.

పద్యము॥ తారకయోగముదెలియగనేరక । వేదాంతవాక్యని
కురంబముచే । నూరకవాదించుచుచెడువారికి । మోక్షంబుగలదె
వాయుకుమార ॥ అనగా,

శ్లో॥ అకారోవహ్నిరిత్యుక్తః ఉకారస్సూర్య ఉచ్యతే ।

మకారశ్చంద్రయిత్యుక్త ఏతత్తారకలక్షణం ॥

అనునట్లు బ్రహ్మప్రణవమందలి మండలత్రయ మధ్యగతంబై
వెలుగునది తారకము. ఆ ప్రణవార్థమగు తారకబ్రహ్మమును అను
సంధానముజేయుటయే తారకయోగము. ఇట్టి యోగారూఢుల అశు
భవము నెల్లవారునుపొంది నుఖించవలయును.

ద్రావిడవృత్తము.

అచ్యుతా అమలనెన్దో అడియపర్వినై కెడుక్కుం

శచ్చుమామరున్దమెన్దో నలంకథల్ అముదమెన్దో

అచ్చువెక్కట్టియెన్దో అఱుసువై అడిసిలెన్దో

నెయ్చ్చువైతేటలెన్దో కనియెన్దో పాలెన్దో ॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-హంసేని-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఎన్నమధురమైయ్యా - రామనామం - ఎన్నమధురమైయ్యా || ఎన్న ||

అనుపల్లవి.

కన్నలో కట్కణ్ణో కన్జూరియో పాగో

కదలిక్కనియో కమలావో ఓగో || ఎన్న ||

చరణములు.

1. ఆశినియో శీనియో తయిరో పాలో-అనుఱుక్కుం నెయ్యో
వెణ్ణెయో తేనాలుం-పూశియద్రాక్షెయో తేనోశర్కరెయో-పాళియో
ఆమ్మవడైయో తానానాలుం || ఎన్న ||

2. తేన్కుమలో మనోహరమో ముఱుక్కో - తిరట్టుప్పలో
డిడ్డలి పాలన్నమో - నాన్కుటిక్కిలిదు లడ్డో జిలేపియో - నావల్
గొయ్యా మున్దిరిగళో ఎన్నమో || ఎన్న ||

3. సత్తమనాగియపుత్తిరనైప్పెట్టు - సంతోషిక్కుంతనై తాయి
నుదరమో - ఉత్తమనాయకి తానేమాలాగుంబో - దూడలిల్ కణవ
నుణ్ణం అదరమో || ఎన్న ||

4. మేధావిగళాగి నిత్తియముక్తరాయ్ - విశ్ణుం దివ్యకవిగళో
వాక్కుక్కుం - ఆధారమాయిరుక్కినదుం అల్లూమల్ - ఆనందచిన్న
సామిదాసన్ నాక్కుక్కుం || ఎన్న ||

పంచముద్రలు.

పద్యము|| వరుసన్ భేచరియన భూచరియన | మధ్యమయనంగ
షణ్ముఖియనగా | వరశాంభవియనంగల వీధరలోపలముద్రలెదు తార
కమునకున్ ||

1. కనులుమూసియైన కడువిచ్చియైనభూమధ్యమయనచూపు
మలచినిలిపి | యూర్ధ్వముఖిముగ్గాగ నొనరజూచినది | భేచరియను
ముద్ర కీశవర్య ||

అనగా చూపునుత్రిప్పి భూమధ్యమమున చిదాకాశమునుఁ
జూచుచుండుటయే భేచరిముద్ర.

రాగం - కాంభోది - తాళం - చాపు.

1. ఇదియేభేచరిముద్ర ఇదినిత్యమగును - పదిలంబుగసాధింప
బ్రహ్మాంబేయగును || ఇది||

2. చూపునిలిచినయపుడు రూపంబుగనుపడును - చూపురూ
పొకటిగా పాపయగుపడును || ఇది||

3. పాపమధ్యమునందు పరంజ్యోతిరూపమై - దీపంబుకను
పడును దివ్యపురుషులకు || ఇది||

4. అనయమగు చిత్తంబు లయముజెందినపుడే - బయలులో
బయలు నిర్భయలుంగనుపిన్చున్ || ఇది||

5. బయలులోపలనున్న ప్రణవంబురంజిల్లు-వేయి రేకులమీద
వెలుగుగనుపించున్ || ఇది||

6. సత్తు అనెడివత్తి సరసత్వముగజేసి - చిత్తు అనెడి చమురు
చేవత్తిముట్టించి || ఇది||

7. చిత్తమలినముబాయ శ్రీగురునిసత్కృపను - ప్రత్యక్షమేగంటి
పతిగానఁబడును || ఇది||

2. పద్యము|| లోచనములుకదలింపక | ఆచార్యోక్తస్వ నాసికాగ్రం
బెవుడున్ | గోచరముగఁజూచిననది | భూచరియనుముద్రయగునుబోధ
శరణ్యా ||

3. పద్యము|| కనులుసగముమూసి ఘననాసికామధ్యసీమయందుఁ
జూపుఁజెదరసీక - నిలిపిమీదనున్న నిటలంబుఁగాంచిన | మద్యలక్ష్మ్యమగు
కుమారతిలక ||

4. పద్యము|| కర్ణలోచననాసాయుగంబుమూసి | మలచిభ్రామధ్య
మమునచూపులనుమనము | నిలిపివరనాదబిందుచిత్కళలఁగనుట | షణ్ముఖ
ముద్రయండ్రుపజ్జనులువత్స ||

కీర్తన. రాగం-యమకులకాంబోది-తాళం-చాపు.

1. ఇదిరాముక్తితోవ ఇదిరాసాధించు - అదిరాబూటకము
ఒప్పుదురానామతికి - వదలకగురుగొల్పు టిదిరా నెరనమ్మి - పదబడిలో
చూపుచెదరనీయకురా || ఇది||

2. బొమ్మరింటిలోమంచి సొమ్మయున్నదిరా-సొమ్మజూచేటం
దుకు చూటియున్నదిరా - నెమ్మదిచూటికియొక నేర్పుయున్నదిరా -
నమ్మరా ఇదికంటనాటియున్నదిరా || ఇది||

3. ఆరుతోవలుమూసి అందురొదవినుచు-ఏరూలుమూడన్న
ఏకాంతమునను-ధీరాత్మయొకచిన్ని దిడ్డిదూరుచును-కారుచీకటిలోన
కదలకనిలిచి || ఇది||

4. పొలుపొంద గురుమంత్ర భూతియెదచల్లి - తెలివిచీకటిగూడ
దీవిముట్టించి- భలుభల్లని తెల్లవారె భానుడుదయించె - అలపట్టపగ్గలై
చుక్కలుగానుపించె || ఇది||

5. వెలయభ్రామధ్యమందు వెలుగుదీపించె - చెలరేగికళలతో
చంద్రుడుదయించె-అలరుచు ఎఱుకతో అమరిచెన్నోందె-ఇలమిదపూ
దోట ఏమన్నగురుడు || ఇది||

పద్యము || అంతర్లక్యముబహిరత్యంతవి | నిశ్చలసుదృష్టి
యపగతపవన | స్వాంతవికారముగలయది | వింతయగుచునొప్పు శాం
భవీముద్రయనక ||

ఇట్టి యోగాభ్యాసముఁ జేయువారలలో ననేకులకు ననేక
విఘ్నములు సంభవించుటవలన నిది సాధించుటకు శక్యముఁగాని
దని శంకింప, దేహవాసన, లోకవాసన, శాస్త్రవాసనలను త్రివిధ
వాసనలచేఁగలుగు ఆశలన్నియువిడిచి సద్గురుని సమీపమున నివసించి
యతని పాదారవిండములయందలి యనన్యభక్తిఁగలపార్వై సద్భక్తి
సహితముగ తారకబ్రహ్మము నుపాసనఁజేయువారికి అన్నివిఘ్నము
లు దూరమగును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-దర్భారు-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

పనిడరే వరుగిన్రదు - మానిడరే || పని||

అనుపల్లవి.

హనిడ తైక్కోరి - వణజ్జి నామప్పగిల్
మధురమణిన్దుకొళ్లుం చతురరావీరాగిల్ || పని||

చరణములు.

1. అజనైత్తరుం ఉన్ది అంబుజనై మత్తైగళోదుం- నిజనై యనవ
రతం భజనైప్పణ్ణవీరాగిల్ || పని||

2. వర్ణాశ్రమప్పడి నుపర్ణామాథకన్దైయిల్ - కర్ణానందమడైన్దు
సార్ణావరావీరాగిల్ || పని||

3. ముక్తియుం అనంతశక్తియుం అధిగ-విరక్తియుంతరుం రామ
భక్తి పణ్ణవీరాగిల్ || పని||

4. మన్నవనాగ్గినై యిన్నడైశ్రతిన్దు-చిన్నసామిదాసన్ శొన్న
దటివీరాగిల్ || పని|| అనిబోధించి గురుండుమరల,

శ్లో|| అంతర్లక్యం బహిర్ద్వప్తి ర్నిమేషో న్యేషవర్జితా ।

ఏషాసా శాంభవీముద్రా సర్వతంత్రేషుగోపితా ॥

ఈ శాంభవీముద్రకు లక్యములు మూడుగలవు:—

శ్లో|| త్రిషులక్యేషుయోబ్రహ్మ సాక్షాత్కారంగమిష్యతి ।

జ్ఞానేనాదమనోవృత్త్యా లయతోరాజయోగవత్ ॥ అనగా,

వ|| కనురెప్పలురెండు కలియఱుమాసి నాసికాగ్రమందు చూపు
నిలిపి జ్యోతిర్మయ దీపాంకురంబుగా భావించి తత్తేజంబునుఁ జూచు
చుండుటయే ఆమాహాస్యదృష్టి; ఇది అంతర్లక్యము.

2. కనురెప్పలురెండు, మూడుపాళ్లుమూసి వెలవలి రెప్పపాటు
లేకుండునటుల మధ్యనాసికాగ్రంబునందు దృష్టియుంచి చెడరకుండు

సమస్త సమస్తములముగ్ధ జ్యోతిరూపంబుగా జూచుట పాథ్యమి
దృష్టి; ఇది బహిర్లక్ష్యము.

3. ముఖము కొంచమెత్తి నల్లగుడ్డు పైరెప్పల యందు పోలా
గుజ్జేసి అడుగురెప్పలలో తెల్లగుడ్డువెలుపల కనుపించులాగునుంచి
చలనములేక స్థిరబుద్ధిగలవారై జ్యోతిమయకాశంబునుబొడగెని.
తత్తేజోమయంబున సర్వంబునుమఱచి నిరామయంబైన బ్రహ్మనిష్ఠ
శుద్ధ్యలక్ష్యంబునబడును.

రాగం-సారాష్ట్రం-తాళం-చాపు.

పల్లవి.

యోగిగావలెరా - తారకరాజ - యోగిగావలెరా॥ యోగి॥

అనుపల్లవి.

యోగిగావలెనఖిలభోగవిరాగియైసంసారదుఃఖ - వియోగియై
మోక్షలక్ష్మీసంయోగియై రంజిల్లుచుశివ॥ యోగి॥

చరణములు.

1. పవనంబంధించి-కుండలి ఊర్ధ్వపదముకుబెంచి॥ తవిలిపోడ
శ్చదళవిశుద్ధం బవలతారకమండలముపై - నవవిధగుబులద్రించి మోయు
ప్రణావరవమును గలిసికొని శివ॥ యోగి॥

2. కన్నులుమూసి-నన్న పుదిష్టి తిన్న గదీసి॥ తన్నెగుంగకమిన్న
జూచుచు వెన్నెలన్నియునేకముగనొక - వెన్నెయై చెలువొందివెలు.
గుచు నున్న దీప్తముగ్గలిసికొని శివ॥ యోగి॥

3. శిరమధ్యమునను-బ్రహ్మానందం పరిపూర్ణమునను॥ వరసుధా
రసపానపరవశభరితముననిరవుకొనినిరతము- షరమదత్తాత్రేయగులజుని
షరమగురువరుగ్గలిసికొని శివ॥ యోగి॥

వచనం॥ పదికళలుగల అగ్ని మండలంపన్నైండుకళలుగల సూర్య
మండల, పదిమూడుకళలుగల చంద్రమండల, ఈమూడుమండలములయందు

దలి ముప్పదియెనిమిదికళలనుఁ జూచుటకు సాధనములైన అంతర్లక్ష్మ్యముఁగల భేచరి షణ్ముఖ శాంభరి, బహిర్లక్ష్మ్యముఁగల భూచరి, మధ్యలక్ష్మ్యముఁగల మధ్యముద్రలలో నొకముద్రను,

పద్యము॥ సన్ధురుప్రోక్తముద్రచే శ్రవణయుగము । మూసియా
లింప ప్రణవంబు మోయుమొదల । చిణియనుచు సంతటను చిణిచిణి
యటచు । మించి గెండవమారుఘోషించుననఘ ॥

అనునట్లు బ్రహ్మప్రణవ దశవిధనాదములగు చిణినాదము చిణి
చిణినాదము, ఘంటానాదము, శంకనాదము, వీణానాదము, తాళనా
దము, వేణునాదము, భేరీనాదము, మృదంగనాదము, మేఘనాదము
లను ఆలించి, చిద్బిందువును ఆబిందువందలి చిత్కళలను దర్శించి
సుఖింపవలయు.

శ్లో॥ ఆగమార్థంతుదేవానాం గమనార్థంతురాక్షసాం ।

కురుఘంటారవంతత్ర దేవతాహ్వనలాంఛనం ॥

ఇట్లు ఆలించినపిదప,

పద్యము॥ సలలితేంద్రియగోపికలువరప్రీతిచే - చనుదెంచి తను
పోందిసంతసింప బ్రహ్మదండిలతావిభాస్వదా ధారాధి-కపికావళిమహావి
కాసమొందఁ ప్రస్ఫుటీకృతపటుస్ఫుటకుండలీంద్రుఁడ-త్యానందకరముగ్గా
నాడుచుండ । పొందుగా భ్రామధ్య బృందావనమ్మున-ప్రత్యక్షబోధగో
పాలమూర్తి॥ విమలమానసపవనహస్తములచేతఁ తన సుషుమ్నా మురళి
లీలదాల్చి మధుర-గాన మొనరించెననగనోంకార మలఘు । వేణునాద
స్వరూపమై వెలయునంత.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-తోడే-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మేఘం ఇఱంగిన వైభోగ తై ననాగ

విశమ్భకేశుం మనదొనాగ ॥ మేఘం॥

అనుపల్లవి.

ఏకచిత్తనాగి నమ్మం - ఇవనుష్టైబ్బక్కణ్డై
ఇష్టవరం తద్దేన - నియంబుం గర్జనైకొణ్డై || మేఘం||

చరణములు.

1. దాసనామెనదు తాపతపనకిరణత్తాలే-దాగమాగక్కరుణా
సాగరత్తిలారుక్కాలే - నేశమాయ్ త్తణ్ణీరుణ్ణీన్ద్ర) నీలమలైయైప్పోలే -
నెట్టినడువిరుక్కుం నిర్మాలాకాసత్తి మేలే || మేఘం||

2. భక్తియెన్నుం కైలాస పర్వతత్తినిల్ నామ - ప్పలమరంగళో
శైవ్వైయాయ్ ప్పయిరాగుంబడివామ - వెట్టిక్కోదండ ఇన్ద్రవిన్ద్రోడుం
కమలధామ - మిథిలైవల్లియెన్నుం మిన్నలొడుం రామ || మేఘం||

3. మానస సరోవరంవాచూత్ వహ్నియచ్చైయ్య-మతికంజత్తటి
వన్నం మగిట్టన్దులావివెయ్య - దీనత్వచకోరంచిదయమారిపెయ్య -
చిన్నసామిదాసక్ జీవనసాధకం డయ్య || మేఘం||

ఇందు జెప్పబడినతాపము ఆధ్యాత్మిక, ఆధిభౌతిక, ఆధిదైవికమని
త్రివిధంబు.

వ|| తన శరీరమునకుఁగలుగు చలిజ్వరము తలనొప్పి మొదలగు
వ్యాధులవలన సంభవించెడు బాధలననుభవించునపుడును, తన యింద్రి
యములకుఁగలుగు గ్రుడ్డితనము మూగతనము మొదలగునవి సంభ
వించునపుడును, నేను వ్యాధిగ్రస్తుడను గ్రుడ్డిని మూగను అని
దుఃఖించుట ఆధ్యాత్మికతాపము.

2. పంచభూతములవలన బుట్టినవై తనకు నన్యములై తోచెడు
నరులువలనను, పులులు కుక్కలు తేళ్ళు మొదలైన జంతువులవలనను
కలిగెడు బాధలచేతను, తనకు నన్యులైన భార్యలు పుత్రులు మొద
లగువారికి సంభవించు వ్యాధులవలన తనకు గలుగు దుఃఖముచేతను
పరితపించుట ఆధిభౌతికతాపము.

౩. తనకు నన్యమైన ప్రపంచమునకు అతివృష్టి అసౌవృష్టి గలుగుటయు, పిడుగులు మంటపములు జనులుమీదబడుట మొదలగునవి సంభవించుటను తానుజూచి లోకులకిట్టి కష్టములు పుట్టుచున్న పే నాకే మిక్కిడు మూడబోవుచున్నదో యని దుఃఖించుట ఆధిదైవికతాపము.

తాను దేహేంద్రియాదులకు విలక్షణుఁడు నిర్మలుఁడు నిరాకారుఁడని దైవియక ప్తజ్ఞెప్పబడిన తాపత్రయములచే దహింపబడు నపుడు శ్రీగురునియొక్క అష్టార కరుణచే ఆత్మారామమేఘము నహారాకాశమున వర్షించిన, తాను దేహేంద్రియాదులకు సాక్షినని జ్ఞానోదయముచే, తనకు నిట్టి తాపములు ఛల్లారును. ఈ తాపత్రయము సాక్షినగు నాకులేదని యెఱుంగువారే జీవన్ముక్తులు.

శ్లో॥ బ్రహ్మనాంజన్మనామంతే జ్ఞానవాన్ మాంప్రపద్యతే ।

వాసుదేవస్సర్వమితి సమహాత్మాసుదుర్లభః ॥

అనునట్లు బ్రహ్మజన్మసంసిద్ధియైనగాని స్వాతిరిక్తవస్తు సత్వజ్ఞాన భూన్యమైన బ్రహ్మజ్ఞానము గలుగ నేరదు. అంతపర్యంతము జననమరణములను అలలుఁగల సంసారనదీప్రవాహమందు ముణుగురు తేలుచు, తాపత్రయభాధ జీవునివడలదు. గనుక తాను పూర్వజన్మములయందుఁ జేసిన పుణ్యాపాపమిశ్ర కర్మఫలములైన శుఖదుఃఖములను,

శ్లో॥ అవశ్యం అనుభోక్తవ్యం కృతంకర్మ శుభాశుభం ॥

అనునట్లు అనుభవించే తీరవలయునని మనశ్చలనములేక,

షడ్యము॥ ఏకాలంబున ఏవయస్సున నరుండేవూర ఏభూమిలో, ఏకర్మంబునమాచరించవలెనో ఏమేమిచేకూడునో । ఆకాలంబున ఆవయస్సున నరుండేవూర ఆభూమిలో । ఆకర్మంబు సమాచరించును, శివా తథ్యంబు ధాజోత్తమా ॥

షడ్యము॥ ఎచ్చటజన్మభూమి తనకెచ్చటజీవనమెందుసౌఖ్యమో । ఎచ్చటభేదమో మరణమెచ్చట సంపదలెందుగల్గునో । అచ్చటకీడ్పువాని విధి అంబుజగర్భునికై నశక్యమా । వచ్చెడికిడుమేలొకరివల్ల వచ్చెననంగ వచ్చునే ॥

అని యోచించుచు; సర్వకాల సర్వావస్థలయందును భవసాగర
మును దాటించు ఆత్మారామునియందే తమ చిత్తమును సుస్థిరముగ
నుంచి కృతార్థులై యుండవలయును.

ద్రావిడకీర్తన: రాగం-బౌళి-తాళం-ఆది:

పల్లవి.

రామనైమిషవాదే - మనదే - రామనైమిషవాదే || రా||

అనుపల్లవి.

కోమళమామేవర్ భాషిత్తాలుం

కోపంకొణ్ణెవర్ గళ్ ద్వేషిత్తాలుం || రా||

చరణములు.

1. ఎవర్ గళెడు తైత్తిన్దుధూషిత్తాలుం - ఎవర్ గళెడు తైత్తిన్దు
భూషిత్తాలుం - అవమాంభవక్కడర్ శోషిత్తాలుం - అల్లదధిగమాగ
ఘోషిత్తాలుం || రా||

2. తొన్దిరవుగళ్ తొడుత్తవర్ కొత్తైత్తాలుం - తోణుంఅభీష్ట
మెల్లాంపక్రత్తాలుం - ఇన్దిరియంగళ్ వెళియినిలిక్రత్తాలుం - ఇష్టదేహం
పుక్రవాయ్ ప్పుక్రత్తాలుం || రా||

3. బంధుజనంగళెల్లాం కళిత్తాలుం-పరిజనంగళుం ఆగ్గినైయళి
త్తాలుం-ఎన్తుణైయెనెడుత్తైవర్ ముళిత్తాలుం - ఇల్లాళుం అలక్ష్మ
మాయ్ ప్పళిత్తాలుం || రా||

4. అన్బనెన్రుకొణ్ణాడీయుగన్దాలుం-ఆశైప్పగెయినాలలెన్రునొన్దా
లుం-ఇన్బతున్బంగళై యెవర్ తన్దాలుం-ఎన్దవేళైయెదెదువన్దాలుం|| రా||

5. దుష్టకరుమంగళై తొగుత్తు మెన్మేలుం - స్వరూపలాభ తై
యడెన్దవన్ పోలుం-శిష్టవేడంకొన్ద తిరుడనెన్ద్రాయిం-చిన్నసామియెన్ద్రా
లుం ఒరుక్కాలుం || రామ||

అనిబోధించి గురుండు మఱల,

పద్యము॥ ప్రతనుప్రాణమనోగ్రస్థిత బుద్ధియే । బిందువందుచె
లగెడి ఆత్మప్రతిబింబమే । కళ పవనోన్నత ఘోషమే । సుమ్ము ప్రణవ
నాదమువత్సా ॥

అనగా ప్రాణవాయుఘోషమే ప్రణవనాదము ఇదియే అకా
రము; మనస్సునకు అగ్రమందుండుబుద్ధియే బిందువు ఇదియే ఉకారము;
ఇందు ప్రతిబింబమైన ఆత్మయేకళ ఇదియే మకారము: ఈ మూడుఁ
గూడిన ప్రణవమే తారకంబు.

శ్లో॥ పంచభూతాదినయోగా జ్ఞాయతే నాదసంజ్ఞికం ।

హృచ్చిత్తబుద్ధిసంయోగా జ్ఞాయతే బిందుసంజ్ఞికం ॥

క్షేత్రజ్ఞజీవచైతన్యం కళానామేతివిశ్రుతః ।

బిందునాదకళాతీతం ప్రణవం మోక్షదాయకం ॥

పద్యము॥ ఆనాదబిందుకళల స్థానంబడుచు వానిగనుపురుషుఁడె
ప్రజ్ఞాన ఘనుఁడైనరాముఁడు నానావిధ తత్వములకు నాఘుఁడుపుత్రా॥
అని బోధించి తనయనుభవమును దెలుపుట:—

కీర్తన. రాగం-కల్యాణీ-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

నేజూచినానే - బ్రహ్మమునాలో ॥ నే॥

అనుపల్లవి.

నేజూచినానమ్మ నెలతరోతారక

రాజయోగమునందు రంజిల్లునద్దురుని ॥ నే॥

చరణములు.

1. కన్నులనడుమను సన్న బిలంబులొ-నున్న తమైనట్టి పున్నమ
చంద్రుని ॥ నే॥

2. చూపులలోపల పాపలనడుమను-వ్యాపించివెలిగేటి అపరం
జ్యోతిని ॥ నే॥

3. పాలభాగమునందు నీలజ్యోతులనడుమ - వాలలాడుచున్న
వరలింగమూర్తిని ॥ నే॥

4. చక్కురాగ్రమునందు అక్షయవీధిలో - నిక్షేపముగవెలిగే
సాక్షిభూతముసాలో॥ నే॥

5. చందమామనడుమ కుందసాకృతియేమో - ఆనందముగవెలి
గె హరిపోతుటారయ్యను ॥ నే॥

ధ్రావిడవిరుత్తం.

పంగయక్కణ్ణనెన్లో పవళచ్చెవ్వాయనెన్లో
అంకదిరడియనెన్లో అంజనవణ్ణనెన్లో
శెంకదిర్ముడియనెన్లో తీరుమరుమూర్పనెన్లో
శంఖుచక్కరత్తనెన్లో జాతిమాణిక్కత్తైయే.

ద్రావిడకీర్తన.

రాగం - పరజు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఎన్నశొల్వేన్ ఐయ్యన్ అళిగు - ఇంగుదానేనీపళుగు॥

అనుపల్లవి.

మున్నంకానమునీగళినమే - మోహిత్తదనైయూహిత్తుమనమే॥ ఎన్న॥

చరణము:

బిరమనాదిదేవర్ గళుం ఏకో - బిత్తురుగుం గుణమదనాల్ కో
కో-దరశయనన్ తన్నురువంపాగో-సర్కరైయో చిన్నసామినాన్ ఓగో॥

శ్లో॥ దేహేతుపశ్చిమేభాగే వీణాదండాఖ్యదేహభృత్ ।

దీర్ఘాస్థిమూర్ధపర్యంతం బ్రహ్మదండితికథ్యతే ॥

శ్లో॥ తస్యాంతేసుషిరంసూక్ష్మం బ్రహ్మసాడితిసూరిభిః ।

ఇడాపింగళయోర్మధ్యే సుషుమ్నా సూక్ష్మహువిణీ ॥

అనగా శిరోమణియగు సుషుమ్నా నాడియందు “ సర్వప్రతి
ష్ఠితంతస్త్రిక ” అనునట్లు ఆపోజ్యోతియై వెలుగు ఉత్కృష్టమైన తేజస్సు
ను, నామరూపాత్మకమగు దృశ్యప్రపంచము నతిక్రమించి అపుడపుడు
కారణోపాధియగుమాయను దూరముగఁజేయుచు జూచి తన్నయమై
యుండవలయును.

పద్యము || శ్రీకల్యాణగురూపదేశరసమై తేజప్రవాహంబునై
లోకాలోకములెల్లనిండిఘనమై లోమఁద్రనిదై నురా | నీకంబుఁగను
త్రోవకాదిగతియై నిక్షేపమైనిత్యమై | రాకల్పోకలు లేకతావెలుగు
సద్బ్రహ్మంబుకేమొక్కెదఁక ||

హంసవర్ణన.

ప|| సర్వదృశ్యములకుసాక్షియగు శ్రీరామతత్వమే హంకారం
బు; మహావికారియై దృశ్యరూపిణియగుప్రకృతియే సకారంబు; దీని
మధ్యగతబిందువే జీవుఁడు.

పద్యము || వినుమాపురుషప్రకృతులఘన | తాదాత్మ్యంబుమ
ధ్యగతబిందువుగా | పునహంసయనగజీవుండనిల | మనోయుక్తుఁడగు న
తఁడువెలుంగుక ||

ప|| ఇందుఁజెప్పబడినతాదాత్మ్యము త్రివిధంబు:—

1. చిత్తు అహంకారమందుప్రతిబింబించి ఆప్రతిబింబమును అ
హంకారముంగూడి తప్తాయఃపిండమువలెనొక్కటై చిత్తువలెతోచును;
ఆచిత్ ప్రతిబింబమునఁగూడిన యహంకారమునకు ఆప్రతిబింబముతోడి
తాదాత్మ్యము సహజన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

2. ఆచిత్ ప్రతిబింబమునుగూడి చిత్తువలెఁదోచునట్టి యహం
కారము స్థూలదేహముతోడితాదాత్మ్యము, జాగ్రత్ భోగమైనకర్మ
ముజనించునపుడుజనించి ఆకర్మమునశించెనేని తానునునశించును; ఈ
కారణంబువలన స్థూలదేహము చేతనంబువలెఁదోచును; ఇదియే కర్మ
జన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

3. నేనుబ్రాహ్మణుడను శూద్రుడను సన్యాసిని గృహస్థుడను అను చిత్తవృత్తులతోఁగూడియుండెడు అహంశబలత్యైర్థమైన సాక్షితోడి తాదాత్మ్యము భ్రాంతిజన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - బ్యాగ్ - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

భ్రాంతిపొల్లాదె - జీవత్వ భ్రాంతిపొల్లాదె॥

అనుపల్లవి.

శాంతియిల్లామల్ చంచలమేర్కుం - జగత్తెనానావిధమాయ్ ప్పార్కుం॥ భ్రాంతి॥

చరణము.

ఇరున్దనడన్దుకిడన్దెన్ద్రున్దుం ఇన్దదేహంజడమెన్ద్రు - తెరిన్దుకొళ్ళామల్ హితాహితంగ్గళె దేహం శెయిదదెన్ద్రునిన్ద్రు । పొరున్దుంతన్నితె పూన్దు మెయ్జ్జాన-బోధంకొన్దు పరిపూరణవాన - పెరుంశరీరప్పొరుళ్ళ మయమోన - బ్రహ్మనంద విరోధియాన॥ భ్రాంతి॥

వ॥ అనఁగా సర్వాధిష్ఠానమైన ఆత్మస్వరూపము తాననియె టుంగనందున ఈ భ్రాంతిజన్యతాదాత్మ్యముఁగలిగెను. ఎవ్వరు తాదాత్మ్యత్రయమును సద్గురుసన్నిధినివిచారించి యిది యహంకారాదులకు గాని సాక్షియు నిర్వికారియు అనంగుఁడునైన తనకు భేదనియ్యెరుంగుదురో వారే రాజయోగులు.

రాగం - లలిత - తాళం - ఆది.

1. సువ్విరాజయోగికిని సువ్విముక్తికాంతకును-సువ్వియనుచు పాడలే సుదతులందరు॥ సువ్వి॥

2. శ్రీకరంబుగాను నేడు శివునికల్యాణమిపుడు - శ్రీకైలాసము యుఁ జేయుచుండిరి॥ సువ్వి॥

3. అండపిండమనెటిబ్రహ్మాండమధ్యమేడలోను - విష్ణురుద్రు
డజునితోటి వియ్యమందిరి॥ సువ్వి॥

4. ముక్తికాంతతోనుగూడి మూలవీటియందునెక్కి - భక్తి
హెచ్చియెక్యమిచ్చె పాపరావె॥ సువ్వి॥

5. ఓంకారలక్ష్మీరావె ఓం ఆపోజ్యోతిరావె - సాకారచెలియ
రావె సత్తురావె॥ సువ్వి॥

6. కోటిశబ్దునాదురావె కోటిమూలదంచుదాము - సూటిబిం
దునుందరిరావె సుమనరావె॥ సువ్వి॥

7. స్వాతికాకళయురావె సాంఖ్యతారకాంగిరావె - సదయ
అమనస్కరావె శాంభవిరావె॥ సువ్వి॥

8. చతురాక్షురిచక్రిరావె షడాక్షురిముద్రిరావె - విదితదశాక్ష
రిరొరావె విమలరావె॥ సువ్వి॥

9. ద్వాదశాక్షురిరొరావె దైవఋషాక్షురిరావె - తత్త్వద్విద
శగాదిలోను దంచుదాము॥ సువ్వి॥

10. ప్రకృతివడ్లువికృతివడ్లు ప్రళయవడ్లుపంచవడ్లు - సుకృతివడ్లు
సూర్యవడ్లు సూచిపాయ్యరె॥ సువ్వి॥

11. కర్మవడ్లువిషయవడ్లు జ్ఞానాజ్ఞానవడ్లు - ఘర్మవాయువడ్లు
దెచ్చి మరియుఁబాయ్యరె॥ సువ్వి॥

12. ఈషణత్రయపువడ్లు వేషషడ్వర్గువడ్లు- దూష్యభావికార
వడ్లు దుర్మతవడ్లు॥ సువ్వి॥

13. నీటుగాషడూర్మివడ్లు నిత్యషడ్భ్రములవడ్లు - విస్ఫుటప్త
పాశవడ్లు ఇంద్రియవడ్లు॥ సువ్వి॥

14. తాపత్రయపువడ్లు తత్త్వపంచవింశతివడ్లు- అష్టగర్భమత
పువడ్లు అడవివడ్లు॥ సువ్వి॥

15. జ్ఞానేంద్రియమునలం జ్ఞానకంకణంబుగట్టి - నిదానసిద్ధా
ససమందు దంచుదాము॥ సువ్వి॥

16. భేచరిముద్రతోటి కీలుపొట్టుడదంచి- మంచినన్నబియ్య
మిచ్చుడు మరియుచెయ్యరే॥ సువ్వి॥

ఇట్లురాజయోగులకు సువ్విపాడమనుచు, గురుండుమఱల

శ్లో॥ పట్టతానిగణేశాయ పట్టహాస్రం స్వయంభువే ।

విష్ణవేపట్టహాస్రంతు పట్టహాస్రం పినాకినే ।

సహాస్రంతత్తేనైవై సహాస్రం సరమాత్మనే ।

సహాస్రంవకంగురవే అర్పయామి కృతంజపం ॥ అనగా,

వ॥ గుదస్థానంబున వ శ వ స చతుర్వర్ణగంబై, చతుర్దశయుక్తం
బై, త ప్తకాంచనపుష్పసన్నిభంబై, పృథ్వీమందిరంబై, ఘ్రాణకారణంబై,
మూలాధారచక్రంబు రంజిల్లునందు వినాయకునకు 6000లును; లింగ
స్థానంబున బ భ మ య ర ల పడ్యర్ణగంబై, పద్దశసమన్వితంబై, రక్త
వర్ణంబై, ఆపోమందిరంబై, ఉసనాకారణంబై, స్వాధిష్ఠానచక్రంబు రంజి
ల్లునందు చతుర్ముఖునకు 6000లును; నాభిస్థానంబున ఉ థ ణ త థ ద
ధ న ప థ దశవర్ణగంబై, దశదశసమన్వితంబై, పీతవర్ణంబై, తేజోమంది
రంబై, నేత్రకారణంబై, మణిపూరకచక్రంబు రంజిల్లునందు శ్రీమహా
విష్ణునకు 6000లును; హృదయస్థానంబున క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ ఞ
ట ఠ ద్వాదశవర్ణగంబై, ద్వాదశదశసమన్వితంబై, శ్వేతవర్ణంబై, వా
యుమందిరంబై, త్వగింద్రియకారణంబై, అనాహతచక్రంబు రంజిల్లు
నందు రుద్రునకు 6000లును; కంఠస్థానంబున అకారాదిషోడశ వర్ణగం
బై, షోడశదశసమన్వితంబై, నీలవర్ణంబై, ఆకాశమందిరంబై, శోత్ర
కారణంబై, విశుద్ధచక్రంబు రంజిల్లునందు జీవాత్మునకు 1000లును; భూ
మధ్యస్థానంబున హం ఊం అను ద్వివర్ణగంబై, ద్విదశసమన్వితంబై, మా
ణిక్యవర్ణంబై, అంతఃకఠణమునకును తద్వృత్తులగు క్ష ర్తక్రియ హేతువు
లను బాహ్యత్రిపుటులు, జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయములను అంతఃత్రిపుటులు,

ద్రష్టు దర్శన దృశ్యములను మధ్యత్రిపుటులు ఈ నవవిధనంస్కారములు, లేక, అంతరనవవిధప్రపంచమునకు మందిరంబై, ఆజ్ఞాచక్రంబు రంజిల్లు నందు పరమాత్మునకు 1000ను; బ్రహ్మరంధ్రస్థానంబున ఓంకార వర్ణగంబై, సహస్రదశసమన్వితంబై, కోటిసూర్యప్రకాశమానంబై, అంతఃకరణమునకును తద్వృత్తులకునువిలయస్థంబై, సహస్రారచక్రంబు రంజిల్లు నిందు శ్రీగురుస్వామికి సహస్రంబును ఇట్లుప్రతిదినంబు శ్రీగురుపదేశ ముద్ర మంత్ర ధ్యానక్రమపూర్వకంబుగా సమర్పించు యోగి బ్రహ్మభేత్తదర్శనముచే జ్ఞానవంతుడై జీవన్ముక్తుడగును.

ధ్రావిడవిరుత్తం.

అల్లల్ పడుం ఓరొన్నడు వాసల్ పెరువాసల్
ఆరుంఅఱివార్ గల్ అఱియార్ గ లొరువాసల్
శొల్లప్పడు తిల్లెచ్చిఱువాసల్ పడిమిదే
శూక్రంపలకరణాదిగల్ వాక్రంమణివాసల్
తిల్లెప్పదియఱుగే యడైయాళమెనలాగుం
శేరుంకనికాణుం పశితిరుం పరత్తోడుం
శెల్లప్పడుం అల్లల్ పలనూల్ కట్టదినాలే
శిన్నంశిఱువాసల్ పుగలామో శొలుమనమే.

ధ్రావిడకీర్తన. రాగం - కళ్యాణి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

తిరుముక్కుడలిల్ తీర్థమాడినానే - పట్టయశీవరత్తెక్కడేనే||

అనుపల్లవి.

ఒరుముక్కుడలుమట్టోరుముక్కుడలుంపోగ - ఇరుముక్కుడలైయుం ఇళున్దు పునిదనాగ|| తిరు||

చరణములు:

1. కువలయ త్తిల్ శిలన్త కు త్తనూరిల్ నిన్రు - వీవహారప్పద మే
నుం వెంగళత్తుర్ శెన్రు - అవమాగుంకామప్ప లాట్టైయుం తాణ్డి
నన్రు - తవప్పగైయాంశీన విషాట్టైయుంతాణ్డియిన్రు|| తీరు||

2. ఆశైయాంవేగవతి ఆట్టైయుంతాణ్డివిట్టు - మాశుదవుం
మోహక్కచ్చి మానగర్ పుటప్పట్టు - వాసమదాదిదణ్డు శీవరంవిట్టిన్న
ముంనట్టు - కాశినియిల్ వారాద సంకల్పంపణ్ణినదైత్తోట్టు|| తి||

3. శొన్నపొరుళటిన్దు శుద్ధచిత్తరాయ్ప్పణ్డు - తున్నుంభవం
బ్రహ్మిన్దు శుభరూపనాగుంవిణ్డు - పొన్నడిగళిల్ తొన్దు పురివార్ గళెన్రు
కన్దు - చిన్నసామిదాసకా తెరివిత్తానందంకొణ్డు|| తి||

వ|| గర్భగృహమునందలి యుంచయున్న దీపకాంతి తలుపునం
దులద్వారా వెలుపలికి ప్రసరించులాగున శిరస్సులోపల సహస్రారము
నందు జ్యోతిర్మయముగానున్న శుద్ధసత్వ ఆత్మారామప్రకాశము సహ
స్రారమునకు అధఃప్రదేశముననున్న బ్రహ్మారంధ్రమునుండి వెలుపలికి
ప్రసరించుచుండును. ఈ శుద్ధసత్వభాగప్రభకు ప్రజ్ఞయని చెప్పబడును.
ప్రపంచనిషయములకు నెల్ల సాక్షిభూతమైయుండు ప్రజ్ఞానమను ఆత్మా
రాముని సద్గురుముఖముగ “ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ” యను మహావాక్య
ద్వారా నెరుంగవలయును. ఇట్టి యాత్మారామస్వరూపము నేరుగక
లోకులు ఆత్మయందు మిథ్యాజీవత్వము నొకదానినారోపించి బహు
విధదుఃఖములననుభవించుచున్నారు. స్థిర నిర్మల నీశ్చల చిత్తవృత్తిగల
వైరాగ్యసంపన్నులు దేహమునకును ఇంద్రియములకును ప్రాణమున
కును అంతఃకరణములకును జీవాంధకారమునకును అవ్వల వెలుగుచు
న్న ఆత్మస్వరూపము సద్గురునన్నిధిని శ్రవణమాత్రంబున దృఢముగ
దెలిసికొని యానందింతురు. మధ్యమాధికారులు పైజెప్పిన నియమం
బుతప్పక ప్రతిదినంబు యామధ్యయంబునభ్యసించిన షణ్మాసంబుల

కును, మందప్రజ్ఞులు సంవత్సరంబునకును; కేవలమూఢాత్ములు ద్వాద
శవర్షంబులకు పరమసూక్ష్మ తారకయోగ సిద్ధిజెంది సుఖింతురు.

ద్రావిడకీర్తన-రాగం-వసంత-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

తోట్టమొనుపోట్టోం - ఇదై దుష్టర్ కిట్టవోట్టమోట్టోం॥ తో॥

అనుపల్లవి.

వాట్టమీల్లాదమాననకొసార్ త్తిల్ - పారియిత్తెక్కుంవగ్గె శెయ్
దుతీర త్తిల్॥ తో॥

చరణములు.

1. రామనామద్రాక్షై-నడువిల్ వైత్తదపేత్తై వామదేవకానర్వా
ణి కొవలాగ-వైత్తు కొత్తిచ్చుత్తి యణైత్తుతివలాగ్॥ తో॥

2. కృష్ణనామరసాలం - కిట్టవైత్తదనుకూలం విష్ణురాధగురువృద్ధి
పణ్ణతుయ్య - వేదప్యాసకామేల్ విచారణైశెయ్య॥ తో॥

3. నరహరినామక్కరుంబుం-నట్టదైయెన్నాళుంపీరుంబుం । ప్ర
హ్లాదకాపేరుక్కుగుత్తగై-బ్రహ్మాదదేవ రఱియత్తన్దివ్వగై॥ తో॥

4. నారాయణనామాశీని-నాట్టియదిలభిమాని । నారాయణం
శెయ్యం నారదయోగి - భక్తరుం చిన్న సామియుంలన్బాగి॥ తో॥

మంగళం.

రాగం - సురటి - తాళం - చాపు.

1. మంగళంమంగళం-సద్గురుమూర్తి - మంగళంమంగళం-చిన్న
యానంద-మంగళం॥ మం॥

2. నాదుబిందాయ బిందునాదాయ - బిందుబీజముసందు భేద
ములాయా-బిందుబీజముసందు భేదముదెలిసి-సందేహాలుడిగి తె సర్వం
తానాయ॥ మం॥

5. సత్తుతానాయ చిత్తుతానాయ - సత్తుచిత్తులోనె సమరస
మాయ - సత్తుచిత్తులోనె సమరసంజెలిసి తె - వత్తిలేనిజ్యోతి వెలుగు
తానాయ॥ మం॥

4. క్షరముతానాయ అక్షరముతానాయ - క్షరముఅక్షరము
లెళాశ్చితమాయ - క్షరముఅక్షరములశాశ్చితమెఱిగి తె - అమనస్కే-
రంబాయ అంతతానాయ॥ మం॥

5. చూపుతానాయ చూపుతానాయ - చూపుచూపులోనె ప్ర
కృతమాయ - చూపుచూపులోనె ప్రకృతముదెలిసి తె - పాపములేదా
య పాపనమాయ॥ మం॥

6. మాయకుజీవాయ మాయకుసీవాయ - మాయయిగున్న
యైదు మంత్రములాయ - మాయయిగున్నయైదు మంత్రముదెలిసి తె-
మాయమాయమాయ మరియొక్కటాయ॥ మం॥

7. అంగలింగమాయ లింగమంగమాయ - అంగలింగమునం
దు అనుభోగమాయ - అంగలింగమునందు అనుభోగంజెలిసి తె-లింగ
ముతానాయ లీలతానాయ॥ మం॥

8. నేనుసీవాయ నీవునేనాయ - నీలోమర్కములే నిజబోధ
లాయ - నీలోమర్కముల నిజబోధదెలిసి తె - మానాభిమానము మరి
నిల్వదాయ॥ మం॥

9. గురువుశిష్యుడాయ శిష్యుడుగురువాయ - గురువుశిష్యు
నినందు గురియొక్కటాయ - గురుడుదత్తాత్రేయ హరుడనినమ్మి తె-
ఎఱుకలేనిత్యం ఏమిలేదాయ॥ మంగళం-మంగళం- మంగళమూర్తి॥

ఓం శ్రీకృష్ణప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

దావిడవృత్తము.

ఎన్నుడైమనదుబుంధి - యిందియశరీరమెల్లాం

ఎన్నుడైయతివినాలే - యిరవిముక్తి హిమమేయాక్కి

ఎన్నుడైనియుంనానుం - ఏకమెన్నై క్యంశెయ్య

ఎన్నుడైగురువాయ్త్తోనుమ్ - ఈశనైయిజ్ఞాంజనేనే.

అనిస్తుతించిన నాచ్చమ్యులకు గురుండు :—

శ్రుతి॥ “బ్రహ్మణోఽవ్యక్తః అవ్యక్తాన్మహతః మహతోఅహంకారః
అహంకారా త్వంచతన్మాత్రాణి పంచతన్మాత్రేభ్యోపంచమ
హాభూతాని పంచమహాభూతేభ్యో అఖిలంజగత్ ”

అనగా అఖండనచ్చిదానంద ఆద్వితీయనిర్గుణపర బ్రహ్మాంబునం
దు అవ్యక్తముగనుండు శుద్ధసత్వశక్తి వ్యక్తమై మలిన సత్వగుణమా
యయై తనయందు ప్రతిబింబించిన ఆభాసచైతన్యంబును తనకునాధా
రంబగుబ్రహ్మచైతన్యంబును తానుజేరి సగుణబ్రహ్మాంబుని ఈశ్వరసామం
బుచే వ్యవహరింపబడునది మహత్తత్వంబనంబడును.

2. ఈశక్తి మలినస్వరూప రజోగుణ ఆవిద్యయనందగి తనయం
దుప్రతిబింబించినచిదాభాసుండును తనకునాధారంబగు కూటస్థుడనెడి
బ్రహ్మచైతన్యంబును తానుజేరి జీవుడని వ్యవహరింపబడునది ఆహా
త్తత్వమనంబడును.

3. ఈశక్తి తమోగుణస్వరూపిణియై జీవేశ్వరభోగంబుకొ. కు
శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులను అపంచీకృత సూక్ష్మపంచమహాభూ
తంబులై పంచతన్మాత్రలని వ్యవహరింపబడును. ఇవియే సప్తావరణము
లు. గనుకనే యీరహస్యార్థమును సూచింపుకొరకు శ్రీరంగమున శ్రీ
రంగనాథునిసన్నిధికి సప్తప్రాకారము లేర్పడియున్నవి.

పద్యము॥ తనరజోగుణముచేతనరంగనేదేవి - కల్పించునఖిల
లోకములనెల్లఁ . తనసత్వగుణముచేనొనరంగనేకొమ్మ - పోషించు
నీసర్వభూతములను । తనతమోగుణముచేతగనేవధూమణి - జగముల
నెల్లసంక్షయముజేయు । తాశుద్ధసత్వప్రధానయైయేరామ-రామాంక
మున నజస్రమువసించు॥ నట్టిభువనైకమాత దయాసమేత । నద్గుణవా
తనిర్మల స్వాంతప్రాత । భక్తజనమానసోధ్యాన పారిజాత । సీతకరు
ణించి నన్నురక్షించుగాత ॥

భావము॥ శుద్ధబ్రహ్మాంబునందు పైజెప్పిన అభిన్నముగనుండు శక్తివ్యక్తమై పురుషుని ధానమున స్త్రీలకు సుఖము జనించులాగున బ్రహ్మసన్నిధానమున తానే మూలప్రకృతిస్వరూపిణియై వికృతమైన సత్త్వరజస్తమములతో గూడియుండును. ఆ మూలప్రకృతి సత్త్వగుణమునకు మాయయని సర్వజ్ఞయుపాధియనియుఁ జెప్పబడును. ఈ మాయయందు నిర్మలజలప్రతిబింబమువలె బ్రహ్మము బింబించినందుకు ఈశ్వరుఁడను నామముకలిగెను. ఈమాయయే ఈశ్వరునకు కారణశరీరము. ఈ మాయయొక్క సత్త్వగుణమునందు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుడు జగత్తును రక్షించుటచేత విష్ణువనియు, రాజసమునందు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుడు జగత్తును సృష్టించుటచేత బ్రహ్మయనియు, తామసమునందు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుడు జగమును లయముజేయుటచేత రుద్రుఁడనియు నామములుకలిగెను.

పైజెప్పిన మూలప్రకృతియొక్క రజోగుణమునకు అవిద్యయనియు క్రిచ్ఛి ఉపాధియనియుఁ జెప్పబడును. ఈ అవిద్యయందు మలిన జల ప్రతిబింబమువలె బ్రహ్మముబింబించినందుకు జీవుఁడను నామము కలిగెను. ఈ అవిద్యయే జీవునికి కారణశరీరముగును. ఈ అవిద్యయొక్క సత్త్వగుణమందు ప్రతిబింబమైనజీవులు తత్త్వజ్ఞాననిష్ఠులు రాజస్తమందు, ప్రతిబింబమైనజీవులు కర్మనిష్ఠులు తామసమందు. ప్రతిబింబమైనజీవులు పశుప్రాయులు.

మూలప్రకృతియొక్క తమోగుణము ఆవరణవిక్షేపమును, రెండు శక్తులుగనుండును. అందు ఆవరణశక్తి ఈశ్వరునితత్త్వజ్ఞానినివిని, తక్కినజీవులయొక్క తెలివినిమరిపించి దేహాత్రయముల నేనని అభిమానింపజేయును.

ద్రావిడకీర్తన. కాగం-ఆధి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మాయావ్యాపారంఽనదపారం

వాక్కుక్కుం మనదుక్కుం ఎట్టావిస్తారం॥ మా॥

అనుపల్లవి.

ఓయామల్ జడమాం ఉడలైక్కణ్ణు మోహ-ప్పేయాలలైయచ్చె
య్యుం ప్రభలమాగియ లోక॥ మాయా॥

చరణములు.

1. ఎచ్చిలిలైయైక్కణ్ణిడై నిడైన్దునడక్కుం- ఇననుదయంవరైయి
ల్ ఇదణ్ణుయున్దుకిడక్కుం- కుచ్చిదవళిపోగక్కుండాదెన్దుమడక్కుం-
గురుమొళియైక్కడక్కుం కుళుంబిల్ తా నేయడక్కుం॥ మా॥

2. మూత్తిర తైవళియిల్ మోచనం శెయ్దదెన్దు - మూఢజన
మోవెన్దు ముఖంకడు త్తిడుం అన్దు-శా త్తిరిగళుం అన్దుమ్మూత్తిరమధువన్దు-
సందాంభగ తైక్కణ్ణు సంతోషిక్కచ్చెయ్యుమిన్దు॥ మా॥

3. అనిత్తియకాయమెన్రటిన్దుంకరైయిల్లాద - ఆ శెయ్దదెన్దులైన్దు
అరుమత్తెయుంశోల్లాద-పునిదనాం పరమపురుషనిడం శెల్లాద-పున్దైయై
యళి త్తిడుం తన్దైయైత్తపొల్లాద॥ మా॥

4. అనత్తిడు సత్తిదెన్రటియామల్ వర్దవర - అవ్వు సెక్కొణ్ణుపెరి
యోరడిపణియామల్ పర-వన త్తిలిరున్దు జీవనం శెయ్యుంనిరంతర-వరుత్త
త్తిలెవరైయుం ఇరుత్తుంసర్వేశ్వర॥ మా॥

5. యోగ త్తినిలటివై ననాగినాట్టుగిన్ర - యోచనైవిట్టుక్కర్మ
వాసనై కూట్టుగిన్ర-భోగ త్తిలిచై ఛక్కొణ్ణు పురుషన్ ఆట్టుగిన్ర- పోయ్యా
మిన్దుజగత్తై మేయ్యాగక్కాట్టుగిన్ర॥ మాయా॥

6. ఆన్మాకేవలఁ ఆగయాల్ ఉళ్ వెళిక్కుం- అతీత నెన్రురైత్తా
లప్పోదేత త్తళిక్కుం-ఉన్మాతావుడలై యున్నా దెన్రుంకళిక్కుం- ఉషా
యమదెమతై త్తపాయ త్తైయళిక్కుం॥ మాయా॥

7. తన్నటివైవిళక్కుం సద్గురు మొళితడుక్కుం-స్థామాన్యజనం
గళై చ్చారామలేవిడుక్కుం - చిన్న సామియైప్పోలే శ్రీరామనైయడు
క్కుం-తిఱమైయిల్లాదవర్కు త్తిమ్మైగళెక్కొడుక్కుం॥ మాయా॥

పద్యము॥ నేననినతనువునకునభిమాన । మునకునర్థమగుప్రమా
దమునలనన్ । గాననవిరెండనర్థముతా॥ నేనననేనుకేవలాత్ముడనఘ॥

వ ॥ కేవలాత్ముడనిదెలియని ధురభిమానమే అహంకారగ్రంథి
యనియు సంసారబంధమనియుఁ జెప్పఁబడును.

పూర్వోక్త విశేషశక్తియందు శబ్దతన్మాత్రయగుఆకాశమును,
ఆకాశమునందు స్వర్గతన్మాత్రయగువాయువును, వాయువునందు రూప
తన్మాత్రయగుఅగ్నియును, అగ్నియందు రసతన్మాత్రయగుజలమును,
జలమునందు గంధతన్మాత్రయగుపృథివియునుఁబుట్టెను. ఇవియే అపంచీ
క్షృతసూక్ష్మభూతములు వీటివల్లనే సూక్ష్మదేహముఁగలిగెను.

ద్రావిడకీర్తన.రాగం-యదుకులకాంభోది-తాళం-ఆది.

1. నిలతైప్పొరుళటియుం నిలమదైయటియాదు - నిశ్చయమింద్రి
నిలంజడమే-జలతైప్పొరుళటియుం జలమదైయటియాదు - సత్తియమింద్రి
జలంజడమే॥ ని॥

2. తేయువైప్పొరుళటియుం తేయువదైయటియాదు - తిణ్ణమింద్రి
తేయువుంజడమే - వాయువైప్పొరుళటియుం వాయువదైయటియాదు-
వణ్ణమున్నైవాయువుంజడమే॥ ని॥

3. ఆకాశమదైయటియాదు దిదైయటియుం - ఆగైయాలాకా
శముంజడమే-ఏకాకారమాయ్ నిష్ప్రసంచమా - యిరుప్పదువేయెన
క్కిరుప్పిడమే॥ ని॥

4. సకలంగళైయుంపొరుళటియుం అన్దపొర్ప్పళై-సకలముంఅటి
యాదుతత్తువమే-ఇహపరంగళ్ముద లిరణ్ణగళైయగట్టి-యిరుప్పదువే
నల్లమహత్తువమే॥ ని॥

5. ఇన్నదుతన్నిలై యెన్రటిన్దిరుప్పవర్ - ఇనియెరుదేహముం
ఎడుక్కారే-చిన్నసామిమత మటియాదవ్నైప్పోల్ - దేహనామంగళై
యడుక్కారే॥ ని॥

వచనము॥ పైజెప్పిన ప్రకృతియొక్క స్వరూపవ్యాపారంబులఁ దెలిసికొనుట నత్యావశ్యకంబులగుటవలన అవియిచట సంక్షేపముగఁ దెలుపుచున్నారు.

శ్లో॥ చతుర్వింశతితత్త్వాని కేచిదిచ్ఛంతివాదినః ।

కేచిత్ షట్ త్రింశతత్త్వాని కేచిత్ షణ్ణవతీనిభః॥

అనగా బ్రహ్మవాదులలోకొందరు యిరువదినాలుగు తత్త్వంబు లున్నట్లు, మరికొందరు ఋషిదియూరుతత్త్వంబులున్నట్లు, మరికొందరు తొంబదియూరు తత్త్వంబులనున్నట్లు, యిచ్ఛయింపుచున్నారు. అందు, శ్రోత్రము త్వక్కు చక్షువు జిహ్వాము ఘ్రాణంబులను అయిదు స్థానేంద్రియంబులును, వాక్ పాణి పాదపాయువు ఉపస్థల నెడి అయిదు కర్మేంద్రియములును, ప్రాణ అహాన వ్యాన ఉదాన సమానంబులను అయిదు వాయువులును, శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులను పంచతన్మాత్రలును, మనస్సు బుద్ధి చిత్తము అహంకారము అను అంతఃకరణచతుష్టయంబునుజేరి చతుర్వింశతి తత్త్వములగును.

వచనము ॥ 1. పూర్వోక్తక్రిగుణాత్మకంబులగు సూక్ష్మభూతంబులయందు ఆకాశముయొక్క సాత్వికాంశంబువలన శోత్రేంద్రియంబును, వాయువుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన త్వగింద్రియంబును, తేజస్సుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన చక్షురింద్రియంబును, జలంబుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన జిహ్వేంద్రియంబును, భూమియొక్క సాత్వికాంశంబువలన ఘ్రాణేంద్రియంబును పుట్టెను. ఈ పంచభూతంబులయొక్క సాత్వికాంశ సమష్టివలన అంతఃకరణంబుబుట్టి అది వృత్తి భేదంబులచేత మనోబుద్ధి చిత్త అహంకారంబులాయెను.

2. ఆకాశముయొక్క రజోంశంబువలన వాగింద్రియంబును, వాయువుయొక్క రజోంశంబువలన పాణేంద్రియంబును, తేజస్సుయొక్క రజోంశంబువలన పాదేంద్రియంబును, జలంబుయొక్క రజోంశంబువలన పాయురింద్రియంబును, పృథ్వియొక్క రజోంశంబువలన ఉపస్థేంద్రి

యంబునుకలిగెను. ఈ పంచభూతములయొక్క రజోంశసమష్టివలన ప్రాణవాయువుపుట్టి అది వ్యాపారభేదంబులవలన ప్రాణ ఆపాన వ్యాన ఉదాస సమానంబులని పంచవిధంబులాయెను. ఇవియేన్నియుఁగూడి లింగదేహము లేక సూక్ష్మదేహంబనంబడును.

శ్లో॥ భూతానిచకవర్గేణ చవర్గేణేంద్రియానిచ |
టవర్గేణతవర్గేణ ఘ్రాణిగంధాదయస్తథా ||
మనఃపకారణైవోక్తం ఘ్రాణిరేణత్వహంకృతిః |
ఘ్రాణిరేణభకారేణ మహాప్రకృతిరుచ్యతే ||
ఆత్మాతుసమకారేణ పంచవింశత్ప్రకృతిః ||

అనునట్లు ఇచ్చాప్రయత్నములేని సూర్యునియందు తనకిరణములచే మేఘముగలిగి అమృతమువలన వర్షోత్పత్తియై అవ్వరజలమందు ప్రతిబింబసూర్యుడుకలిగినట్లుబ్రహ్మమందు జీవేశ్వరాదిప్రపంచముద్భవించెను. గనుక,

శ్లో॥ పంచవింశదాత్మాభవతి | పంచవింశోయంపురుషః ||

అనగా మకారవాచ్యుడైన పంచవింశకుఁడు పురుషుఁడనరిపడును చతుర్వింశతితత్త్వములు ప్రకృతియగును.

ఈ ఆత్మ అనాత్మవిచారముచే బ్రహ్మజ్ఞానంబుదయించును.

ఈ చతుర్వింశతితత్త్వంబులతోటి పంచీకృతమహాభూతంబులగు పృథ్వీ ఆపః తేజః వాయుః ఆకాశంబను స్థూలపంచమహాభూతంబులును, స్థూలసూక్ష్మకారణములను త్రీశరీరంబులును, జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులను అవస్థాత్రయంబును, వీనికెల్లకారణంబగు అవిద్యయుఁజేరి,

శ్లో॥ ఆహత్యతత్త్వజాతానాం షట్త్రింశత్ మునయోవిదుః ||

అనగా మునులు ముప్పదియారుతత్త్వంబులగునని జెప్పిరి.

పద్యము॥ ధరణిలోపలనారారు తత్త్వములకు | నవ్వలైయున్న
తత్త్వంబు నెవ్వఁడెరుఁగు | శివుఁడుగురుహంపమునపచ్చిఁ జెప్పకున్న |
నవ్యతరభోగిశ్రీసదానందయోగి ||

ఈ ముప్పదియారు తత్వంబులతోటి అస్తి జాయతే వర్ధతే
 పరిణమితే అపక్షీయతే వినశ్యతే అను షడ్భావవికారంబును, అశనా
 చ పిపాసాచ శోక మోహ జరా మృత్యును షడాత్మ్యులును, చర్మ
 ము రక్తము మాంసము మేదస్సు అస్థి మనుజ్జాయషట్కేశంబులు
 ను, కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యంబుల నెడు ఆరిషడ్వర్గం
 బును, విశ్వ తైజస ప్రాణులను జీవత్రయంబును, సాత్విక రాజస తామ
 సంబులను గుణత్రయంబును, ప్రాకృతము ఆగామి సంచితంబులను కర్మ
 త్రయంబును, వచనము ఆదానము గమనము వినర్జనము ఆనందం
 బులను కర్మేంద్రియవ్యాపారంబును, సంకల్పించుట నిశ్చయించుట
 ధారణముఃజేయుట అభిమానించుట అను అంతఃకరణవ్యాపారంబు
 ను, ముదిత కరుణ మైత్రి ఉపేక్షలను సద్గుణ చతుష్టయంబును,
 దిక్కు వాయువు సూర్యుడు వరుణుడు అశ్వినీ దేవతలను జ్ఞానేం
 ద్రియ అధిదేవతలును, అగ్ని ఇంద్రుడు ఉపేంద్రుడు మృత్యువు
 చతుర్ముఖుడు అను కర్మేంద్రియ అధిదేవతలును, చంద్రుడు బృహ
 స్పతి తేత్రస్థుడు రుద్రుడను అంతఃకరణ అధిదేవతలును జేరి 96 తత్వం
 బులగునని ఆర్యులు పలుకుదురు.

శ్లో॥ యేషణ్ణవతితత్వజ్ఞా యత్రకుతాశ్రమేరతాః ।

జటీముండి శిఖివాపి ముచ్యతే నాత్రసంశయః ॥

అనగా, ఎవరు పూర్వోక్తంబులగు 96 తత్వంబులఁదెలియుచు
 స్నానోపాసన యెచ్చటనైన యేయాశ్రమంబునందాసక్తులైనను ముని
 యైనను సన్యాసియైనను గృహస్థుడైనను నిస్సందేహముగ సంసారబంధ
 మునుండి విడువఁబడుచున్నారు. ఇట్టి బంధవిముక్తియే తత్వజ్ఞాన
 ఫలంబుగాన తత్వవివేకులై,

శ్లో॥ ఏవంజితేంద్రియోభూత్వా సర్వత్రమమతామతిం ।

విహాయ సాక్షిః సతతస్యే మయికుర్వాదహంమతిం ॥

అనగా జితేంద్రియులై సర్వవిషయంబులయందును నాదియను
బుద్ధినివిడిచి సాక్షియగు తన నిజస్వరూపమందే నేననుబుద్ధినియుంచి,

చావిడకీర్తన. రాగం-ఘరజు-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సాక్షిభూతపారుశ్చైవదైన్య-మాక్షిపెట్టేనే|| సా||

అనుపల్లవి.

తాక్షియొక్కన్దపేక్షి త్తవగై-తీక్షిత్తుమతి సూక్షియావె|| సా||

చరణములు.

1. కాక్షియినాల్ ఈక్షిప్పదొన్రుం-ఆక్షియన్రెన్రువీక్షి త్తేక||సా||

2. వాక్షిమనదై మీక్షిశెయ్దు - మోక్షియెన్నై క్కటాక్షి
యెన్రు|| సా||

3. ఆమిదెన్బదుంపోమిదెన్బదుం-నామిదైచ్చిన్న సామిమఱన్దు||సా||

వచనము|| అనుసట్లు కృతార్థులై సుఖంపవలయునని, మరల
శ్రుతి|| స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరేభ్యోవ్యతిరిక్తః పంచకోశాతీతః అవస్థా
త్రయస్సాక్షిః చతుర్వింశతితత్వాధారః మాయయాప్రతీయ
మానాభ్యాం జీవేశ్వరాభ్యాంభీన్నః సచ్చిదానందరూపస్స
యస్తిషతి సతతమ్ ||

అని ఉపదేశించుచున్నందున, పుష్పచందన స్త్రీ వస్త్రస్వర్ణా
దులయందు పామరుఁడెట్లుప్రీతియుంచునో యటువలెను, పాదులను గెలు
చుటకిచ్చుచుంచుపురుషుఁడు కావ్యసాటక తర్కవ్యాకరణాదుల నెట్లు
సభ్యసించునో యటువలెను, స్వర్గాదికామియగు వైదికుఁడు జప
యష్ట ఉపాసనాదులను శ్రద్ధాభక్తిపూర్వకముగ నెట్లుజేయునో యటు
వలెను, అణిమాద్యష్టైశ్వర్యలభేచ్ఛంగలయోగి మహా ఆయాసము
చేత చిత్తై కాగ్రంబు నెట్లుసంపాదించునో యటువలెను, ముముక్షువును
పరమాత్మయైన తనను దేహాదులవలన విభజించిదెలియుటకిచ్చుచుంచ
వలయును. ఎట్లునగా మాతాపిత్రుల శుక్ల శోణిత సూతక్రములవలన

జన్యంబై చర్మము రక్తము మాంసము మేదస్సు అస్థులు శాడియుం
 గూడి కరచరణాద్యవయవాకౌరమై స్తంభమువలెదోచునట్టి దేహము
 స్థూలదేహమనియు, జ్ఞానేంద్రియపంచక కర్మేంద్రియపంచక ప్రాణాది
 వాతూపంచక అంతఃకరణచతుష్టయంబులంగూడినది సూక్ష్మశరీరమని
 యు, ఈదెరిటికికౌరణమైన ఆజ్ఞానాంధకారఅవిద్యయే కారణదేహమని
 యుఁదెలియవలయును. ఈత్రివిధదేహములు జడములగుటచేత అనా
 త్మయనఁబడును. ఈ మూడింటి నెరుంగుచుండుప్రజ్ఞానమే ఆత్మయనం
 బడును. మరియు నీస్థూలదేహంబు అన్నమయకోశంబనియు, కర్మేంద్రి
 యంబులును పంచవాయువులునుఁజేరినది ప్రాణమయకోశంబనియు, జ్ఞా
 నేంద్రియంబులైదును మనస్సునుఁజేరినది మనోమయకోశంబనియు, తిరు
 గా జ్ఞానేంద్రియంబులైదును బుద్ధినిఁజేరినది విజ్ఞానమయకోశంబనియు,
 అవిద్యయైనకారణదేహము ఆనందమయకోశంబనియుఁ జెప్పంబడును.
 అనగా అన్నమయకోశము స్థూలదేహము, ప్రాణమయ మనోమయ
 విజ్ఞానమయకోశములు సూక్ష్మశరీరము, ఆనందమయకోశము కారణ
 శరీరము.

పద్యము॥ ప్రకృతియొక్కటిపాదుఫలములునుఖదుఃఖములు
 రెండుగుణములుమూడువేళ్ళు । తగురసంబులునాల్గు ధర్మార్థముఖ
 రంబు-లెఱిగెడివిధములైదింద్రియంబు । లాగుస్వభావంబులాశోకమో
 హంబు-లూర్పులుధాతువులొక్కయేడు. పైపొరలెనిమిదిప్రంగలుభూతం
 బు-లైదుబుద్ధియుమనోహంకృతులును॥ రంధ్రములుతొమ్మిదియుఁగోట
 రములుప్రాణపత్రదశకంబుజీవేశపక్షియుగము । గలుగుసంసారవృక్షం
 బుగలుగజేయఁ । గావనడగింపరాజ ఒక్కరుఁడవీవ॥

వ॥ అనునట్లు ప్రకృతియొక్కసర్వవ్యాపారములు జరుగుచుండి
 యు నసంగుడునై వీటికెల్ల రాజునై వెలుంగు ఆత్మారామునిఁగనుగొను
 అపరోక్షజ్ఞానమొనగినసద్గురుని, శిష్యుండు

శ్లో॥ మాయావిద్యావిదూరాయ మమాచార్యస్వరూపిణే
శంకరాచార్యదేవాయ తస్మై నమః ॥

ద్రావిడవిరుత్తము.

శాత్తిరంకట్టుప్పిదట్టి తమైయుణతాదవరోడే
గాత్తిరవేవడివాగి క్కట్టిన్దువిడక్కడవోన్దే
ప్పార్తిరంగిప్పళువేదం పన్నుంపరమపదత్తే
మాత్తిరైయొన్రిల్ వళుంగుం వళ్ళులైసీవరక్కూవాయ్.

2. మేలైఅమరర్కుంమేలాం విణ్ణవన్మణ్ణిలిళిన్దు
మాల్లెయుంకాల్లెయుమిల్లా వగైయన్తలమిల్లెవెత్తు
క్కాల్లెఅరుణట్కుడన్ద కణ్ణుడైయానైయెన్కణ్ణే
శోల్లెయిల్ వాళుంకుయిలే స్వరూపనైసీవరక్కూవాయ్,
అని యిట్లు ప్రాధికంపుచు,

ద్రావిడవిరుత్తం.

ఇన్నముదుకనిపాగుకట్కుండుశోనితే నెనరుచి త్తిడవలియళు
న్దిబంకొడుత్తనినై యెన్నేరంనిన్నన్బర్ ఇడైయతాదురిగినాడి
ఱ్ఱిన్నియకరుత్తవిళిన్దురైకుళటియుడలెంగుంబయ్ న్దయర్ న్దవళమాగి
యుణర్ వర్షియపేరిన్బానుభూతియుణర్షిలే యుణర్వార్ గళుళ్ళపడికాణ్ణే
కన్నిగైయొరుత్తిళిట్టిన్బంవేంబెన్నినుం కైక్కొళ్ళళే పక్కువత్తిల్
కణవనరుళే పెటిన్మునేళొన్న వాతెన్నె నక్కరుదిన్దగైయావళదుపోల్
శొన్న బడికేట్టుమిప్పేదెక్కుంనిన్కరుణ్ణైశోట్టిల్ సుఖారంభమాం
శుద్ధనిర్గుణమానసరదైవమే పరజోతియే సుఖవారియే.

ద్రావిడకోర్తన. రాగం-కమాస్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కాణామల్ అరైక్కణం పలయుగమాగుదే-కలంగిమనంనోగుదే॥ కా॥

అనుపల్లవి.

శేణాళుమవనయన్ శివసుంభావనై

శైయ్యుం తేజోమయనై దేవాదిదేవనై॥ కా॥

చరణములు.

1. అమలకుల త్తిల్ పిఱన్దవళాఖివల్ నమక్కానవ శేనెణ్ణి-యాడై
యాభరణంగళధికమాయళిత్తదు మల్లామల్ దయైపణ్ణి- కమలకర త్తినా
లెక్కక్క త్తినిల్ తాలియై-క్కట్టివలదుకై పిఱి త్తవనమాలియై॥ క్కా॥

2. పరపురుషరైసాప్పన త్తిలుంని నైయాద పతివ్రతైయా మెన్నై-
పంచబాణాణ్ణంకణైయా లెయ్ వదై ప్పార్తడియాళ్ మున్నై-సరసమాగ
వన్దుత్తక్క వాదపయనై-శాట్ట్రపుంవారాదసదానందమయనై॥ క్కా॥

3. మెయ్యాగ త్తిరణ్ణవళన్రుకై తట్టివైత్త మిన్ని డైయనుభోగం -
పేడిక్కెయాయరుక్కా దెనిలెనక్కిన్ద విరహమేదుని పేకం-శెయ్యామ
లిరుక్కిన్ద దివ్యగుణాళనై-చ్చిన్న సామియెనుం తెరివైమణాళనై॥ క్కా॥

ఇట్లూర్తిజెందియుండగా, గురుండు

పద్యము॥ నీవుపృథివిగావునీరగ్నియునుగావు । మిన్నుగావునీవు
వీనికెల్లఁ । జెప్పిచూపరాని చిద్రూపమైనట్టి సాక్షిగాగఁదెలియుమయ్య
నిన్ను॥

2. నీవీద్విజాచివర్ణముగావింద్రియగోచరుడవుగావు నిజముగఁ ।
భావింపనిరాకారుడవీ విశ్వంబునకుసాక్షి వికళుఖివగుమీ.

అనగా పంచభూతమయ ప్రపంచమందు స్థూలదేహముచేత
సకలక్రియలుజేయునది జాగ్రదవస్థ; సూక్ష్మదేహముతోగూడి జాగ్రత
యందు కన్నదివిన్నదికోరినది సంకల్పమాత్రమున ప్రత్యక్ష్యముగనిద్ర
యందనుభవించునట్లుండునది స్వప్న వస్థ; ఈప్రపంచంబేమియుఁదోచక
శూన్యమై నిద్రయుం దానందముగమునిగియుండునది సుషుప్త్యవస్థ.

శ్లో॥ జ్ఞోలాయమానంగోవిందం మంచస్థమధుస్థాధనం ।

రథస్థం కేశవందృష్ట్వా పునర్జన్మనవిద్యతే ॥

అనగా స్వప్నమనుడైయ్యాలలో నూగించుకొనుచున్నవాఁడును
సుషుప్తియున్న ముంచమందు పరుండున్నవాఁడును అంతటను తిరుగుట

కుపయోగమైనజాగ్రతయను రథముమీదకూర్చున్నవాడై ప్రత్యే
గాత్మదేహదులకంఠెనన్యుడు పరమాధస్వరూపుడని చిసిన పునర్జన్మ
ముకలుగదని, గురుండుమరల

పద్యము॥ సాకారమసత్యంబునిరాకారము పత్యమిహుయగు
నిశ్చయము ॥ నీకీతత్వముదెలిసినగైకొనవు ॥ పునర్భవాదిభుక్తు
ములన్॥

2. ఏమిజెప్పుమనీ పేను ఈజగంబు ॥ లేదునిశ్చయముగనొక
మైన శుద్ధచిన్మాత్రమగు రాత్మసువ్వేనేను ॥ గాన నేకల్పనయునాకుగలుగ
దెపుడు ॥

అనగా పైజెప్పినమూడవస్థలు విశ్లేష ఆవరణశక్తులవలన గలి
గెను. విశ్లేషశక్తివలన పంచభూతములుగలిగి వాటిమేళనంబే స్థూల
సూక్ష్మదేహములై వీటియవస్థలే జాగ్రత్స్వప్నములాయెను; ఈరెం
టినిఆవరించుకొని ప్రపంచంబంతయు మరిపించుచునుండునదే ఆవరణ
శక్తియగు జీవునికి కారణదేహమైన సుషుప్త్యవస్థ. ఈమూడుదేహము
లొకటినొకటి నెఱుంగవు. గాన అన్మత జడ దుఃఖస్వరూప మాయోమయ
మనదగును. ఈ దేహదులకువిలక్షుణుడై వీటివ్యాపారములనెల్ల నే
రుంగుచుండునతండే సత్యజ్ఞానానంద ఆత్మారావడు.

ద్రావిడవృత్తము.

పూనిలాయబన్దుమాయ్ పునట్కుళ్ నిన్ర నాన్దుమాయ్
తీనిలాయమూన్రుమాయ్ చ్చిరన్దకాలిరణ్డుమాయ్
మీనిలాయదొన్రుమాగి వేఱువేఱుత్తన్నెయాయ్
నీనిలాయవణ్ణెనినై యాన్ నిన్రక్కవల్లలే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-భూపాలం-తాళం-ఆట.

1. బలరామా రవికులరామా భుజబలరామా కోశలరామా
చరరామా మనోహరరామా సౌందరరామా ఆయిరనామా॥ రామ॥

2. పళ్లెనామైయిదట్టు శ్చే పుగున్దవర్కుం పరమపదం తరు
వామెక్కో - కళ్లనుమాయ్నినువిశక్కుంపిడిక్కురా యున్కపటం
ఆరటివాన్కర్తావే॥ రామరామా॥

3. ముక్కాడిట్టపిళ్ళే మున్నిస్రపిళ్ళేయల్లాల్ మువల్కుట్టిన
పిళ్ళేమొయతియాదే-ఇక్కారెయంపోలొనైయొనెదిర్ కాట్టి యిడై
సవునెకాణ్బదెప్పోదే॥ రామరామా॥

4. నీదియాంనాటారు పేరుక్కుళ్ళొరువ నైసీక్కియరుళుంవిదైపూ-
ణ్డాయ్-ఆదిమూలమెన్ద్ర నాదత్తిల్ పదంవైక్క ఆనైక్కుమున్నే వన్దా
ణ్డాయ్॥ రామరామా॥

5. కయిట్టైప్పొమ్మెన్ద్రెణ్ణేక్కలజుంవణ్ణంబరు కరుక్కులుణ్డాగియ
వన్దా లే-మయక్కుత్తిలేనాజ్జళ్ మయజుంవణ్ణమిన్ద మయక్కుంకాట్టలా
మొనెడుమాలే॥ రామరామా॥

6. జాలంతణ్ణేరనల్ వళివెళియివట్టైన్దు-నాలుమూనిరణ్ణోన్ద్రాం
అధికారా-కోలమానిడంకాట్టిఆళుక్కు శ్చే యాళాయ్-కుఱుకుఱుక్కిఱ
దెన్నరఘువీళా॥ రామరామా॥

7. మామైతనైప్పడైప్పాయ్ మామైయుం తుడైప్పాయున్
పల్లమొయతియాదల్లోభూమి-మామైక్కుళ్ తిరుమ్బవుం మయక్కుంకా
ట్టినాటున్ మహిమైయైయతివదెప్పడిసామి॥ రామరామా॥

8. నీయుంసీతైయుంపెట్టైతాయుంతన్దైయుమెన్ద్రే-నినైక్కుటోం
నాజ్జళ్ సదాతాలం - తాయివల్ మహిమైయై భువిక్కుక్కాట్టవేణ్ణి సా
మినీశెయ్దాయో ఇక్కోలం॥ రామరామా॥

9. కనివినాలెయెన్ద్ర వ్రయిరుండైయిరుక్కుళ్లకరుత్తుం నీతెరివా-
యెపెరియోనేజనకికరుత్తుమాత్రం తెరియకాదుపోలిన్ద్రై జాలంశెయ్యై
లోమోనీదానె॥ రామరామా॥

10. అగ్నినియైయుంశుడుం అగ్నినిస్తీతై యెన్రగ్నినియతీస్తపో యివ
శోసూక్ష్మ-ఇక్కో-లంరావణన్ తీణ్ణామల్ నిలత్తోజే యెడుత్తానే యిదై
విడయోసాక్షీ॥ రామరామా॥

11. తీయైయుంపిణ్ణాశోన్న వాయైయుంవడవైచ్చెన్ తీయై
యుంశుడుం ఇవళోప్రతాపం - వాయపుళిత్తదో మాజ్ఞాయ్ పుళిత్తదో

వెన్రుమన త్తిలెణ్ణినాలుం వెగుపాపం॥ రామరామా॥

12. ఎళ్ళుక్కుల్లెణ్ణాపోలిరుక్కిఱసీస్తీతై యిడ త్తి లిరుక్కులైయో
భర్తావే-ఉళ్ళక్కరుత్తై వళ్ళలటియుమెన్రవార్తై యునైయల్లవోశొల్లాయ్
కర్తావే॥ రామరామా॥

13. ఎదిరఱక్కరైక్కొణ్ణాయ్ పదియిలెజ్జలైవైత్తాయినద దయ
పునక్కెజ్జపోచ్చో- మిథిలైవల్లియైయిజ్జేళోధిత్తా యెజ్జలైవిరున్దిట్టు ప్పగై
కాణమనదాచ్చో॥ రామరామా॥

14. ఇక్రక్కాగియపొన్నై పుట త్తిల్ వైత్తెడుప్పార్ గళో ఇవ
ళుక్కుణ్ణోశొల్లాయ్ వ్యత్యాసం - అక్రక్కిల్లాత్తజ్జత్తై పుట త్తిల్ వైత్తెడు
త్తాయె అయ్యాడనక్కుముణ్ణోమతిమోసం॥ రామరామా॥

అని శ్రీరాముని చతుర్ముఖుండు వినుతించినలాగున ఆత్మారా
ముని సదాస్తుతింపుడని, గురుండుమరల

పైజెప్పిన చతుర్ద్వింశతితత్వములకు ఆత్మయేయాధారము. అనా
త్మయగు తత్వసమూహము అనృత జడ దుఃఖ స్వరూపమైనది; ఆత్మసత్తు
చిత్తు ఆనందస్వరూపుండు; ఎట్లనిన

నేత్రములందుండి జాగ్రత్ప్రపంచమునెరింగినఆత్మయే సూక్ష్మ
దేహమున కంఠమునందుండి స్వప్నప్రపంచమును నెరుంగునపుడు స్థూల
దేహమును తదవస్థయు స్వప్నమందులేకపోయెను గనుక స్థూలదేహ
ముఅస్మృతము; సూక్ష్మదేహమందుండి స్వప్నావస్థనెరుంగుఆత్మ కారణ
దేహముతోగూడి హృదయమందునిలిచి సుషుప్త్యవస్థయైన శూన్యము
నెరుంగునపుడు సూక్ష్మదేహమును తదవస్థయు సుషుప్తియందు లేక

పోయెను గనుక సూక్ష్మ దేహము అన్యతము; సుషుప్తి యవస్థయైన
 కారణదేహమును తదవస్థయు సమాధియందు లేకపోయెను గనుక
 కారణదేహము అన్యతము; ఈ దేహదులొకప్పుడుండి యొకప్పుడులేక
 పోయినా ఆత్మ ఎల్లప్పుడుండుటచేత ఆత్మ సద్రూపుండు. మరియు దేహ
 త్రయములు ఘటాదులవలె జ్ఞానములేక జడములైయుండును; ఆత్మ
 ఈజడమయిన దేహదులను జ్ఞానముగా ప్రవర్తింపజేయుచు ఈదేహ
 దులకార్యములైన జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులందుండి తదవ్యాపారముల
 నెరుంగుచుండుటచేత ఆత్మచిద్రూపుండు; మరియు దేహము హేయ
 మై రోగములుగలదియై చింతకుమూలమై జరామరణాద్యవస్థలంగల
 దియైయుండుటచేత ఈదేహము దుఃఖమయమనబడును; ఆత్మయో
 జననమరణాదులులేనిదియు సుషుప్తి సుఖమునకుమించినసుఖమైనదియు
 ఇతరసుఖముల నపేక్షింపకుండునదియునగునుగాన ఆత్మ ఆనందస్వ
 రూపుండు. గనుక

ద్రావిడవృత్తము.

అసత్తిలెమ్మట్టుండమ్మట్టుం పరాముఖిమాగినాయమ్మట్టుం
 నీజత్తిలుల్ విల్లిప్పార్వాయా యిప్పడినిరంతరప్పట్టుక్కత్తాల్
 వసత్తిలుమ్మసనిన్రు చిన్నాత్తిరవడివమాగిల్ మైన్దా
 కళత్తదేహత్తిలిరుక్కినుం ఆనందక్కడల్ వడినావాయ్.

శ్లో॥ దేహత్మజ్ఞానవత్ జ్ఞానం దేహత్మజ్ఞానబాధకం ।

ఆత్మన్యేవభవేద్యస్య సనేచ్ఛన్నపిముచ్యతే॥

అనగా స్థూలసూక్ష్మ కారణశరీరంబేనేనను ప్రపంచజ్ఞానంబుదృఢ
 ముగ సామాన్యులకెల్లున్నదో అటువలె నిట్టిదేహమే ఆత్మయనెడి
 ప్రపంచజ్ఞానంబునకు బాధకంబగు నేనుబ్రహ్మంబనెడి బ్రహ్మజ్ఞానంబు
 ఏమహనీయులకు ప్రత్యగాత్మయగు తమయందేగలుగుచున్నదో యాదు
 మోక్షంబపేక్షింపకపోయినను మోక్షంబుపొందుచున్నారు. అయితే
 జ్ఞానియు యితరులవలె దేహవంతుడై కర్మంబులం జేయుచున్నందున

కర్మబంధుడగునేగాని ముక్తుడుగాడనిశంకింప, కర్మంబు అజ్ఞానజన్య
కార్యంబు; కారణంబగు అజ్ఞానంబు జ్ఞానాన్ని చేకొలినందున, కార్యం
బగుకర్మంబుచే బంధుడుగాడని భగవంతుడే ఆనతిచ్చియున్నారు.

ఎందువల్లననగ,

శ్లో॥ సత్యజ్ఞానానందపూర్ణ లక్షణం తమసఃపరం ।

బ్రహ్మనందంసదాపశ్యత్ కథంబధ్యేతకర్మణా ॥

అనగా అఖండసచ్చిదానందలక్షణంబై అజ్ఞానాంధకారంబున
కంటె విలక్షణంబైనబ్రహ్మంబుతానను ఆనందమునెల్లప్పుడు అనుభవిం
చుచున్నవాడై పుణ్యపాపకర్మములచేత నెల్లు బంధింపబడును ? అనగా
బంధింపబడడు.

పద్యం॥ ఆపాపలవిహరణములుతీపులుపుట్టింపమఱియుత్తేకువ
లేక! ఆగోపాలసతులుమక్కువ! నేపనులుమఱచియుండిరీక్షణపరులై॥

అనగా బ్రహ్మవిద్యాభ్యాసులు ప్రకృతిపురుషుల విచారణలు
నిరతిశయానందమును పుట్టింపుచుండగా జననమరణాదిభయములు లేని
వారై బ్రహ్మనిష్ఠయందలి ప్రేమచేత సద్గురునియేవీక్షించుచు చతుర్థ
శేంద్రియవ్యాపారంబులను మఱచియుండు నపుడు, గురుండుమరల

శ్లో॥ ఆత్మానందానందవిద్ధి శరీరందధమేవతు ।

బుద్ధించసారధివిద్ధి మనఃప్రగ్రహమేవచ ॥

2. ఇంద్రియాణిహయాన్యాహుః విషయాంతేషుగోచరాత్ ।

ఆత్మేంద్రియమనోయుక్తం భోక్తేత్యాహుర్మనీషిభిః ॥

అనగా జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములనెడుగుఱ్ఱములును సంకల్ప
వికల్పాత్మకమనస్సనెడుపగ్గమును శబ్దాదివిషయములనెడు సంచారస్థ
మును బుద్ధియనెడిసారధియు ప్రాణాదిదశవాయువులనెడు యిరుసును
ధర్మ అధర్మములనెడు చక్రములుగల శరీరమనెడురథమువీధి అకర్త
అభోక్త అసంగుడునునైన ఆత్మారాముడు కర్తభోక్త సంగుడు అను
అభిమానముగలవానివలె తోపింపజేయుచుకూర్పుండి సర్వేంద్రియ

ములచేత తనకిష్టములైన సర్వవిషయములను అనుభవీంపకయే అనుభవింపుచున్నవానివలె తోచుచుండును. ఇట్టి అసంగచైతన్యఁడైన ఆత్మారామునియొక్క శుశ్రూషకొరకు తనచేత నేసృజింపబడిన మనోబుద్ధింద్రియాదులు సార్థకములని భావించి “బ్రహ్మహమస్మి” యను దృఢప్రజ్ఞగలిగి ముక్తికాంతనుచేబట్టి నిరంతరము సద్గురుసేవారత్నాలై సుఖింపవలయు. ఇట్లు పరబ్రహ్మమేనేనని అనుసంధానముఁజేయుటయే సాంఖ్యయోగఫలమని బోధింప, శిష్యుండు మంగళముపాడుట:—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-కేదారగౌళ-తాళం-ఆది.

1. శ్రీరామాజయజయ-సీతామనోహరా - కారుణ్యాసాగరా-కరుణానిదేహి॥

2. భవనైప్పెట్ట్రీపంకజసం-భవనైప్పెట్ట్రీపరంపారుళాం-ఇవనైప్పెట్ట్రీవయిరుడైయాళ్ - ఎన్నతవంశెయ్దాళో॥ శ్రీ॥

3. మనైయాళాంమైథిలియై-మనమగిడ్డుమరువుంవగై - యెనైయాళం ఇవనైప్పెట్ట్రీళ్ - ఎన్నతవంశెయ్దాళో॥ శ్రీ॥

4. అంగుం ఇంగుం అనైత్తులగుం అణువాయుళ్లడక్కిక్కొడ్డుం-ఎంగుంబనాం ఇవనైప్పెట్ట్రీళ్ - ఎన్నతవంశెయ్దాళో॥ శ్రీ॥

5. ఇన్నవిధంఎనుఱైక్క - ఇతరమిల్లయెనిరుక్క - ఎన్నశొల్వేన్ ఇవనైప్పెట్ట్రీళ్ - ఎన్నతవంశెయ్దాళో॥ శ్రీ॥

6. సతతంచిన్న సామిదాసన్-సంతోషిక్కసదయనాగి-ఇదయం వన్దాన్ ఇవనైప్పెట్ట్రీళ్ - ఎన్నతవంశెయ్దాళో॥ శ్రీ॥

శ్రీకృష్ణప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

అమనస్కయోగము.

ద్రావిడవృత్తము.

ఐయ్యనేయెవదులేని న్రనంతజన్మంగళాండ
మెయ్యనే యుపదేశిక్క వెళివన్దగురువేపోట్రి
ఐయ్యవేముక్తినల్గుం ఊదవిక్కొరుదవిసాయేన్
శెయ్యవేఱానుంకాణేన్ తిరువడి పోట్రిపోట్రి॥

పద్యము|| ఏపర మేశ్వరుఁ జగము లిన్ని టిఁగప్పినమాయగప్పఁగా||
నోపక పారతంత్ర్యయమున నుండుమహత్మకయిట్టిసీకు | నుద్దీపితభద్ర
మూర్తికిఁ సుధీజనరక్షణవ ర్తికిఁతనూ | తాపమునాయమ్రమొక్కెద ను
ధారతపోధనచక్రవ ర్తికిఁ॥

భావము|| ఏపరమపురుషుఁడు లోకములనన్ని టినియూవరించి
మోహింపజేయునట్టిమాయ తన్నావరింపలేక సతనికిలోబడియుండగా
తాను కల్యాణగుణపరిపూర్ణుఁడైప్రకాశించుచు నేకాంతభక్తితో తన్ను
నారాధించు విజ్ఞానముగలవారి నానందింపజేయుచు సధికతపస్సుచే
శ్రేష్ఠులైనవారికెల్ల ప్రభువునైనసద్గురునికి దేహతాపములుతొలగ సదా
మ్రొక్కి కృతకృత్యులైసుఖించు సచ్చిష్యులకు, సద్గురుండు

ద్రావిడవృత్తము.

పారాదిలిట్టమెలాం పడర్కానల్లలంపోల్ పార్తనెయేముడివిల్
నినుపారెదుదానిన | దారాలుఘటియాద సత్తనోరిదువాయంగీరుసీ
యెగ్గిరిన్దుం అదువావైకణ్ణాయ్ | పూరాయమాగవుంసీ మట్టొనై
విరిత్తు ప్పలంబాదే చంచలమాయ్బుద్ధియై నాట్టాదే ఓరాదేయొనై
యుం సీమున్నిలైవెయ్యాదే ఉళ్ళబడి ముడియమెలాం ఉళ్ళబడికాణే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగ్-తాళం-ఆది. నొండిచ్చిన్దు మెట్టు.

1. పేశాదిరుప్ప దేసుఖం-మనదే - పిన్నెయొనైక్కుటియాదె-
యెన్నె విట్టుప్పిటియాదె-ఆశాపాశ త్తిలక్రన్ది- మనదే అజ్గుఖిజ్గుం తేడి
తేడి-ఎజ్గుంనిలైక్కామలోడి - వేసారియలైయాదే-మనదే- విష్ణువెన్రుం
శివనెన్రుం జిష్ణుకంజభవనెన్రుం-ఆచార్యనెన్రుంభావనై-పణ్ణాదె-అజ్గాని
యవనెన్రుం సుజ్గానియివనెన్రుం-భేదబుద్ధియడైయాదె-నిర్విశేష-బ్రహ్మ
త్తుక్కుబ్బేదమిలై-కర్మత్తుక్కుడైన్రుం శొలై-నిథానిత్తునీదానె - కణ్ణుకొ
ణ్ణు-నిలైయామలిదైత్తళ్ళియైలైయాదెత్తళ్ళిత్తుళ్ళి-యెక్కున్దులచ్చెకొడాదే
పరంపొరుళ్ - ఎట్టుదిక్కుం తేడినాలుం-కిట్టు మోకిట్టాదుమేలుం - వాసం
కాణగోపుర మ్మేలుం-ఘాటుపోల-వాదం శెయ్దుపరానంద-బోధతైవిడా

దేలన్ద - మహాదైవం అంతర్యామియై - స్పృహకృడై - మరుందు వీరియం
 శైయ్యం- అరుందువినైయైక్కొయ్యం- ఏకసాక్షియానవహుకై-అధి
 కారి-ఎడుక్కామల్ తానేవిట్టు విడుక్కానోపాడుపట్టు-ఒన్రుదానెనా
 లుంఇరణ్డై-ప్పరిన్ద - యూహైచిన్న సామిశొన్న-దాగైయాలధిక మెన్న॥
 పేశాదిరుప్ప దేసుఖం॥

అని బోధింప, శిష్యుండు

ద్రావిడవృత్తము.

కన్దుగమదక్కరియై వశమాయ్ నడత్తలాం కరడివెంపులివాదైయ్యం
 కట్టలాం ఒరుశింగముదిగిన్ మేటొక్కళలాం కచ్చెవియెడుత్తాట్టలాం
 వెంతళ్ళలిలిరదంవై తైన్దులోహత్తైయుం వేదిత్తువిట్టుణ్ణలాం
 వేటొరువర్ కాణామలులగత్తులావలాం విణ్ణవరైయేవల్ కొళలాం
 సంతతముం ఇళమైయోడిరుక్కలాంమట్టొరుశరీరత్తినుం పుగుదలాం
 జలమేల్ నడక్కలాం కనల్ మేలిరుక్కలాం తన్నిగరిల్ సిద్ధిపెటలాం
 శిన్దైయెఅడక్కియే సుమ్మాయిరుక్కిన్ర తిఱమరిదు సత్తాగియెన్
 చిత్తమిశైకుడికొణ్ణలతివానదైవమే, తేజోమయానందమే.

అనునట్టిఅమనస్కుయోగము సాధించుట దుర్లభంబని శంకింప,
 గురుండు పకపకనవ్వుచు మరల

శ్లో॥ జన్మనాజాయతేశూద్రః కర్మణాజాయతేద్విజః ।

వేదాభ్యాసేనవిప్రాణాం బ్రహ్మజ్ఞానేనబ్రాహ్మణః ॥

పద్యము ॥ అజ్ఞానమేశూద్రత్వము, సుజ్ఞానమేబ్రాహ్మణుండు
 శృతులనువినరా, అజ్ఞానముడిగివాల్సికి, సుజ్ఞానపుబ్రాహ్మణుడాయె చూ
 డరవేమా ॥

శ్లో॥ భజగోవిందంభజగోవిందం భజగోవిందంమూఢమతే।

సంప్రాప్తేనన్నిహితేకాలే నహినహిరక్షతిడుక్యఞ్కరణే॥

2. కురుతేగంగాసాగరగమనం వ్రతపరిపాలనమథవాదానం।

జ్ఞానవిహీనస్సర్వమతేన ముక్తింనభజతి జన్మశతేన॥ భ॥

పి. జటిలోముడ్డేలుశ్చిత కేశః కామాయాంజరబహుకృత వేషః |
 పశ్యన్నపినచపశ్యతిమూఢో హ్యుదరనిమిత్తోబహుకృత వేషః ||
 పద్యము || వేషభాషలెరిగి కామాయవస్త్రముల్ | బోడినెత్తి
 గల్గిబొరయుచుండ్రు | తలలుబోడులైనతలపులుబోడులా | విశ్వదాభి
 రామ వినరవేమా ||

శ్లో || ఉపసమిపేయోవాసో జీవాత్మపరమాత్మనోః |

ఉపవాసస్సవిజ్ఞేయః నతుకాయస్యశోషణం ||

శ్లో || ఉత్తమాతత్వచింతాచ మధ్యమంశాస్త్రచింతనం |

అథమామంత్రచింతాచ తీర్థభ్రాంత్యథమాథమః ||

పద్యము || ఉత్తమోత్తముండు తత్త్వజ్ఞుడిలమీద | మహిమ
 జూపువాడుమధ్యముండు | వేషధారియుదరసోషకుడథముండు | విశ్వ
 దాభిరామవినరవేమా ||

శ్లో || నయోగేననసాంఖ్యేన కర్మణానోనవిద్యయా |

బ్రహ్మత్వైకత్వబోధేన మోక్షసిద్ధ్యతినాన్యథా ||

అని శ్రీశంకరభగవత్పాదాచార్యులు మొదలగు మహావీరులు
 జెప్పియుండు మర్మములను దెలియక,

శ్రుతి || “దేహవర్ణాశ్రమకర్మత్వ భోక్తృత్వ మమత్వ అభిమాన
 అహంకారభావన ఆరూఢోమూఢః ||”

అనునట్లు దేహేంద్రియ ప్రాణాదులు సేసని యభిమానించి
 మనుష్యస్వర్గ సత్యాదిలోకములయందట్టై శ్వర్యాది మహాభోగము
 లనుకోరి వర్ణాశ్రమ ధర్మంబులనుష్ఠించుటయు, వేదశాస్త్రరహస్యా
 ర్థముల నెఱుంగక వాటిని పఠించుటయు,

శ్రుతి || “స్వస్వరూపస్యవిజ్ఞానాత్ నాధికం తీర్థముచ్యతే ||”

అనగా సర్వోత్తమోత్తమంబగు సస్వరూపవిజ్ఞానమనుతీర్థమందు
 మగ్నులైనుఖింపకయు, జీవాత్మపరమాత్మలకు మిక్కిలిసమీపస్థితిరూప
 మైనచింతనంబెద్దిగలదో అదియే ఉపవాసశబ్దార్థంబని దెలియకయు,
 తీర్థస్నాన ఉపవాసజప తప దాన యజ్ఞయాగాదికర్మములయందాసక్తు

లైయుండుట మోక్ష హేతువని దలంచువారికిని, పూజలలోపల భూమి
పూజయు సన్యాసములలో బ్రహ్మ త్సేక్యానుసంధానమును సన్యాస
మును ఉత్కృష్టములై నవనిదెలియకయు, బాహ్యసంసారమునుత్యజించి
వాతాంబుపర్ణాసనులై విజనస్థలంబున వాస్తవముజేయుచుండిన భారతా
దులుపడినపాట్లుయోచింపకయు, ఉదరపోషణార్థమై వేషములధరించి
“ఇతోభ్రష్టస్తోభ్రష్ఠః” అనునట్లు యిహపరసుఖములకు వెలిదై
చెడువారికిని, అణిమాద్యపై శ్వధ్యాదిలాభేచ్ఛచే హత లయ యోగా
భ్యాసులకును దుర్లభంబేగాని,

శ్లో॥ దుర్లభోవిషయత్యాగో దుర్లభో తత్త్వదర్శనం ।

దుర్లభోసహజావస్థా సద్గురోః కరుణావినా ॥

పద్యము ॥ చుట్టుబడియుండవలె శుద్ధగురుసన్నిధిని । కట్టుబడి
యుండవలె కాంతిలోన । పట్టుబడియుండవలె పరమహంసనుగూడి ।
సంశయంబులులేక చాటుమనసా ॥

అనునట్లు సద్గురుమూర్తి కరుణలేనియెడల విషయత్యాగం
బును బ్రహ్మదర్శనంబును స్వభావమగుబ్రహ్మనిష్ఠయు అసాధ్యమైనది;
సద్గురుకరుణయున్నయెడల ఇవన్నియునులభంబగును; గనుక సద్గురుని
పూర్ణానుగ్రహమునకు పాత్రులై,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-దర్బార్-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

భక్తపరాధీననప్పా-పారినమొట్టి ఒప్పా తప్పా॥ భ॥

అనుపల్లవి.

ముక్తసంగనడి ముళరియైతా

ఘుక్కియమాయ్పట్టో సక్కియన్-నాన్॥ భ॥

చరణము.

1. విత్తంమాడుకన్రువీడుపిల్లెపెణ్ణ-నుట్ట్రొంలివనిసోడతరైయుం

విణ్ణ-నిత్తముమెన్నెనిర్గుణనాగక్కణ్ణ - భక్తసంగత్తిల్ పరమానం

దంకోణ్ణు 1. సత్తమగురువైమెత్త- సంతోషిప్పిత్తుకుద్ద-చిత్త త్తినిలన్బుట్ట
ఊన్న సామిపోలాత్త 1 కుట్టమట్టపుత్తగత్తవిదైకట్టగత్తిల్వెత్త ॥ భ॥

ఇట్టి వైరాగ్య ఉపశాంత్యాది కల్యాణగుణములను పొందినవారు,
శ్లో॥ ఊర్వసీగర్భసంభూతో వసిష్ఠస్యమహామునిః ।

తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

2. రజకీగర్భసంభూతో నారదస్యమహామునిః ।

తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

3. శుకస్యగర్భసంభూత శృకయోగి మహామునిః ।

తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

4. బ్రాహ్మణక్షత్రియోవైశ్యో శూద్రోచండాలఏవచ ।

దృఢాభ్యాసకరోనిత్యం పునర్జన్మనవిద్యతే ॥

5. సత్సంగ త్వేనిస్సంగత్వం నిస్సంగ త్వే నిర్మోహత్వం ।

నిర్మోహ త్వేనిశ్చలతత్వం నిశ్చలత త్వే జీవన్ముక్తిః ॥

భజగోవిందః—అనునట్లు ఏజాతివారైనను,

శ్లో॥ రామఏవపరంబ్రహ్మ రామఏవపరంతపః ।

రామఏవపరంతత్వం శ్రీరామోబ్రహ్మతారకం ॥

ఇట్టి సద్గుహపదేశమును సదాదృఢముగ నభ్యసించుచు, సత్సంగ
మండేయుండినపక్షమున,

శ్లో॥ యోగరతోవాభాగరతోవా సంగరతోవా సంగవిహీనః ।

యస్యబ్రహ్మణిరమతేచిత్తం సందతినందతినందత్యేవ॥భజగో॥

పద్యము ॥ చక్కెరయును లవణంబును । గ్రక్కుననుదకముల
యందుఁ గరగినరీతికొని మిక్కిలితనుఁగనుఘనుమది చొక్కుచునానంద
జలధి సుడిసిలయించుకొన ॥

వచనము॥ యోగియైనను భోగియైనను సంసారియైనను సన్యాసి
యైనను చిత్తమును సర్వదా బ్రహ్మమునందులయింపజేయువారికి దుర్ల
భంబుగాదని గురుండుబోధింప, శిష్యుండు సంసారులకు బ్రాహ్మవ్యా

పారంబుగలుగుచుండగా వారు బ్రహ్మానందంబునుండి భేదింపబడుదురు గదా, గనుక ఈ ఉన్మనీయోగంబు వారలకు దుర్లభంబని శిక్షింప దృఢముగ స్థాపింపబడిన మహాశిలయందు నదీప్రవాహంబు ప్రవహించినను ఆశిలయెట్లు భేదింపబడదో అట్లు జ్ఞాని బుద్ధియందు సంసార వ్యాపారప్రవాహంబు ప్రవహించినను అతనిబుద్ధి బ్రహ్మానందంబునుండి భేదింపబడదని, గురుండు మరల,

పద్యము॥ సంసారమునందుండియు॥ సంసారముమిథ్యజేసి సర్వముతానై॥ సంసారమందెదెలిసిన॥ సంసారేరాజయోగి సత్యమురామా॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సంసారిగళానాలెన్న ధన్నియరాగారో॥ సం॥

అనుపల్లవి.

హింసాదిగళైవిడుత్తుప్పరమ-హంసాదిగళై యడుత్తెఱుకులావ తంసానీయేశరణమెను॥-కంసారియైవణంగుంపేర్గళ్॥ సం॥

చరణములు.

1. భాగవతరామాయణభగవద్గీతైసహస్రనామ - పారాయణ ముంరామనామభజనైయుంఅధిక నేమ । మాగని త్తియకరుమం- పరోపకారం-ఏకమనదాగద్ధరుమం-పురిన్దుజగ- న్తోహనన్ పద త్తిరుమం-జనంకొణ్ణన్న-వాహనన్ అను॥వరుమం-భుజనాభనాం॥ మేఘవణ్ణనిరు మెల్లిడిగళు క్కేలొండు - శెయ్దుమునివర్ - వేదభూతనాదాదిగళుల్లంకణ్డు-అవర్గళెల్లాం-భాగవతర్గళెనప్పరమనిశ్చయంకొణ్డు-మూఢర్గళాగుం-పాపండ జనసంభాషణంగళైయుంవిండు-కర్మానుసార॥ దేహమని త్తియమెన్రుసదా పర-లోకభయంకొణ్ణులాండంగళుం - ఆగమవేదోపనిషత్ ముత్తైప్పడి-రాఘవమయమెన్రతియుంపేర్గళ్॥ సం॥

2. పెట్టితాయ్తన్దైరన్దు పేరైయుంపూశిత్తుప్పెణ్డు-పిల్లై అను జర్ వియ్యక పాదంపిరియంకొల్ల చ్చెయ్దుపండు - చిత్తక్కమల త్తిలన్బు-

మెత్తవుముట్టు)-శుద్ధగానపేర్గళ్ మున్ను-ఇత్తలత్తినిల్ - ఎత్తనెప్పేర్గళ్
 పిన్ను-కట్టు)తెల్లిన్దోర్-అత్తనెప్పేరైయుం తెన్ను- కొన్డుతుదిత్తు| నిత్తియని
 ర్మలనిర్గుణసిర్వికార-శూరాధిశూర - నీరజనాభనిరామయనిఖిలాధార-
 మఘసూధన-స త్తియసూపపతంగకులకలశపారా-వారచంద్ర-సాధుజన
 శరణ్యమాధవరఘువీర-శంబరవైరి| పుత్తిరపరమదయాకరరామ-భద్దీర
 వేద్రననరతమనన్నియ-భక్తియుడక్కపరమానందత్తోడు - నిత్తియముం
 తుది శెయ్యుం పేర్గళ్ || సం.

3. ఎన్నసత్కర్మం శెయ్దాలుం రామనుక్కర్పణమెన్రుం-ఎన్ఱా
 మవన్ శెయలెన్రుం ఇందిరియంగళైవెన్రుం| శొన్నముత్తైయైత్తళ్ళాచుల్ -
 తన్మహిమై-ఇన్నవాతెన్రువిళ్ళామల్-ఎవరిలుంనాన్-ఉన్నతనెన్రుతుళ్ళా
 మల్-ఎప్పోదుంపిఱుల్-అన్నత్తిల్ ఆళైకొళ్ళామల్-వీణ్ణెన్ఱొక్కొన్ఱొమన్న
 వరెన్రు మూఢమనెదరైత్తుది శెయ్యామల్ - కోదండపాణి-మహిమై య
 తిన్దభాగవతజనంగళైవైయ్యామల్-పరస్త్రీగళై - తున్నమోహంకొన్ఱొ
 తొడర్దుమనదుతోయ్యామల్-పెరియొగ్గళ్ - శొల్లుం వక్రీతవిర్న్దు
 దుర్వక్రీప్రవేశియామల్ - సంతతఁబయ్యక్కపోన్నడియై ధ్యానం శెయ్
 దుప్రసన్నసిద్ధనాయభగవత్ గుణంగళై-నన్నయమాగభజనై శెయ్యుం-
 చిన్నసామి దాసనైప్పోల|| సం| అని ఆసతిచ్చి, గురుండు మరల

శ్రు|| ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ నేహనానాస్తికించన ।

బ్రహ్మైవాహం ఇదంజగచ్చ సకలంచిన్మాత్రవిస్తారితం||

అనుసట్లు బహుజచ్చ పుణ్యవిశేషముచేత లబ్ధమైన సద్గురూప
 దేశసంపదవలన “హరిమయము విశ్వమంతయు హరివిశ్వమయుండు”
 యను ప్రమాణానుసారముగ “అహంబ్రహ్మాస్మి” అనెడి సమన్వయ
 ముచే సుఖించువారు సంసారులైనను కృతార్థులై యితరులనుగూడ
 కృతార్థులుగఁజేయుచు ఆహుఢ బ్రహ్మవేత్తలైయుండురు అని బోధింప,
 శిష్యుండు చంద్రకిరణములను పానముఁజేసి సంతుష్ఠి నొందు చకోర
 పక్షివలె ఆనందభరితుఁడై కుంభగతదీప కళికచంద్రిమున చంచలములు

తీరి ధర్మాధర్మములు బంధమోక్షములు జరామరణములు మొదలగు
నవి నెద్దియు అసంగచిదాత్ముడైన తనకు లేదని దృఢముగ దెలిసి :—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-ముఖారి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి,

ఎన్న శొన్నాళ్ - అవళ్ - ఎన్న శొన్నాళ్ ||

అనుపల్లవి.

పన్నగశయనన్ పాద త్తిరుప్పవళ్ || ఎన్న ||

చరణములు.

1. శినత్తోడుంగుణ ధనత్తోడుం దేహ- ఘనత్తోడుం శేరా- మన
త్తోళ్ళి-అవ || శెన్న ||

2. శక్తియైయుం విరక్తియైయుం-పరిశుద్ధియైయుంతరుం ముక్తి
మడన్దె || యెన్న ||

3. ఈషణమాదొడు భాషణం శెయ్యారై-పోషణం శెయ్దిడుం
భూషణ మానవళ్ || ఎన్న ||

4. మానంతపిర నిధానంతక్రవ-మోసంతరుం పూరణానంద
రూపిణి || యెన్న ||

5. అదిరుంభయజ్గళ్ ఉధిరప్పరిన్దు-ఎదిరిల్లానుళుంముదిరచ్చెయ్
బవళ్ || ఎన్న ||

6. అనఘశుకనుం సనకాదిగళుం-జనకనుం శేరుంకనకరూపిణి ||

7. నిన్దుజగమెల్లాం ఒనెన్రటియామల్ - శెన్రలైయుంపేరై
యెన్దుం శేరాదవళ్ || ఎన్న ||

8. భూమియిల్ ఎన్రుం అకామిగళుక్కభి - రామియవళ్ చిన్న
సామివిషయత్తిల్ || ఎన్న ||

అని ఇట్లు శుక జనక సనక సనందనాదులు పొందిన ముక్తికాంత
సుఖంబు తనకు ప్రాప్తంబగునోయని చింతించిన శిష్యునికి, నానాపుష్ప
ములయందు తిరుగుచుండిన భృంగము సంపెగపుష్పముయొక్క స్పర్శ

గిల్లుటచేత చచ్చునట్లు ఇంద్రియార్థవిషయములయొక్క ఆసందముచే
పారవశ్యమునొందుచిత్తము బ్రహ్మనందమునందు మగ్నతనొందెనేని
ముక్తికాంతసుఖంబు లభ్యమగునని గురుండ్రానతిచ్చిన, ఆప్రకారంబే
శిష్యుండు సమాధినిష్ఠచే అన్యోన్య అఖండ సమరసైక్యంబనుభవించి
కొంతతడవకు బహిర్ముఖుండై,

ద్రావిడకీర్తన. నీలాంబరి-తాళం-ఆది. ఉయ్యాలమెట్టు.

1. నానారోసీయారో- నడువెయ్యెదుపాలారో-తానారోవెన్రు
ణర్ న్ను తవముడిప్పదెక్కాలం॥

2. తానాగవన్రు తడుత్తాణ్డెనైయిన్బ-వానాగచ్చెయ్దొన్బవానే
పరాపరమే॥

3. వాడుముఖంకణ్డెన్నై వాడామలేకార్త-నీడుంకరుణ్డె నితైవే
పరాపరమే॥

4. ఉళ్ళపొరుళ్ ఆవియుడల్ మాన్రుంఅనేదాన్ - కొణ్డెకొణ్డె
నీయెన్ కుతైతీర్ పరాపరమే॥

5. పారాయోఎన్నై ముఖం పార్తొరుకాలెన్కప్పల్లై-తీరాయో
వాయ్ఱిఱన్రు శెప్పాయ్ పరాపరమే॥

6. బంధమెలాంతీరపరంజ్యోతిసీగురువాయ్-వన్దవడినైమఱవేన్
పరాపరమే॥

7. ఆద్యంతంసీగురువాయ్ ఆణ్డదల్లాల్ నిన్నైయన్రి - బోధనై
యుండణ్డో పుగలాయ్ పరాపరమే॥

8. ఆశైయున్మొదల్లాల్ అరుళటియుంవేఱుంబన్రిల్ - పాళంనై
య్యెన్ నిన్కరుణ్డై పాంగాల్ పరాపరమే॥

9. కణ్డేకరుత్తే యెన్కర్పగమేకణ్డెత్తెన్-విణ్డేఆనంద వియప్పే
పరాపరమే॥

10. ఆరావముదే అరశేఆనందనెళ్ళ-ప్పేరాతేమోనప్పెరుక్కే
పరాపరమే॥

11. ముత్తేపవళమే మొయ్ త్తపశుంపొట్టుడలే-చిత్తేయన్నుల్లె
త్తెళివే పరాపరమే॥

12. అణ్ణపిణ్ణమ్ కాణేన్ అగముంపుటముంబనా - క్కణ్ణయె
నైసీకలన్ద కాలంపరాపరమే॥

13. అద్వైతమాన ఐక్యఅనుభవమే-శుద్ధనిలైఅన్నిలైయూర్
శొల్వార్ పరాపరమే॥

14. నీయేనానెనుని నైప్పంమటప్పంఅట-తాయేఱనయఅరుళో
తన్దాయ్ పరాపరమే॥

15. భక్తర్ సిద్ధర్ వాళ్ళి పరిపక్కువన్గళోవాళ్ళి - శెళ్ళోల్ వై
త్తవంగళోవాళ్ళి గురువాళ్ళి పరాపరమే॥

ఇట్లు ఏకాంతభక్తిచేస్తుతింప, గురుండు మరల

పద్యము ॥ నిర్మలస్థితిధర్మ మధర్మగతియు । సుఖము దుఃఖము
మదియందె చొప్పుడంచి । కర్తయుసుభోక్తయునునీవు గాక నెప్పుడు
ముక్తుడవేయగుచునుండుచు మునివతంస॥ అని మరల,

శ్లో॥ యస్మిన్ కాలేస్వమాత్మానం యోగీజానాతి కేచన॥

తస్మాత్కాలాత్సమారభ్య జీవన్ముక్తో భవేదసా॥

అనగా ఏకాలమందు బ్రహ్మోపాసకుండు అద్వితీయుండైనట్టి
తానెనకూటస్థస్వరూపమును సద్గురునికరుణవలన నెరుంగుచున్నాడో
ఆకాలము మొదలుకొని యీ బ్రహ్మోపాసకుండు జీవన్ముక్తుడగును.
సైశ్లోకమందు అజ్ఞానము ఆవరణము విశ్లేపము పరోక్షజ్ఞానము
అపరోక్షజ్ఞానము దుఃఖనివృత్తి ఆనందప్రాప్తులనెడు జీవసప్తావస్థలు
జెప్పబడెను. దీనివివరమెట్లనగా, ఒకానొక ఆచార్యునియొక్క శిష్యు
లలో పదిమంది తమగురుకృత్యంబునకై గ్రామాంతరంబునకుఁబోదలచి
మార్గంబునందుండు నదిని సుఖంబుగాదాటివెళ్ళిరి. అందుముఖ్యుడైన
వాడు తాము పదిమందియు సుఖంబుగ గట్టుజేరిరోలేదోయని తనకంటె

- నితరులగు తొమ్మిదిమందినిలెక్కఁబెట్టి గణనకర్తయగు తన్నుఁదాను భ్రాంతిచేత మఱచిపోయెను ఇది అజ్ఞానమనబడును. మరియు దశ ముడులేడు కనబడలేదనితెలిసిచెప్పెను ఇది ఆవరణద్వయమనబడును. మరియు దశముఁడు నదియందు మృతిబొందెనని పెద్దవెలుగెత్తియేడ్చెను ఇది విక్షేపమనబడును. అట్లు దుఃఖంపుచుండగా ఆపునివలన దశ ముడుచానలేదు ఉన్నాడని విని దశముని స్వర్గాదిలోకంబువలె పరోక్షముగ నెరింగెను ఇది పరోక్షజ్ఞానంబనంబడును. మరియు ఆత్మఁడు లెక్కఁపెట్టి నీవే దశముఁడైతివియనిజెప్ప తనను అపరోక్షముగ నెఱింగెను ఇది అపరోక్షజ్ఞానమనంబడును. వెనుక దుఃఖమునువిడిచి సంతసించెను. దుఃఖమునువిడుచుట దుఃఖనివృత్తియనంబడును. సంతసించుట ఆనందప్రాప్తి యనంబడును

ద్రావిడవృత్తము.

మున్పుగల్ దశమన్బుద్ధి మోహత్తాలెణ్ణియెణ్ణి
ఒన్బదుప్పేక్కెణ్ణి వొరువనాంతనైక్కాణాద
పిన్బవన్ ఇడైయిల్ కణ్ణి పెరియప్పాళ్ళ అవనోపారాయ్
అన్బుళమగనేకాణ్ణి దడంగలుం కాణ్ బానీయే॥

వచనం || చిదాభాసుఁడు విషయసుఖ సంపాదనాదులయందు ఆసక్తచిత్తుఁడై ఆత్మతత్వవిచారణమునకు పూర్వము తన నిజరూప మగు స్వప్రకాశచిద్రూపుఁడైన కూటస్థుని నెరుంగనే యెరుంగఁడు అనునది యెద్దిగలదో అదియే అజ్ఞానము; మరియు చిదాత్మవిషయమై విచారణగలిగినపుడు శాస్త్రోక్తపద్ధతినివిడిచి కేవలతర్కముచేత యోచించి కూటస్థుఁడులేడనియు ఉండినపక్షమునతోచడాయనియు తెలిసిఁ జెప్పుటయే నాస్తి నబాది అను ఆవరణద్వయమనబడును; మరియు తాను స్థూలసూక్ష్మకారణ శరీరసహిత చిదాభాసుఁడనిభ్రమించి తనకర్తృత్వాదులను ఆత్మారామునియందు ఆరోపించుట విక్షేపము జీవునికిగల కర్తృత్వాదిదుఃఖమే సంసారబంధకంబైన విక్షేపకార్యంబు; ఇట్లుండగా ఒకానొక పుణ్యకర్మ పరిపాకవిశేషంబుచే,

శ్లో॥ అస్తిబ్రహ్మేతిచేద్వేద పరోక్షజ్ఞానమేవతత్ ।

అహంబ్రహ్మేతిచేద్వేద సాక్షాత్కారస్యఉచ్యతే ॥ ”

అనునట్లు సద్గురునిద్వారా వేదాంతవాక్యములవలన కూటస్థుడొకఁడున్నాఁడనియెరుంగుట పరోక్షజ్ఞానము; ఈరీతిగా కూటస్థబ్రహ్మమున్నదని పరోక్షజ్ఞానము సంపాదించుకొని వెనుక సద్గురుసన్నిధిని మహావ క్యార్థ విచారణంబుఁజేసి ఆకూటస్థుఁడు నేననియెరుంగుట అపరోక్షజ్ఞానము;

శ్లో॥ పరోక్షంబ్రహ్మవిజ్ఞానం శాబ్దందేశికపూర్వకం ।

బుద్ధిపూర్వకృతంపాపం కృత్స్నంసహతివహ్నివత్ ॥

2. అపరోక్షంబ్రహ్మజ్ఞానం శాబ్దందేశికపూర్వకం ।

సంసారకారకజ్ఞాన తమసశ్చండభాస్కరం ॥

అనగా అనాదిగా ఈసంసారమందు బుద్ధిపూర్వకముగా జేయబడిన పాపకర్మంబులన్నిటిని పరోక్షజ్ఞానము దహింపుచున్నది; అపరోక్షజ్ఞానముచేత నికమీదటజన్మంబులేదు; గాన నేబ్రహ్మసాక్షాత్కారముచేత అసంగకూటస్థాత్మ నేననియెరింగినపిమ్మట కర్తృత్వభోక్తృత్వాదిదుఃఖంబులవిడుచుట దుఃఖనివృత్తి; అటువెనుక జీవభ్రాంతిపోయినందున జననమరణ సంసారదుఃఖంబునశించి నిత్యము క్తస్వభావముగ ప్రకాశించుచున్నందున జేయఁదగిన కార్యంబంతయు జేయబడెననియు పొందదగిన ఫలంబంతయు పొందబడెననియు ఆనందించుట ఆనందప్రాప్తి; అని బోధింప, శిష్యుండు ఆనందభరితుఁడై

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-చాపు.

1. ఎనక్కుండనక్కుం ఇశైన్దపొరుత్తం ఎన్నపొరుత్తమో-ఇన్దపొరుత్తం ఉలగిల్ పిఱర్కుక్కెయిదుంపొరుత్తమో ॥

2. ఎన్నదుడలుం ఉయిరుంపొరుళుం సిన్నదల్లవో - ఎన్నాయిదనైప్పెఱుగవెననాక ఇన్రుశొల్లవో ॥

3. చిన్న వయదిలెన్నె యాణ్ణ తిఱతై నిన్కదే - శిన్దెన్కదే -
శిన్దెన్కదే పెరుగి ఉడంబెననెక్కుదే॥

4. అరశేయున్నె అణ్ణెక్కు ఎనక్కుళా శెపొజ్గుదే - అణ్ణెప్పొ
మెన్నుం ఉణ్ణెన్కయాలెన్ ఆవితజ్గుదే॥

5. అప్పానిన్నెయనిఎంగుం అణ్ణెప్పారిల్లయే - అన్దోనిన్నె
యనియెజ్గుం ఆరుళవారిల్లయే॥

6. ఇప్పాలవక్కుం నిన్నెయనియితై మైయిల్లై యే-యెనక్కుం
నిన్ వేలనియులగిలిచ్చెయిల్లై యే॥

7. ఎన్నె ఆణ్ణవణ్ణ మెణ్ణిల్ ఉళ్ళుండరుగుదే - యెన్నె విక్రంగి
యెజ్గుం ఇన్బ వెళ్ళుంపొంగుదే॥

8. ఉన్నెయ్యుళ్ళుమనముండయిరుం ఉడంబుమినిక్కుదే-ఉన్నో
డెన్నె వేతెన్రెణ్ణిల్ మిగవుంపనిక్కుదే॥

9. నిన్నెక్కునిన్నెక్కు త్తి త్తిప్పెనదు నిన్నెవిల్ కొడుక్కుదే - నిన్ పా
లనిపిఱ్ పాల్ శెల్ల నెంజంబడుక్కుదే॥

10. ఉన్నె మఱక్కిలెన్దాయుయిరె న్నుడంబిల్ వాక్రమో -
ఉన్ పాలనిపిఱ్ పాలెన్నుళ్లంశూక్రమో ॥

11. ఎన్నె కొడుక్కు వాణ్ణి కొణ్ణ దెన్నె కరుదియో-ఎన్దాయ్
నిన్నె కొడుక్కు ఎన్పాలిన్రువరుదియో॥ ఎనక్కుం॥

వచనము॥ ఇట్లు స్తుతింప, గురుండు మరల

పద్యము ॥ ఆత్మరతినిమరిగి అంతంతకుపరతిసుఖములనుచెలంగి
సురుచిరాత్మ । సమరతులనుపొంగిసంపూర్ణ కామత । రాజభోగివగుము
రాజయోగి ॥ అని హస్తమస్తకసంయోగముచే ఆశీర్వాదింప, శిష్యుండు

పద్యము ॥ నీకంటెనన్యంబు నేనెన్న డెఱుంగ నె-ట్లనిననాయను
భవమవధరింపు । వివిధేంద్రియములకు విషయమివిశ్వమా - విశ్వ
రూపుడవీవువెదుకనేల । గావుననీవుసాక్షాత్కరించితివియీ- విశ్వంబు

నీకగువేటటంచు । దలఁచునన్జానమంతయుఁబోయెనీదయా-మేయదృష్టి
నానందమయుఁడనైతి ॥ సంశయములేదుగానియు సర్వసూప । సమ
రసజ్ఞానభావనసంతతంబు । గలుగవరముప్రసాదింపవలయుచేవ । రామ
రాఘవశ్రీరామ రామరామ॥

వచనము ॥ అనునట్లు వివిధేంద్రియములకు విషయమైన ఈ
విశ్వము అపుడపుడుతోచుచు సమరసజ్ఞానంబును భిన్నంబుఁ జేయును; •
గాన నట్లులేకుండునటుల వరము ప్రసాదింపుమని ప్రార్థించినశిష్యునికి,
గురుండు కరుణించి

ద్రావిడనృత్తములు.

1. వాచనావశత్తినా లే నరుగిటవిరుత్తియెల్లాం - ఏది నాడ
క్కలాగుం ఎన్రుతావిచారంశెయ్యిల్ - బోధమాంరాజ్తానాయ్
బుద్ధియెప్పులన్గళెల్లాం- తాదరాయరుక్కప్పెట్టాల్ సకలముండంగుం
తానే॥

2. విరుత్తిగళేతాముం ఇన్నుం వినోదమాం యోగత్తాలే -
తురుత్తిపోలూదుమూచ్చె సుఖముడకాడక్కిల్ నిట్కుం-కరుత్తదట్కి
శ్చెయెన్నిల్ కారణశరీరమాగి - ప్పెరుత్తదోర్ అవిడై తన్నె ప్పిడుజ్జి
డిల్ అడుజ్గుంతానే॥

3. కారణశరీరంతన్నె క్కళైవదెవ్వాతెనోదిల్ - ఆరణం
పోయ్శొల్లాదే అడకపోరుళగట్టిలున్ని - పూరణం ఆగుంఎకమేల్
భువనంగళేతోట్ట్రొంఎన్రు-ధారజ్జెనన్దదాగిల్ ధరిత్తిడుంఅవస్థెయ్యంగే ॥

4. అప్పడియిరుక్కచ్చిత్తం అలైవదాల్ న్యవహారత్తిల్ - ఎప్పడి
క్కుడుమెన్నిల్ ఎన్నె విట్ట్రొన్రుఁజ్జెల్లె-యిప్పడికణ్ణెల్లాం ఎకమయం
ఎకనాప్పోల్-కల్పితమెన్రుతానే కాణ్ణెన్రుచిత్తునానే॥

5. చీత్తునాన్ నిత్తెన్దోనెన్రు దృఢమటవాదిరున్దాల్-ఎత్తనెయ్యెణ్ణి
నాలుం ఏదుశెయ్దాలుమెన్న-నిద్దిరెయ్యణ్ణోన్దసిన్బు నిట్కిన్రుకనావై
ప్పోల-అత్తనెయ్యంపోయ్దానే ఆనందవశివునానే॥

ద్రావిడకీర్తన. గాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది. నొండిచ్చిన్దు.

1. ఇన్దప్పదు మైయైక్కేళుం-బంధంతరుంపోయ్యిలగప్పడాదుమీ
 ళుం-వన్దియైనన్దనన్ బేడిక్కుం-మరప్పెన్జుక్కుం మణంపురివదున్లుగుణమె
 న్నెణ్ణి-గంధర్వలోక త్తిలే - కల్లాలడిత్త గాత్తిరవానాగుముప్పాద్దియాయ
 నుం-కానలుదకత్తాలే- మంగళస్నానం కాలంతప్పాదుమణక్కోలముం
 శెయ్దు-నానమలరైశుక్తికై - రజితంతన్దు వాజ్గిచ్చాడిమందిరంఓజ్జిము
 త్తజ్జ-ఊమైగళ్ జపిక్కుంపోదు - పతిరర్ గళ్ యుక్తియాయ్ వినవిప్పిణ్ణా
 ది త్తివరుగ-క్షేమ త్తిలై శెక్కొణ్ణు-శడజ్గుగళ్ శెయ్ వదాల్ దంపతిగళుయ్ వ
 రైన్దు-కురుడర్ తన్దిర త్తెక్కణ్ణు-సరియెన్దు కొణ్ణాడచ్చా త్తిర త్తిలుణ్ణానవ
 గై-యెరుదు నెయ్యాల్ హూమం - విధంవిధమా యెప్పడిచ్చెయ్యవే
 ణమోఅప్పడిచ్చెయ్య- ప్రతిఫలనవన్ది - హవియైయున్దు పెరుంపూజైప్పె
 ట్ట్రొప్పొగ ఇరువరుమాయ్-రతిపురిన్దక్కణమే- పిల్లైపిట నిశవయదాయరు
 క్కఅళవిల్ వన్దు-ముయలిరుకొంబాలే-పాయ్న్దిడ ముదిన్ దగాయంపట్టు
 డలధిర్ న్దువిత్త - హయక్కొంబరైత్తుట్కొడుప్ప - దల్లామ లత్తిప్పు
 వరైత్తుం సుట్టుంపత్తుంపోడ-ముడవప్పండితన్ ఓడి-వన్దు శెల్ల ముక్కియ
 మొణ్ణిప్పరిన్దుం శక్కియమిన్రి-ఆడక్లాదజన్ని పిటన్దు-పిల్లైయిటక్కఅనై
 త్తేయిరువరుంత న్నైమఱక్క-రజ్జుసర్పంవన్దుకడిక్క-ఇరువరుం నాశమా
 నారెన్బదిలుంకూశలామో-ఇజ్జగ త్తిన్ వాత్తైక్కయెల్లాంఓట్టుక్కాణిల్
 ఇదైయన్రివేటొరుక ధైయుముణ్ణో- శొన్న సూక్సుమత్తాలే - నిజమటిన్దు
 సుళు త్తిరుప్పదుమక్కువిహితమనో- చిన్న సామియైప్పోలే - నిలైపెట్ట్ర
 శ్రీజనజ్జులైక్కొణ్ణాడుం ఓజనజ్జళే॥ ఇన్దప్పదు మైయైక్కేళుం॥

ద్రావిడవృత్తము.

మాయైయెన్బదుపొయ్యెనిల్ అదు పెట్ట్రవగైయెలాంపొయ్యామే
 తాయైయన్రిమక్కళుక్కొరు పిటవియుంజాతియుం వేటుణ్ణో
 శేయస్వర్గముంనరకముంనన్దైయుంతీమైయుంపారామల్
 తూయనత్తుచిత్తానందపూరణ స్వరూపమాయరుప్పాయే.

“శ్రుతి॥ మాయాచత మోహాపాత దేతజ్జడం మోహాత్మకం.”

అనగా మాయ త మోహాపమనియు జడరూపమనియు మోహ రూపమనియు సర్వఅనుభవసిద్ధంబైయున్నది. అచేతనములయిన ఘటాదులకు ఏ స్వరూపంబుగలదో అదియే జడశబ్దార్థంబగును. బుద్ధి ఏవిషయమునందు పొరపాటుగలదియగునో అది మోహశబ్దార్థంబగును. లోకదృష్టిచేత వాస్తవముగదోచుచున్నందున, “శ్రుతి॥ నానదాసీత్” అనత్తనిజెప్పందగదు. విద్యాదృష్టిచేత “శ్రు॥ తుచ్ఛం ఇదయాపస్య” తుచ్ఛమనియు “శ్రుతి॥ నేహనానాస్తికించన” జ్ఞానముచేత నిశ్శేషంబుగ నిషేధింపబడినందున సత్తనియుంజెప్పందగదు. సత్తును అసత్తునుగాని రూపముగలది విరుద్ధంబు గనుక “అయుక్తం” బనెడి శ్రుతిచేతఉపేక్షింపబడినది. అధిష్ఠానరజ్జువునుగనిన ఆరోపితభుజంగము గాననట్లును అధిష్ఠానమనుష్యునిగనిన ఆరోపితదారువు గాననట్లును అధిష్ఠాన సూర్య కిరణములనుగనిన ఆరోపితఉదకంబుగాననట్లును అధిష్ఠానశుక్తి కనుగనిన ఆరోపితరౌప్యము గాననట్లును, మాయా ప్రయోగకర్తను ప్రత్యక్షముగా నెంతపర్యంతముఁజూడరో అంతపర్యంతము ఇది బహుచమత్కార హేతువనిదలంతురు; అటువెనుకనో “యామాసామాయ” ఏది నిషేధమైనదియో అదిమాయ “యానవిద్యతే సలవిద్య” ఏదిలేనిదో అదిఅవిద్యయని యుపేక్షింతురు. “జగత్ బ్రహ్మహం” అనుమహావాక్యతత్వంబెవరికి లక్ష్యాధానహితముగఁబట్టుపడునో వారేబ్రహ్మవేత్తలు. క్షీరమునందు వెన్నయు తిలలయందు తైలమును ఆవరించుకొని యున్నలాగున ప్రపంచమంతటను పరిపూర్ణముగ వ్యాపించియుండు పరబ్రహ్మమునందేకీభవింపక వేఱుపడియుండుటే భ్రమయనబడును. ఇట్టిభ్రమను,

ద్రావిడవృత్తము.

తకపతియల్లాప్పేర్ గళే తమైయల్ల అల్లనెనాళే

అన్బనెకేటనేరం అవళే వెట్కిమానమానాళే

ఎన్బదుపోలనీక్కి యిదనిదనెనచ్చేపిత్త

ప్పే పరబ్రహ్మంతనై ప్పే శామల్ పేశుంవేదం.

అనునట్లు నేతి నేతియను మహావాక్యముచేత నిషేధింపబడిన పదార్థము లన్నిటికంటె విలక్షణంబై తచ్చబ్రహ్మాత్రసూచితమైన పర బ్రహ్మము తాననెడి బ్రహ్మత్వైకోపదేశమునకు పాత్రుడైన నీకు సమస్తమంగళమస్తు అని ఆశీర్వాదింప, శిష్యుండు

పద్యము || బట్టబయలైన యాపరబ్రహ్మమహిమ | దేశికస్వామి కృపగాని దెలియరాదు | ఎన్ని చదువులుచదివిన నేమిఫలము | నవ్య తరభోగి శ్రీనదానందయోగి || అనునట్లు,

వచనము || లోకములయందలి జనసమూహమంతయు ఈశ్వరుఁడువేరు తానువేరు ఈశ్వరుఁడు నిత్యుఁడు తాననిత్యుఁడు అనెడి భేదబుద్ధినిఁగలుగజేసెడి ఏ అజ్ఞానంబుచేత మోహితాత్ములై సుఖదుఃఖాదులనుభవముగల జీవులమనుకొని జనసమరణ సంసారమందు జిక్కియుండగా, తన అజ్ఞానమును నశింపజేసి “బ్రహ్మైవాహమస్మి” అని విజ్ఞానమునొసగి మబ్బులోనుండి వెలువడిన సూర్యునివలె ప్రకాశించునట్లు కృపజేసిన సద్గురుని

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-కేదారగౌళం-తాళం-ఆది.

1. అడక్కియాన్దవనే - నిరతిశయానందత్తాన్దవనే - మడక్కికొన్దాన్ద-పేశాదవన్దయున్విన్దాన్దే||

2. తనిత్తునానిరుక్క - ఎన్నెయవన్ తక్రవిక్కొన్దాన్దే - ఇనిత్తవిరవిడేనెన్రుఱుది-యెనక్కురైత్తాన్దే||

3. పేశాదిరుప్పదువే- పేరిన్బంపేశనేరాదే-పేశామల్ పేశామలిరుక్కుం-పేరిన్బంవారాదే||

4. ఎన్రురైశెయ్దాన్దే-యెన్నెచ్చుట్టుం ఇరులైక్కొయ్దాన్దే-ఎన్రురైపొయ్దాన్దే-పరిపూరణానందమెయ్దాన్దే||

5. తోణువదుపొయ్యె-నొందుక్కసుఖమున్దాగాదో - కాణువదొన్రుమిల్లాప్పదంపెఱ-క్కపటంపోగాదో||

6. ఆశైయినాలునక్కు-సంభవిత్తదాగమెనాన్ణి- పూజైపురిన్దధ
నాల్-వన్దదనుభోగమెనాన్ణి॥

7. నీయామ్నానాగి-నీయామ్ నీయుంనానుమాగి-నీయుంనా
నుంమామ్నై-యెన్రగట్టినిలై తవన్యోగి॥

8. ఇదైయన్రియోగం-ఇల్లైయెన్రియంబుమన్నాన్ణి- యెదైయుం
నంబాదే-యెన్నాన్ణైయెన్రుశొన్నాన్ణి॥

9. ఇన్దవగైక్కలన్ద-చిన్నసామిక్కెన్ సుఖమెనాన్ణి-శొన్దమా
యిన్దవగైక్కలప్పదు-దుర్లభమెనాన్ణి॥ ఆడక్కి॥

అని యిట్లుస్తుతించుచు అమనస్కయోగంబుచే నిరతిశయానంద
భరితుడై తనయనుభవమును ఇతరులకుదెల్పి ఆనందించుట :-

కీర్తన-రాగం-మోహన-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

ఆనందమానందమాయెను-నేడు - ఆనందమానందమాయెను॥

అనుపల్లవి.

ఆనందమానందమాయెను-మన సద్గురుకటాక్షమిచ్చెను
పరమసన్నిధిచేరువకల్గెను-తానుకనరానిచోటనె వినరానిపల్లుబల్లై॥ ఆ॥

చరణములు.

1. నానాయోనులయందుబుట్టితి-చాలా నానారూపములన్ని
దాన్చితి-పూరా నానాలోకములన్నిజూచితి-ఇకనాజన్మసాఫల్యం నేడే
సఫలమాయ॥ ఆనంద॥

2. బహుజన్మములనుంచిబాయని-జీవ భ్రాంతినివదలించుకొం
టిని-పూర్ణదహరాకాశనివాసునిజేరితి-హంసస్సహంఅనెడి భావభావ
మేజెందితి॥ ఆనంద॥

3. బయలులోబయలెల్లజూచితి - బట్ట బయలనైభావనజేసితి-
ఎడబాయనిబ్రహ్మమెపొందితి-పరగనియమించి నాదాంతనిత్యసంచారి
నైతి॥ ఆనంద॥

4. సంచితములు తెగద్రుంచితి-గురి మించిరాజయోగమందితి-
పరమాంచిదాకాశమెపోందితి-మహాపంచాక్షరీమంత్ర పఠనముచేతనే॥

5. చెదరనీయనిచూపుజూచితి-మనసు వదలకభక్తినిజెందితి-గురి
మతిలోననతతమునిల్పితి - పరమముదిగొండలింగేశు - మద్గురుడనియి
పుడు॥ ఆనందమానందమామెను॥

ఓం శ్రీకృష్ణఃప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

ఓం శ్రీసచ్చిదానంద సద్గురవేనమః.

బ్రహ్మత్వైక్యజ్ఞానము.

శ్లో॥ బ్రహ్మనందంపరమసుఖదం కేవలంజ్ఞానమూర్తిం ।

ద్వంద్వతీతంగగనసదృశం తత్త్వమస్మాదిలక్ష్యం ॥

ఏకనిత్యంవిమలమచలం సర్వధీసాక్షిభూతం ।

భావాతీతంత్రిగుణరహితం సద్గురుంతంనమామి ॥

అని యిట్లుస్తుతించినశిష్యుని కేగింటిచేవీక్షించి, గురుండు

రాగం-మధ్యమావతి-తాళం-ఆది.

1. బ్రహ్మమేలాగునజూతామమ్మా-ఏలాగున పరబ్రహ్మమేలా
గునగలిగేనమ్మా॥ బ్రహ్మ॥

2. తెలివిలోతెలివితానట-తెలిసేటివారు తెలివిలోతెలియుదు
రట-అది తెలియకుంటె తెలియతగినదిలేదట । వెలుగులకదిలో వెలిగే
వెలుగట-వెలుగులన్నియును వెలిగించేదట-కలిమిలేములు కానంబడ
దట-కలయగకన్నలఁ గనుగొనరాదట - పలుకులకెన్నడు పలుకగరా
దట-కులగోత్రంబులు గురిగాలేదట - పొలతియుగాదట పురుషుఁడుగా
దట-తలపోయగమరి తానేతానట॥ బ్రహ్మ॥

3. పంచకోశములుగాదట-ఆకాశముఖ్య పంచభూతములుగా
దట-తత్కార్యతత్త్వ పంచవింశతియుగాదట । పంచేంద్రియములఁగాం
చగరాదట-గాంచితిననియెడి గర్వములేదట - ఎంచగలోపల వెలుపల

తానట-సుసంచితములచే సమకూడేదట - మంచివార లేమారకుండు
రట॥ బ్రహ్మ॥

4. వట్టిమాటలుగాదట-గుట్టులోపల గుట్టుఘట్టిగతానట-అది
తెలిసేమంటె నెట్టనబట్టబయలట - అది తెలియకుంటె ఘట్టిగాముక్తిలే
దట॥ అట్టిదిట్టిదని అనుకోరాదట-పట్టుగక్రియలే పట్టునలేదట-పుట్టుటలే
దటగిట్టుటలేదట-మట్టుమీరి బ్రహ్మాండములగునట - ఇట్టిదిగురువులు
పట్టివదలరట॥ బ్రహ్మ॥

5. తక్కులక్కడలేదట-సులభులకు మిక్కిలిసులభమట-దుర్లభు
లకు మిక్కిలిదుర్లభమట॥ ఎక్కడజూచిననొక్కడెయకానట-పెక్కుయోపు
లైప్రభలుచుండునట-అక్కడ నెమ్మది చొక్కజేయునట - అక్కరకెవ్వరి
కందగరాదట-తక్కినవారికి తక్కినధనమట-నిక్యముఅంతట నిండియుం
డునట॥ బ్రహ్మ॥

6. భావింపతరముగాదట- తరముగాదని భావించేవాడుతాన
ట-తానన్నయట్టిభావము తనకులేదట-నారాయణమహాదేవగురుమూ
ర్తితానట॥ ఆవలీవలను రావులులేదట - లేదనిబల్కే భావములేదట-
భావములేదను భావములేదట- జీవుడుగాడట దేవుడుగాడట-భావా
తీతనిరామయమగునట-పావనతరమగు పరతత్వంబట॥ బ్రహ్మ॥

వ॥ ఇట్టి బ్రహ్మత్వైక్యజ్ఞానంబు నిస్సంశయముగ సద్గురుని పరమ
కృపవలన బుద్ధియందు దృఢముగ నుదయించుపర్యంతము నిజసమా
ధ్యభ్యాసంబైనను ఆత్మవిచారణయైనను జేయదగినదనిబోధింప, శిష్యుం
డు నిజసమాధిలక్షణంబు తనకు విశదముగ దెలుపుమని ప్రార్థింప,
గురుండు, విషదోషమును పరిహరింపవలసినపక్షమున వేరొక విషస్వభా
వముగలపాపధమును ప్రయోగించునట్లుగ, భయంకరములైన ఇంద్రి
యమనోవికారముల నెల్లను,

శ్లో॥ ఊర్ధ్వపూర్ణం అధఃపూర్ణం మధ్యపూర్ణం యథాత్మకం,
సర్వపూర్ణంతథాత్మేతి సమాధిస్థస్యలక్షణం॥

అనగా సర్వలోక సర్వకాల సర్వవస్తువులయందంతట పరిపూర్ణమైన ఆనందైకరసవస్తువు తాననెడి దృఢప్రజ్ఞచేత జయించువారేధీరులుగాని సదానిష్ఠలోనుండి విషయమృగములకుభయపడువారు ధీరులుకారు అట్టివారికి తుదకు భయమేసిద్ధించునుగాని బ్రహ్మనందము సిద్ధింపదు. ఎందువల్లననగా,

పద్యము || శశవిషాణంబునకునాకసమునకును | గలుగునేపొసంగ సంగంబుదలఁచిచూడ | మనమునకుసచ్చిదానంద మయుఁడవైన! నీకుపొందిక యెన్నఁడేనియునుఁగలదె ||

అనగా కుందేటికొమ్మునకును గగనమునకును సంబంధంబు సంభవింపనట్లు, జడమైనమనస్సునకును చిద్రూపుఁడైనఆత్మకును సంబంధమెన్నడు కలుగదు. బ్రహ్మంబునకంటె భిన్నంబుగ మాయయన్న పదార్థమొక్కటియున్నఁగదా నిరంతరమునిష్ఠలోనుండి దానినిజయింపవలసినది. నీడతోపోరఁబూనుకొన్న నెంత ప్రయోజనమో మిథ్యాభూతమైన మాయను జయింపఁబూనుకొన్న నంతప్రయోజనమేయగును. ఎప్పుడును మిథ్యయైనమాయను మిథ్యయనియే సద్గురునికృపవలన నిశ్చయించి తానేబ్రహ్మమని విచారజ్ఞానముచేత నిర్విచారమును పొంది నిరంతరము సద్గురుసేవారతులైయుండుటె బ్రహ్మనందముగాని వేఱుగాదు. జీవముతో నున్నప్పుడే వ్యాఘ్రమును చంపలేనిపశువు చచ్చినతరువాత నెట్లు చంపగలుగును. ఆలాగే సత్యమై నిర్మలమై స్వయంప్రకాశమైవెలయు ఆత్మను జడమైన మాయయేమియుఁ జేయనేరదు; గాన

శ్లో|| అంతఃపూర్ణోబహిఃపూర్ణః పూర్ణకుంభ ఇవాఽభరే |

అంతశ్శూన్యోబహిఃశూన్యో శూన్యకుంభ ఇవాఽభరే ||

అనగా ఆంతరబాహ్యములయందు తనకునన్యమేమియుఁదోచక తోచినను సముద్రమునందు ముంచినకుండ లోపల వెలుపలపరిపూర్ణమై యుండునట్లును బయలులోనుంచినకుండ లోపల వెలుపల శూన్యమై

యుండునట్లును యుండుటయే నిజసమాధినిష్ఠయని బోధింప, ఆనంద భరితుడైన శిష్యుండు

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సురటి-తాళం-చాపు.

పల్లవి.

ఎన్నెనుశోలేనడితోళి - ఇంద్రసురతంసతతంవాళి॥ ఎ॥

అనుపల్లవి.

నన్నెటిపిశగాదనిలైయటిన్దుపరమా-నందంతన్దైచ్చొల్లెన్దనాలెతరమా॥
చరణములు. ఎన్నె॥

1. కాణక్కి-డైయాద కణవనెన్దనెనాడి-కళికొణ్ణ వాయిల్ వా
రాదవార్తెయాడి-వాణమిల్లామల్ నిర్వాణమాక్కిక్కుడి - నల్లసుఖం
తన్దైచ్చొల్లెత్తరమోపోడి॥ యె॥

2. భేదమాగనినెక్కుం పేర్లళుక్కిదేచ్చే - వేచ్చిదనిమట్ట్రీపే
చ్చెల్లాంపీణ్ పేచ్చే-వేదశాస్తిరపురాణ నెటిపోచ్చే - వేటుతోనియదె
ల్లాం వెట్టవెళిచ్చమాచ్చే॥ యె॥

3. తాయ్విట్టుప్పేర్ చిన్న సామియెన్రుంప్రకాశం - తన్విట్టు
ప్పేర్ శాంతియెన్రుంతన్దది నేశం - వాయ్విట్టుచ్చొల్లామల్ వరవరసంకో
శం-వళరచ్చెయ్దెన్నెనాన్ మఱక్కచ్చెయ్దవిశ్వాసం॥ ఎ॥

ఇట్లు తన్నుమఱచి తన్మయమై ఆనందించియుండునపుడు, గు
రుండు మరల

శ్లో॥ త్రిధామసాక్షిణంసత్య జ్ఞానానందాదిలక్షణం ।

త్వమహంశబ్దలక్ష్యార్థ మస క్తంసర్వదోషతః ॥

2. సర్వగంసచ్చిదాత్మానం జ్ఞానచక్షుర్నిరీక్షతే ।

అజ్ఞానచక్షుర్నేక్షేత భాస్వంతంభానుమంధవత్ ॥

అనగా మూడైన స్థూల సూక్ష్మ కారణ శరీరంబులను పురంబు
లకుసాక్షియై అఖండసచ్చిదానంద నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్తస్వభావంబులే
గురుతుగాగల్గి, నీవునేనను శబ్దంబులయొక్క లక్ష్యార్థంబై, అవిద్య

- తత్కార్యగుణదోషంబుచేత స్పృశింపబడక ఆకాశంబువలె సర్వవ్యాపియై సద్బోధస్వరూపుండగు తనను జ్ఞానమే నేత్రంబుగాగలవారు జూచుచున్నారు; అజ్ఞానమే నేత్రంబుగాగలవారు సూర్యుని గ్రుడ్డివాఁడైయుల జూడజాలఁడో అటువలెజూడజాలరు; గాన జ్ఞాననేత్రముచే ఆత్మనుజూచుమని బోధింప, శిష్యుండు ఆత్మ-బుద్ధింద్రియాదులకు సాక్షియై ప్రత్యక్షంబుగా జ్ఞానస్వరూపుండైయున్నందున ఆత్మజ్ఞానంబు తమకృపాకటాక్షబలంబుచేగల్గినను బ్రహ్మంబు అప్రత్యక్షంబుగానుండుటవలన బ్రహ్మజ్ఞానంబు దుర్లభంబనిశంకింప, గురుండు ఆత్మయేబ్రహ్మంబు; గాన శంకింపవలదు. ఎట్లనగా:—

- శ్లో॥ ప్రజ్ఞానమేవతత్త్రిహ్నా సత్యప్రజ్ఞానలక్షణం ।
ఏవంబ్రహ్మపరిజ్ఞానా దేవమర్త్యో అమృతోభవేత్ ॥

అనగా బుద్ధింద్రియంబులకు సాక్షిరూపంబగు యీప్రజ్ఞానమను ఆత్మలక్షణంబే ఆ జగత్కారణ బ్రహ్మలక్షణంబనియు, ఆ జగత్కారణ బ్రహ్మలక్షణంబే ఈబుద్ధింద్రియాదులకు సాక్షియగు ప్రజ్ఞానలక్షణంబనియు ఈప్రకారంబు నేనేబ్రహ్మంబని ఎఱుంగుటవల్లనే మృతధర్మంబుగల మనుష్యులు అమృతధర్మంబగు బ్రహ్మస్వరూపులగుచున్నారు. అయితే, “శృతి॥ సత్యం జ్ఞానం అనంతంబ్రహ్మ” అనునట్లు బ్రహ్మస్వరూప సచ్చిదానందలక్షణములు బుద్ధింద్రియంబులకు సాక్షియగు ఈ ప్రజ్ఞానలక్షణంబగునాయనిశంకింప - అగును - ఎట్లనిన, “సత్యం అబాధ్యం బాధ్యంమిథ్యా” అనునట్లు బాధింపబడక భూతభవిష్యద్వత్కమానకాలంబులయందు - అనగా సృష్టికిపూర్వమును సృష్టికివెనుకను సృష్టిరూపమగు ప్రపంచమున్నప్పుడును-ఏకాకారంబుగ నుండుటయే-సత్యలక్షణంబు. ఇట్టి బ్రహ్మస్వరూప సత్యలక్షణంబాత్మయందున్నది; ఎట్లనగా స్థూలసూక్ష్మాదిప్రపంచంబును ప్తిమూర్త్యాసమాధులయందు బాధింపబడినట్లు సాక్షియగు ఆత్మచేత ననుభవింపబడుచున్నది; ఇట్టి ఆత్మ ఏకాలంబులయందును ఏలవస్థలయందును బాధింపబడినట్లునుచు

దేనిచేతను అనుభవింపబడలేదు. ఈఆత్మను యెఱుంగెడు మేరియొక్క ఆత్మ యుండుననినయెడల ఆసాక్షికి మరియొకసాక్షి దానికి మరియొకటి యని యిట్లు అనవస్థాదోషంబు సంప్రాప్తంబగును; అది సరికాదు. మరియు ఆత్మ అభావత్వంబునకు ఆత్మయే సాక్షిగా నుండునని జెప్పటయువిరోధంబు; గనుక ఆత్మయొక్క అభావంబునకు సాక్షిరూపంబుగ నన్యంబెద్దియు లేనందున నిస్సాక్షికత్వవ్యవహారం బంగీకరించుట అయుక్తంబు. మరియు పంచభూతంబులవలన జనితంబై షడ్భావ వికారంబులంగల దేహంబువలె దేహంబుతోగూడాబుట్టి దేహంబు మరణంబునొందగ ఆత్మయు మరణంబునొందున నెడిపక్షమున ఆత్మయు దేహంబువలె వివిధస్వభావంబుగదోచవలయు అట్లుదోచక,

శ్లో॥ “అవికారాయశుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే ।

సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే॥”

అనునట్లు షడ్భావవికార రహితమై అణావ కార్మికమాయిక మామేయ తిరోధానములను పంచమలములకువిలక్షణంబై నిత్యుండై ఏకరూపుండై దోచుచున్నాడు. మరియు బ్రహ్మస్వరూపులము తాము అనునది మఱచి పూర్వజన్మములయందుజేసిన పుణ్యాపాప కర్మసంచిత ఫలంబులు ప్రారబ్ధరూపమై జీవుడిపు డనుభవింపు చున్నాడనియు, ఇపుడుజేయు ఆగామి కర్మఫలములు సంచితములోజేరి ప్రారబ్ధరూపమై యికననుభవింపబోవుచున్నాడనియు జెప్పటచేత జీవుడు నిత్యుడని దెలియవచ్చుచున్నది; ఇట్లు జీవుడే నిత్యుడైయుండగా జీవసాక్షియగు ఆత్మనిత్యుడనిజెప్పట సహజంబేగదా; గనుక బ్రహ్మస్వరూప సత్యలక్షణంబు ఆత్మయందున్నది.

మరియు ప్రతిదేహంబునందు ఆత్మ ఏకరూపుండై తోచుచున్నాడు. ఎట్లనగా, చరాచరవస్తువులయందుండెడి ఆకాశము ఆయా వస్తువులకంటెనెట్లు భిన్నంబై ఒకవస్తువందుండెడి ఆకాశము మరియొక వస్తువునందుండెడి ఆకాశమునకంటెనెట్లు అభిన్నంబో ఆలాగే,

శ్రీ॥ “ఏకో దేవః సర్వభూతేషు గూఢః సర్వవ్యాపీ సర్వభూతాం
తరాత్మా కర్మాధ్యక్షః సర్వభూతాధివాసః సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గు
ణశ్చ ఏకంరూపం బహుధాయః కరోతి ఏకధాబహుధాచైన దృశ్యతే
జలచంద్రవత్”, అనునట్లు అనేకరూపనామములు గల్గియుండు ఆ పర
తత్వము అద్వితీయమై ఆకాశంబుచందంబున సర్వవ్యాపియై సర్వా
త్మకమై శ్లో॥ త్రాదింద్రియంబులకంటెను శబ్దాది విషయంబులకంటెను
ఆయాప్రయోజనంబులకంటెను భిన్నంబై ఏకాకారంబైయున్నది; విచిత్ర
స్వభావంబువలన ప్రకృతి నానావిధంబులై తోచినను ఈ ఆత్మ నీవు నేను
అను శబ్దలక్ష్యార్థంబై పిపీలికాది బ్రహ్మసర్వంతంబు ఏక రూపుండై
శివ విష్ణు బ్రహ్మదేవాదిచరాచర సర్వప్రపంచంబునకు సాక్షియైన పర
బ్రహ్మంబైనందున, గృహాదిగతంబులగుపదార్థంబులు గృహంబులనుండి
నివారింపబడుచుండగా నివారింపుటకసాధ్యంబగు ఆకాశంబెట్లు శేషిం
పుచున్నదో ఆప్రకారమే “స ఏష నేతి నేత్యాత్మా” అను శ్రుతి బాధిం
చుటకు యోగ్యంబగు స్థూలసూక్ష్మాది ప్రపంచంబును ఇది ఆత్మగా
దిది ఆత్మగాదని నిరాకరించి నిరాకరించుట కసాధ్యంబైన సాక్షియగు
ఆత్మను శేషింపజేయుచున్నది; గనుక “ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ” యను ఋ
గ్వేదమహావాక్య ప్రమాణానుసారముగ ఆత్మయే బ్రహ్మంబనిబోధింప

శ్లో॥ సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వభూతానిచాత్మాని ।

ఈక్షతే యోగయుక్తాత్మా సర్వత్ర సమదర్శనః ॥

అనునట్లు శిష్యుండు తన ఆత్మను సర్వభూతములయందుండునది
గాను సర్వభూతాత్మలను తనయందుడునవిగాను భావించుచు,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-బృగ్గడ-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఎల్లా మేరామమయం-ఎనిరుప్పవగ్గెన్న భయం॥ ఎల్లా మే॥

అనుపల్లవి.

షల్లాయరకోటిఅణ్ణజ్జల్ -బహిరణ్ణజ్జల్ నవఖణ్ణజ్జల్ ॥ ఎల్లా॥

చరణములు.

వేదముంపంచభూతముంవానోర్ విధియుడనుమాపతిమునలానోః॥ కెల్లా॥
నదినదజ్జళుంనట్టునల్ శెల్లాదుంనల్లదుంపొల్లాదుంశొల్వదుంశొల్లాదుం॥
అణువుక్కుణువాయగత్తుక్కుగమా యజ్జశ్శిరుప్పదైయటిన్దుసుఖమా॥ యె॥
ఎల్లుక్కు శెణ్ణెయ్పోల ఎఱ్ఱుంనిటైన్దిరుప్పదాలె॥ యెల్లామే॥

ఇఱ్ఱుంఅఱ్ఱుం ఎఱ్ఱుంవెళిపోల్ ఏకరూపమాగైయినాల్॥ ఎ॥
నాలోడిరువర్గంనరకముంస్వర్గం సంబుంపెరియోర్గళ్ నణ్ణుం అపవర్గం॥ ఎ॥
నాటుపదంగళుంనాలుగతిగళుం నాలిరుసంపత్తుంనవనిధిగళుం॥ ఎ॥
ఎఱ్ఱాముంఅదనాలెయ్దుమహత్వముం ఇరుపత్తునాలెన్రియంబుం తత్త్వ
ముం॥ ఎల్లామే॥

అన్దైయన్రియోరణువుంకొంజము మ్మైయాదటిన్దుముదనంజముం॥ ఎ॥
కడలుందిశైయుం కల్దైయుంఇశైయుం కదిర్ మతిషేఘం కాలిన్విశైయు॥
మెల్లామే॥

సత్రాగిచ్చిత్రాగిసచ్చిదానందమాయ్ త్రానేయానచిన్న సామిపోలన్దమా॥
యెల్లామేరామమయం॥

అనునట్లు సర్వత్రసమదృష్టి గలవాడైయుండగ, గురుండుమరల
శ్లో॥ అస్తిభాతిప్రియంరూప నామచే త్వంశపంచకం ।

ఆధ్యత్రయంబ్రహ్మరూపం జగద్రూపం తతోద్వయం॥

అనునట్లు బ్రహ్మస్వరూప సత్తుచిత్తు ఆనందాదిలక్షణములలో
సత్యలక్షణంబు ఆత్మయందుండునట్లు బ్రహ్మస్వరూపచిత్తుఅసగా జ్ఞాన
లక్షణంబును ఆత్మయందున్నది. సూర్యునివలె తనంతటతానేతోచుచు
తనయందారోపింపబడిన పదార్థంబుల తోపింపజేయుచుండుటయే జ్ఞాన
లక్షణంబు. ఇట్టిలక్షణంబు ఆత్మయందుండు విధమెట్లనగా, తనయం
దారోపింపబడిన స్థూలసూక్ష్మాదిప్రపంచంబును ఇది అన్నమయకోశము
ఇది ప్రాణమయకోశము ఇది మనోమయకోశము ఇది విజ్ఞానమయ
కోశము ఇది ఆనందమయకోశము అని వ్యవహరింపుచు యీ పంచ

కోశంబులకు విలక్షణముడై తనంతటతానే దోచుచు తనయందుకల్పింప
 బడిన పంచకోశంబుల తోపింపజేయుచున్నాడు. అయితే అన్నమ
 యాది ఆనందమయ పర్యంతంబుండు దృశ్యప్రపంచంబు అనుభవింప
 బడునట్లు ఆత్మ అనుభవింపబడ లేదేమియని శంకింప, ఇది యీ
 కోశంబని పంచకోశంబులనుభవింపబడునట్లు ఇది ఆత్మయని అనుభ
 వింపబడకపోయినను ఏ అనుభవబలంబుచేత నీపంచకోశంబులు దృశ్య
 ప్రపంచంబుగననుభవింపబడుచున్నదో అట్టి అనుభవంబై దృక్కగుఆత్మ;
 పంచకోశంబులకు ఆత్మజ్ఞాతమైయున్నందున ఇది యీకోశంబని ఆత్మ
 చేత ననుభవింపబడుచున్నది; ఇట్లు ఆత్మకు అన్యంబుగ జ్ఞాతృజ్ఞానం
 బులులేవు గాననిది ఆత్మయని కోశంబులవలె అనుభవింపబడలేదు; గను
 క ఆత్మ అనుభవస్వరూపుండగునేగాని అనుభవింపబడెడి స్వరూపుండు
 గాడు. ఆత్మకంటె నన్యంబగుసర్వంబును జాడ్యరూపంబైయున్నది -
 జడపదార్థంబుచేత జ్ఞానవస్తువైన ఆత్మ అనుభవింపబడదు; ఇంద్రియజన్య
 జ్ఞానవిషయంబు గాకపోయినను, ఆత్మ అపరోక్షంబుగ చైతన్యస్వరూ
 పుండై తనయందుకల్పింపబడిన సర్వప్రపంచంబునుతోపింపజేయుచున్నం
 దున బ్రహ్మస్వరూపజ్ఞానలక్షణంబాత్మయందున్నది. మరియు ప్రతిదే
 హంబునందు జ్ఞానస్వరూపుండైన ఆత్మ ఏకరూపుడై దోచుచున్నాడు.
 ఎట్లనగా సూర్యప్రకాశంబువలనఁ దెలియఁబడుపదార్థములు ఆసూర్య
 ప్రకాశంబునకంటెభిన్నంబులై విచిత్రస్వభావంబువలన నానావిధంబులై
 నను ఒకపదార్థమును దెలిపెడు సూర్యప్రకాశము మరియొకపదార్థమును
 దెలిపెడు సూర్యప్రకాశంబునకంటెనెట్లు అభిన్నంబో అట్లు జాగ్రత్
 వస్థయందుండు శోత్రాదింద్రియంబులును శబ్దాదివిషయంబులును
 ఆయాప్రయోజనంబులును ఆయాజ్ఞానంబునకంటె నన్యంబులై విచిత్ర
 స్వభావంబువలన నానావిధములైనను ఆయాజ్ఞానంబో వాటికన్ని
 టికంటెనుభిన్నంబై శబ్దాదిజ్ఞానంబు స్పర్శాదిజ్ఞానంబునకంటె అభిన్నంబై
 జ్ఞానము జ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబైయున్నది. ఈలాగే జాగ్రత్

సంస్కారజనితంబైన స్వప్నా వస్థయందును ఆయావిషయ ప్రయోజనంబులు ఆయాజ్ఞానంబునకంటెభిన్నంబులై నానావిధంబులైనను ఆయాజ్ఞానంబో ఆయాస్వప్న విషయ ప్రయోజనంబులకంటెభిన్నంబై జాగ్రదవస్థజ్ఞానంబువలె జ్ఞానము జ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబైయున్నది. యీప్రకారమే సుషుప్తినుండిలేవగానే కొంచెంబైనను నెద్దియు నెఱుంగక నిద్రబోతిని సుఖముగనుంటిని అనిస్మరించుటవలన సుషుప్తినుండు అజ్ఞానంబునకు జ్ఞానస్వరూపుండగు తాను సాక్షియైయున్నట్లు స్పష్టంబైయున్నది. సుషుప్తియొక్క శూన్యస్వభావ అజ్ఞానంబునకంటె సుషుప్తియందుండు అజ్ఞానఅనుభవజ్ఞానంబు భిన్నంబై జాగ్రత్స్వప్న జ్ఞానంబువలె జ్ఞానముజ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబై యున్నది. ఈరీతిగా యీమూడవస్థలయందుండు చైతన్యంబు పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతంబు నేనునేనుఅను శబ్దలక్ష్యార్థంబై స్వయంజ్యోతియై ఏకాకారంబైయున్నదని బోధింప, శిష్యుండు

శ్లో॥ మన్నాథశ్రీజగన్నాథ మద్గురుంచ జగద్గురుం
మమాత్మసర్వభూతాత్మా తస్మై శ్రీ గురవేనమః ॥

పద్యము ॥ మద్గురుఁడేధాత్రిగురుఁడగు మధురవాణి । నాదు
నాధుఁడే ఏజగన్నాథుఁడతివ । నాదులోనాత్మభూతాత్మనళిననేత్రివినవె
ఆయాత్మకేమ్రొక్కి వినుతిసేతఁ॥ అని స్తుతించుచు,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-జంజరటి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

కణ్డేనే కుఱైవిణ్డేనే-కళికొణ్డేనే-వేఱణ్డేనే॥ కణ్డేనే॥

అనుపల్లవి.

పుణ్డరీకాక్షనైపుణ్డియకీర్తియై-అణ్డర్ పెరుమానై యానందమూర్తియై॥
కణ్డేనే॥

చరణములు.

1. వారానోవన్మశేరానో కలితీరానోకణ్పారానో-పేరాయిరం
కొణ్డనారాయణనెన్ర శీరాగత్తుదిక్క నేరాగవేయిన్ర॥ కణ్డేనే॥

2. ఎన్నాయేయిజ్ఞువన్నాయే వస్తుగన్నాయేవరంతన్నాయే-శెన్నామ
రైక్కణ్ ముకున్నావెనుపాడి నందనందగోవిందైక్కొణ్డాడి॥ క్కణ్డేనే॥

3. మన్నవనేయెన్నెత్తున్నవనేమత్తై పన్నవనేనిజంశొన్నవనే-
ఎన్నవనేయెనునన్నయమణిన్దు చిన్నసామిదాసన్ ఇన్నముంపణిన్దు॥క॥

అని ఆనందించిన శిష్యునికి గురుండు మరల బ్రహ్మస్వరూపసత్య
జ్ఞానలక్షణంబులు ఆత్మయందుండునట్లు, బ్రహ్మస్వరూప ఆనందలక్షణ
మును ఆత్మయందున్నది. ఎట్లనగా,

శ్రుతి॥ “యతోవా ఇమానిభూతాని జాయంతే ఏనజాతాని
జీవంతి యత్ప్రియంత్యభినంవిశంతి తద్విజ్ఞానస్వ తద్బ్రహ్మ” అనగా ఏ
ఆనందంబువలన భూతంబులుపుట్టుచున్నవో ఏఆనందంబుచే జీవింపు
చున్నవో ఏఆనందంబునందు లయింపుచున్నవో దానిని తెలిసికొనుము
అదేబ్రహ్మము అని తండ్రియైన వరుణుడుపదేశింప భృగువ నెడిపుత్రుఁ
డువిని, మాతాపితృలచే భుజింపబడిన ఏఅన్నంబుఁగలదో దానివలన
బుట్టిన ఏవీర్యంబుఁగలదో దానివలనబుట్టిన ఏదేహంబుఁగలదో ఆయా
దేహంబు జన్మంబునకంటె పూర్వమందును మరణంబునకంటె ఊర్ధ్వ
మందునులేదు గనుక ఉత్పత్తివినాశాది షడ్భావవికారంబులంగల యీ
అన్నమయకోశంబునందు బ్రహ్మస్వరూప ఆనందలక్షణంబు లేదనియు
మరియు ఏవాయువు స్థూలదేహంబునకంటె ఆంతరంబై పాదాదిమస్తక
పర్యంతము వ్యాపించినదై చక్షురాది ఇంద్రియంబులకు బలంబిచ్చుచు
వాటిని ప్రేరేపించునదియైయుంచున్నదో అప్రాణమయకోశము వికా
రియై జడస్వభావముఁ గలది గనుక దీనియందును అబ్రహ్మస్వరూపానం
దంబు లేదనియు, మరియు ప్రాణమయంబునకంటె ఆంతరంబైన మనో
మయకోశంబు సంకల్పవికల్పాత్మకమై కామకోపాది వ్యాపారంబుచే
నియతస్వరూపంబులేక వికారియైనందున దీనియందును అబ్రహ్మస్వరూ
పఆనందంబులేదనియు, మరియు మనోమయంబునకంటె ఆంతరంబగు
విజ్ఞానమయకోశంబు కర్తృశబ్దవాచ్యంబైన చిదాభాసునితో గూడి

యుండుబుద్ధితో సుషుప్తికాలంబునందు తనకుకారణంబగు అజ్ఞానంబునందు లీనంబగుచు జాగరణకాలమందు నఖిపర్యంతమువ్యాపించి విలయాధ్యవస్థలను గల్గియున్నందున దీనియందును ఆబ్రహ్మస్వరూపతనంబు లేదనియు, మరియు విజ్ఞానమయంబునకంటె అంతరంబై పుణ్యకర్మఫలానుభవకాలంబునందొకానొకప్పుడును సుషుప్తికి పూర్వక్షణమందును బుద్ధివృత్తి అంతర్ముఖంబు గలదియగుచు ఆత్మస్వరూపమైన ఆనందబింబంబుయొక్క ప్రతిబింబమునుపొందుచు ఎద్దినిద్రా)రూపంబు చేత అజ్ఞానంబునందు ప్రతిబింబసహితంబుగ లయింపుచున్నదో అట్టి వృత్తి ఆనందమయకోశంబునంబడును. ఈ భోక్తయగు ఆనందమయమును యొకానొకపదార్థమై విలయాధ్యవస్థలను గల్గియున్నందున దీనియందును బ్రహ్మస్వరూప నిరతిశయానందంబులేదనియు దెలిసి, బుద్ధ్యాదులయందు ప్రతిబింబించి ఇష్టవస్తు దర్శనాదులచేగల్గు సంతోషాతిశయములకు హేతువైన ఆనందమయమనెడి ప్రతిబింబమునకు కారణంబగు ఏ ఆనందస్వరూపబింబంబుగలదో ఆ ఆత్మారామునియందే బ్రహ్మస్వరూప నిరతిశయానందంబున్నదని యెఱింగి,

శృతి॥ “ఆనందాద్ధ్యేవఖల్విమాని ధూతానిజాయంతే ఆనందేన జాతానిజీవంతి ఆనందప్రయంత్యభి సంవిశంతి.”

అనగా ఆయానందంబువల్లనే ధూతంబులు పుట్టుచున్నవనియు విషయభోగాది నిమిత్తకంబయిన ఆయానందంబుచేతనే జీవింపుచున్నవనియు సుషుప్తికాలంబునందు స్వరూపధూత ఆయానందంబునందే లయింపుచున్నవనియు నెఱింగి బ్రహ్మానందంబు ననుభవింపుచుండెను; గాన ఆనందస్వరూపుడైనసాక్షియగు ఆత్మారాముడు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును యేకరూపుడై స్వప్రకాశుడై పరమానందస్వరూపుడై వెలుగుచున్నాడు.

ఆత్మబ్రహ్మంబులకు శబ్దమాత్ర భేదంబేగాని వస్తుస్వరూపభేదంబు లేకమైనను యెప్పటికైనను సత్యంబుగలేదు; గాన యీ భృగుమహర్షి

సరింగినట్లు మోక్షకాములును సద్గురుని పూర్ణానుగ్రహంబుఁబడసి,
ద్రావిడవృత్తములు.

1. దుర్బంగనివర్తివన్దు శివజ్ఞానంవిరుంబువదు శుభేచ్ఛేయాగుం
సర్బంగమొత్తీవినవి జ్ఞాననూల్ పట్టగల్ విచారణైయాంనమ్మి
ముట్టంగఈషణైగళో విడల్ తనుమానసియిన్దమాన్రినాలుం
సత్సంగమనది లుణ్ణైయటివుదిత్తల్ సత్తువాపత్తితానే.
2. తత్తువత్తిల్ మనండ్తైత్తు మిథ్యయెలామఱుత్తల్ అసంసక్తియాగుం
అద్వైతానందంవరుం త్రిపుటిపోం పదార్థాభావనైయదాగుం
వస్తునిలైయిరున్దపడియిరున్దమాసస్వభావం తురీయమాగుం
ఇత్తురియభూమియై ముక్తురియాతీతప్పడమెన్దదువుంకేళాయ్.

అనునట్లు ఈసప్తజ్ఞానభూమికలలో సంచరింపుచు, పూర్వోక్త
ప్రకారంబు శోధించినయెడల, బ్రహ్మస్వరూప సచ్చిదానందాది లక్షణం
బులు ఆత్మయందున్నదనిదెలిసికొందురు. గనుక “అయమాత్మాబ్రహ్మ”
అను అధర్వణవేద మహావాక్య ప్రమాణానుసారంబుగ ఈ ఆత్మయే
బ్రహ్మఁబనిబోధింప, శిష్యుండు

పద్యము || అకలంక బోధమయుడను | ప్రకృతికిపరుడనుప్ర
శాంత భావుడనిర్లే | పకుడనుచు దెలియకిన్నా | శ్లకటామోహమున
దగులు టాయెనుసుమ్మి ||

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

అప్పావీణలెన్దెణ్డా-ఇత్తనైక్కాలం|| అప్పావీణలెన్దెణ్డా||

అనుపల్లవి.

ఇప్పారెన్దనురై తప్పదరుళో శెయ్దాయె - ఇప్పారెనక్కవొచ్చి
ల్లడా-ఈదటియామల్ || అప్పావీణలెన్దెణ్డా-ఇత్తనైక్కాలం|| అప్పా||

చరణములు.

1. శెప్పాదుపదేశిక్క క్కప్పాదిరుళొళియ-సట్పాశెవిట్టుదల్ల
డా-ఈదటియామల్ || అప్పా||

2. ఉన్దనుక్కుండన్ కలైయాం ఎన్దనుక్కుం ఇడైయెన్-ఇన్దజగం
వన్దసన్దడా-ఈదటియామల్ || అప్పా||

3. ఒన్రాగనీయు-నానుంసనా)య్ క్కలక్కత్తోణు-మెనా)లు
జగమిల్లెయడా-ఈదటియామల్ || అప్పా||

4. చిన్న సామియెన్నుందాసన్ ఉన్నడుమైయాగజగం-తన్నడు
మైయాచ్చుదల్లడా-ఈదటియామల్ || అప్పా||

అనుచు, ఇట్టి అపరోక్షజ్ఞానము మీపరమకృపవలన నుభం
బుగ సిద్ధింపుచుండగ ఇది తెలియక, తుదాభదనుపోగొట్టుకొనుటకై తన
చేతినుండు అన్న పుముద్దనువిడిచి మోచేతిని నాకినవానిచందఁబున తీర్థ
యాత్ర యజ్ఞయాగాదులు జపతపాదులు హత లయ యోగాదులు
మొదలైనవి మోక్షహేతువులనిదలంచి వృథాకష్టపడితినిగదా అని
చింతించి, పిదప ధన్యోహం ధన్యోహం అహోహానా పుణ్యమేపుణ్యమ
నియు, అహోహానాపుణ్యము దృఢముగాఘలించినదనియు అహోహా
నాగురువే గురువనియు ఆనందించుచు

ద్రావిడవృత్తము.

నట్కరుత్తుడైయోనాగి జ్ఞానవానాగినినోన్
మర్కటన్యాయంపోల మహాధూతవికారంతొట్టు
సిద్ధుణవిదేహముక్తి నిలైపరియంతంశొన్న
సద్గురువినైవిడామల్ సంతతం అనుసరిత్తాన్.

అనునట్లు తన్నేయనుసరించియుండిన శిష్యునికి, గురుండుమరల

శ్లో॥ ఆద్యోరా తత్పదార్థస్య మకారస్త్యం పదార్థవాన్ ।

తయోస్సంయోజనం అసి త్యే తత్త్వవిదోవిదుః ॥

అనగా మొదటిఅక్షరమైన-రా-తత్వమసి యనుసామవేదమహా
వాక్యమందు తత్పదమునకు అర్థము-లేక, ప్రణవమందుఅకారార్థము;
ఇవియే మాయావిలక్షణ శుద్ధబ్రహ్మంబును సూచింపుచున్నవి. రెండవ
యక్షరమైన-మ-త్వంపదమున కర్థము-లేక, ప్రణవమందు మకారా
ర్థము; ఇవియే అవిద్యావిలక్షణ శుద్ధప్రత్యగాత్మను సూచింపుచున్నవి.
ఈరెండక్షరముల చక్కనిచేరికయే అసిపదంబున కర్థము. గనుక నే

శృతి॥ సత్యంసత్యం పునస్సత్యం బ్రహ్మణోస్యం నకించన ।

స్వాత్మమంత్రంసదాపశ్యేత్ స్వాత్మజ్ఞానం సదాభ్యసేత్ ॥

2. స్వాత్మజ్ఞానంసదాభుక్తే రిత్యేవమంత్రము త్తమం ।

అని బోధించునట్లు, నీవేపరబ్రహ్మంబని త్రివిధదీక్షచే అనుగ్ర
హించి యుపదేశింప, శిష్యుండు

శ్లో॥ అహంబ్రహ్మస్మిమంత్రోయం జన్మపాపవినాశయేత్ ।

అహంబ్రహ్మస్మిమంత్రోయం ద్వైతదుఃఖ వినాశయేత్ ॥

అను యజుర్వేద ప్రమాణానుసారముగ “అహంబ్రహ్మస్మి”
అని మబ్బులోనుండి వెలువడినసూర్యునివలె ప్రకాశించుచు

ద్రావిడవృత్తము.

నా నెనవుడలెత్తానే నంబినేననేకజన్మం

హీనరాయ్ ప్పెరియోరాగి యిరున్దవైయెలామిప్పోదు

కానలిల్ వెళ్ళంపోల క్కణ్ణుసద్గురువినాలే

నా నెనయెన్నెత్తానే నమ్మియీడేతినేనే.

అనునట్లు “అహమేవాహం” అనుచు ఆనందభరితుడై తనకు
లభ్యంబైన పరమసుఖంబు ఇతరులకునులభ్యమై జననమరణాదిభయ
ములులేక సుఖంపవలయునను కోరికతో,

ద్రావిడవృత్తములు.

1. కాడుంకరైయుంమనక్కుఱంగు కాల్ విట్టోడఆదన్ పిఱగే

ఓడుంతొఱ్ఱిలాల్ పయనుశదోబ్నాయ్ ప్పలవాయుయిర్ శ్చుయిరా

యాడుంకరుణైప్పరంజ్యోతి అరుళైప్పెఱుదట్కున్బునిలై

తేడుంపరువమిదుకణ్ణీర్ శేరవారుం జగ త్తీశే.

2. కాగండేటపుకలన్దుణ్ణక్కణ్డీర్ అఖండాకార శివ
భోగమెనుంపేరిన్బవెళ్లం పొంగిత్తదుంబిప్పురణమా
యేకపురువాయ్ క్కిడక్కుడైయ్యో ఇన్బుట్టిడనామినియెడుత్త
దేగంవిక్ర మున్పుశిప్పదట్టు చేరవారుం జగత్తీరే॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-శంకరాభరణం-తాళం-చూపకం.

పల్లవి.

కట్కుండువేణ్ణామో-రామనామ-కట్కుండువేణ్ణామో॥

అనుపల్లవి.

పట్కులైకరుంబైనద్దురుఅడుత్త-పక్కువమొక్కుంబడిప్పణ్ణియెడుత్త॥ క॥

చరణములు.

1. ఆదినారాయణన్ అయనుక్కుమున్ద-అరుళఅయనాలరనుక్కు
వన్ద-శేడియటిన్ద శివైకోరలాలన్ద-శివనరుళ శేనానుక్కవళోతన్ద॥ క॥

2. శక్తిధరన్ మునిజనంగళుక్కియ్య-సద్గురుప్రాచేతసనిడత్తినిల్
వెయ్య-భక్తియినాల్ భారద్వాజకులముయ్య-పరంపరైయున్బడి వన్ద
తుయ్య॥ కట్కుండు॥

3. మన్దమన్నర్ వరి క్కగప్పడాద-మార్గంవిలైశొన్నవాళు కొ
డాద-ఎన్దనుక్కుంవన్దదెన్రుంవిడాద-ఈయెలుంబుగ శేదువుంతోడాద॥క॥

4. పారాళుంపేరుం చాఫల్యమాయెణ్ణం-బడిక్కుణ్డానదుపారు
మణ్ణంవిణ్ణం-ధారాశధీరత్తై త్తడుత్తునణ్ణం-తాపత్రయచ్చాడు తణి
యప్పణ్ణం॥ కట్కుండు॥

5. ఉణ్ణంబోదెల్లాం ఉళత్తైయురుక్కుం-ఒరుక్కాలుం నెరుక్కా
దెత్తిరుక్కుం-తిణ్ణమిదునిర్వి శేషిత్తుప్పెరుక్కుం-చిన్నసామిచిత్త మణ్ణ
యిలిరుక్కుం॥ కట్కుండు॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-హి-మాస్థానికాపి-తాళం- ఆది.

పల్లవి.

వారుజ్జళేనయ్యా వారుజ్జళేన్-వాసుదేవపదం వన్దుశేరుజ్జళేన్॥

అనుపల్లవి.

ఆరుమళవిడా దానందమిల్లారుం-అల్లారుంపోల్లారుం సల్లారుంఎల్లారుం॥

చరణములు.

వారుజ్జ॥

1. దానధరుమత్తోడు సంధిజపత్తైత్తోట్టు-సద్గతివరుమెన్ర సందే హంగ్గళైవిట్టు॥ వారుజ్జళే॥

2. మూచ్చెయడక్కిజన్మ మూలమటిన్దళిత్తు-మోక్షంపెఱలా మెన్ర మూఢమతియొళిత్తు॥ వారుజ్జళే॥

3. ఇన్దమట్టుమెణ్ణియెణ్ణి యేమాన్దవగైనాడి-యిన్నంచిన్నసామి యెన్రెణ్ణం కొళ్ళామలోడి॥ వారుజ్జళే॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగ్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

ఆనందకూత్తాడువోం-వారుంవారుం-హరిగుణంగళైప్పాడువోం॥ ఆనం॥

అనుపల్లవి.

దానంతవత్తోడభి మానంతనైయగట్టి - వానంతనిల్ విళంగుం మోనంతనైయేపట్టి॥ ఆనంద॥

చరణములు.

1. సత్తోమెన్రత్తోడుంచిత్తోడుంకూడిపడం-పెట్టోమెన్రడిక్కడి దిత్తోం దిత్తళంగుతోమె॥ నానంద॥

2. ఆధారమాయిరుక్కిన్ర సీతాభిరామనుభయ - పాదారవిం దత్తైనమ్మి తాతాకిటతగతదింగిణతోమె॥ నానంద॥

3. ఇజ్జగముం పాతాళత్తోడజ్జగము ముజ్జగముమిత్తో - డెజ్జ గముం ఒన్రెన్రటిన్దు తజ్జణుతగదిమి తదింగిణతోమె॥ నానంద॥

4. తన్ననుభవత్తై ననాయిన్నవగై యతివిత్త-చిన్నసామియై ప్పొల ప్రసన్నరాయ్ ప్రపన్నరా॥ యానంద॥

అనుచు సజ్జనసహితముగ సకలజనుల తేమముకొరకు “సర్వే జనాస్సుఖినోభవంతు సమస్తసన్మంగళానిసంతు” అనునట్లు ప్రకృతికిపురు షుడగు ఆత్మారామునకు మంగళముపాడుచు ఆనందించుట :—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సారాష్ట్రం-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సీతాభిరామనుక్కు జయమంగళం ||

అనుపల్లవి.

వేదాదిభేదత్తుక్కుం నాదాదిభూతత్తుక్కుం

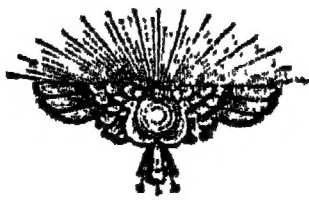
ఆదారపాదత్తుక్కు అనిశమంగళం|| సీతా||

చరణములు.

1. దేవరుక్కుంగతిక్కు దినకరకులపతిక్కు
లావణ్యమానిధిక్కు లక్షమంగళం|| సీతా||
2. మూదణ్ణనాభనుక్కు మునికులదీపనుక్కు
కోదండచాపనుక్కు క్కోటిమంగళం|| సీతా||
3. సుఖరూపనామనుక్కు శుభగుణధామనుక్కు
సకలాత్మారామనుక్కు సర్వమంగళం|| సీతా||
4. కాలకాలవిహితనుక్కు క్కాయనామరహితనుక్కు
నీలదేహసహితనుక్కు నిత్యమంగళం|| సీతా||
5. నాగారివాహనుక్కు సతలోకమోహనుక్కు
ఆకాశదేహనుక్కు అనంతమంగళం|| సీతా||
6. నేమియానుక్కుప్రసన్న నిరసతిసుఖైశ్చిన్న
సామిదాసన్మేవిచ్చొన్న సతతమంగళం|| సీతా||

ఓం తత్ సత్.

సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ప్రజ్ఞాపాత్రాదు అంకిత వాచానిలయము,

ము

నంబు

